

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

To: Dubbel, zie mail van 31 maart 2022, 9:44:47 uur. Verschil vanwege probleem met tijdsynchronisatie in het systeem.

Cc: Dubbel, zie mail van 31 maart 2022, 9:44:47 uur. Verschil vanwege probleem met tijdsynchronisatie in het systeem.

From:
Sent: Wed 3/30/2022 3:53:12 PM
Subject: RE: Graag reactie: verwerking reactie BZK op brief Interlandelijke adoptie
Received: Wed 3/30/2022 3:53:00 PM
[Werkzaamheden nieuwe bemiddelingsorganisatie interlandelijke adoptie.docx](#)

Dubbel, zie mail van 31 maart 2022, 9:44:47 uur. Verschil vanwege probleem met tijdsynchronisatie in het systeem.

Dubbel, zie gegevens van betreffende mail hierboven

Procedure interlandelijke adoptie en taak nieuwe, bemiddelende organisatie daarin.

De procedure bestaat in Nederland uit voorlichting, screening, bemiddeling en de feitelijke opnemng van het kind. In het land van herkomst worden ten aanzien van het vaststellen van de geschiktheid van het kind voor adoptie ook de nodige procedurele stappen gezet. In alle fases blijft het overheidsgezag bij de Minister; dit wordt niet overgeheveld aan de nieuwe organisatie.

Voorlichting

De adoptieprocedure start met een verzoek om een beginseltoestemming dat wordt thans ingediend bij het Fiom/AV. Dat is de organisatie die ook de verplichte voorlichtingscursus verzorgt, de eerste stap in de procedure. Mogelijk wordt in de toekomst deze taak ook bij de nieuwe bemiddelingsorganisatie belegd.

Onderzoek/screening

De Raad voor de kindbescherming onderzoekt vervolgens de geschiktheid van de aspirant-adoptiefouder voor het opnemen van een kind ter adoptie en adviseert daarover de Centrale Autoriteit (verder: Ca).

Beginseltoestemming

Nadat de Ca het raadsonderzoek heeft ontvangen en de geschiktheid van de aspirant-adoptiefouders heeft vastgesteld, geeft zij een beginseltoestemming af; dit is een besluit in de zin van de Awb.

Bemiddeling

Bemiddeling betekent dat voor een kind dat 'vrij' is voor adoptie een passend gezin wordt gezocht. In deze fase komt de nieuwe organisatie in beeld. Aspirant-adoptiefouders die in bezit zijn van een beginseltoestemming kunnen zich voor bemiddeling inschrijven bij de bemiddelende organisatie. Deze organisatie draagt er zorg voor dat er voor de beschikbare ouders een ouderdossier wordt samengesteld en onderhoudt contact met de landen van herkomst om zodoende te komen tot de best passende match. De primaire verantwoordelijkheid voor matching tussen aspirant-adoptiefouders en kind ligt in de landen van herkomst.

Een vergunning om te mogen bemiddelen bij interlandelijke adoptie wordt door het Ministerie van Justitie en Veiligheid verstrekt. In de toekomst zal dit de nieuwe organisatie zijn. Deze is primair verantwoordelijk voor de bemiddeling bij interlandelijke adoptie en onderhoudt daartoe de relaties met de landen waaruit wordt geadopteerd. Voor de landen waaruit wordt geadopteerd, wordt vooraf toestemming gegeven door de Ca's van beide landen (accreditatie). In Nederland ligt de beslissingsbevoegdheid over daadwerkelijke adoptie – via de Ca – bij de Minister van Justitie.

Opnemng van het kind

De Ca van zowel het land van herkomst als het ontvangende land moeten instemmen met de opnemng van het buitenlandse kind. In het dossier over het kind dat ter adoptie wordt voorgesteld levert het land van herkomst informatie waaruit volgt dat de afstand van het kind naar behoren is geregeld. Tevens wordt achtergrondinformatie over het kind verstrekt. Er wordt getoetst of het in het belang van het kind is om bij voorgestelde adoptiefouders op te groeien. De bemiddelende organisatie legt het matchingsvoorstel voor aan de Nederlandse Ca. De Ca geeft akkoord op de opnemng van het kind ter adoptie in de vorm van een zgn. 'approval' (een besluit in de zin van de Awb). De bemiddelende organisatie geleid dit door aan de aspirant-adoptiefouder(s) en begeleid hen bij de verdere afwikkeling van de adoptieprocedure (o.a. de inreis van de ouders, uitreis van het kind).

Pagina's zijn geweigerd

1 - 6

5.1.2i

To: [5.1.2e] (DJZ/PRIVAAT) [5.1.2e]@minfin.nl
Cc: [5.1.2e] (DJZ/KWALITEIT) [5.1.2e]@minfin.nl; [5.1.2e]
BD/DGSB/DJFC/E [5.1.2e]@minjenv.nl
From: [5.1.2e] BD/DGSB/DARC
Sent: Wed 3/30/2022 8:46:46 PM
Subject: RE: interlandelijke adoptie
Received: Wed 3/30/2022 8:46:47 PM
[Kamerbrief standpunt toekomst interlandelijke adoptie.docx](#)

Dag [5.1.2e]

Zie hierbij de nieuwe versie van de brief waarin we de opmerkingen uit de RBJ een plek hebben gegeven. Hopelijk is dit voor jullie akkoord op deze manier. De aangepaste passages zijn geel gearceerd. Graag jullie spoedige reactie. Weet dat de definitieve versie van de brief morgen naar onze minister gaat i.v.m. tijdige aanlevering voor de MR. Eventuele opmerkingen moeten we morgen in de loop van de dag bespreken en zo nodig verwerken.

Bij vragen kun je terecht bij mij of mijn collega [5.1.2e] (zie cc).

Vriendelijke groet,

[5.1.2e]
[5.1.2e]

Van: [5.1.2e] (DJZ/PRIVAAT)

Verzonden: woensdag 30 maart 2022 12:23

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC

CC: [5.1.2e] (DJZ/KWALITEIT)

Onderwerp: RE: interlandelijke adoptie

Dag [5.1.2e]

Je kunt de aangepaste concept-Kamerbrief zenden aan mijn collega [5.1.2e]: zie de cc.

Hij is vanaf morgen 12.00 uur in de gelegenheid e-mail te kijken.

Groet

[5.1.2e]

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Pagina's zijn geweigerd

1 - 6

5.1.2i

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC [5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DBO/ADVIES
Sent: Tue 4/5/2022 11:53:04 AM
Subject: RE: interlandelijke adoptie
Received: Tue 4/5/2022 11:53:05 AM

Dag [5.1.2e],

Redactionele punten kunnen we sowieso wijzigen. Evt. (kleine) inhoudelijk wijzigingen op verzoek andere dep kunnen we evt. in de MR mededeling van doen.

[5.1.2e]

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F

Verzonden: dinsdag 5 april 2022 13:51

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC

CC: [5.1.2e] - BD/DBO/ADVIES

Onderwerp: RE: interlandelijke adoptie

Denk het wel. @ [5.1.2e] hoe zie jij dit?

Verzonden met BlackBerry Work

(www.blackberry.com)

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Datum: dinsdag 05 apr. 2022 1:47 PM

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Onderwerp: RE: interlandelijke adoptie

Alle technische puntjes kunnen we nog wel verwerken toch?

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 5 april 2022 13:40

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC <[5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F <[5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e]

[5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Onderwerp: FW: interlandelijke adoptie

FYI

Van: [5.1.2e] (DJZ/PRIVAAT) <[5.1.2e]@minfin.nl>

Verzonden: dinsdag 5 april 2022 12:19

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F <[5.1.2e]@minjenv.nl>

CC: [5.1.2e] (DJZ/KWALITEIT) <[5.1.2e]@minfin.nl>; [5.1.2e] (IRF/JenVRESO) <[5.1.2e]@minfin.nl>

Onderwerp: interlandelijke adoptie

Dag [5.1.2e]

Ik heb de brief gelezen, en heb nog een paar opmerkingen, waarmee we de MR maar niet lastig moeten vallen, maar die ik toch nog wel even aan jou wil mailen.

∇ Het belangrijkste punt is dat, doordat iets is gesleuteld aan de brief, een verwijzing nu niet meer klopt (of verwarrend is). Het gaat om de zin: [5.1.2i]

[5.1.2i]

Groet,

[5.1.2e]

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

To: [5.1.2e] - BD/DFEZ/CBU/Cluster B [5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] -
BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl]
Cc: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC [5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F
Sent: Tue 3/1/2022 9:19:11 AM
Subject: RE: Kamerbrief standpunt toekomst interlandelijke adoptie- helder perspectief, zorgvuldig stoppen
Received: Tue 3/1/2022 9:19:12 AM

Doen we [5.1.2e] Brief is overigens nog 'under construction'.
[5.1.2e] wil jij in aanbiedingsformulieren voor CBJ-(RBJ)-MR opnemen dat financiële consequenties worden opgevangen binnen de JenV-begroting?

Alvast veel dank!

Hgr, [5.1.2e].

Van: [5.1.2e] - BD/DFEZ/CBU/Cluster B

Verzonden: dinsdag 1 maart 2022 10:04

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F

CC: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC

Onderwerp: FW: Kamerbrief standpunt toekomst interlandelijke adoptie- helder perspectief, zorgvuldig stoppen

Hoi [5.1.2e]

[5.1.2e] heeft mij gevraagd de concept brief over adoptie met de IRF (ministerie van Financiën) te bespreken. Dit hebben we gister gedaan, zij hebben de brief niet.

Onze conclusie is dat er financiële consequenties aan zitten, maar het is nog te vroeg om hier verder op in te gaan. De IRF wil betrokken worden als er meer duidelijk is. Wel zijn we van mening van JenV deze kosten in de eigen begroting opvangt. De IRF wil dan ook graag dat op het aanbiedingsformulier van de onderraden vermeld wordt dat JenV de mogelijke extra kosten binnen de eigen begroting dekt.

Dit heb afgelopen week ook met [5.1.2e] besproken, en dit lijkt ons geen probleem. Zou jij dit kunnen opnemen, dus alleen op de aanbiedingsformulieren, het hoeft niet in de brief zelf.

Ik ken het proces verder niet, en weet niet wanneer de stukken aan de onderraden verzonden worden. Zou jij mij hier op de hoogte van willen stellen?

Alvast bedankt.

Gr

[5.1.2e]

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Financieel-Economische Zaken
Sectorcontroller DG Straffen en Beschermen

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

T 06 [5.1.2e]

[5.1.2e]@Minjenv.nl

www.rijksoverheid.nl/jenv

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Verzonden: donderdag 24 februari 2022 17:10

Aan: [5.1.2e] - BD/DFEZ/CBU/Cluster B <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Onderwerp: FW: Kamerbrief standpunt toekomst interlandelijke adoptie- helder perspectief, zorgvuldig stoppen

Hoi [5.1.2e]

Zie bijgaand – vertrouwelijk – de adoptiebrief. Wil jij mondeling me de IRF de hoofdlijn delen. Is dus nog precair.

Gr [5.1.2e]

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Verzonden: donderdag 24 februari 2022 17:06

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Onderwerp: Kamerbrief standpunt toekomst interlandelijke adoptie- helder perspectief, zorgvuldig stoppen

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl
Cc: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC
Sent: Mon 3/28/2022 4:12:09 PM
Subject: RE: Nav BPO - aantal bullets voor Franc
Received: Mon 3/28/2022 4:12:10 PM

Zie aanpassingen. Akkoord zo.

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F <[5.1.2e] @minjenv.nl>
Datum: maandag 28 mrt. 2022 5:43 PM
Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F <[5.1.2e] @minjenv.nl>, [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC <[5.1.2e] @minjenv.nl>
Kopie: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F <[5.1.2e] @minjenv.nl>
Onderwerp: Nav BPO - aantal bullets voor Franc

Hi [5.1.2e] en [5.1.2e]

Op basis van de telefonische terugkoppeling van [5.1.2e] heb ik een aantal bullets voor Franc gemaakt over – nieuwe – kernboodschap en het proces. Zie hieronder. Graag verneem ik wat jullie ervan vinden. @ [5.1.2e] mocht jij suggesties hebben, dan nemen we die natuurlijk ook graag mee.

Groeten, [5.1.2e]

Kernboodschap doorgaan totdat kan worden gestopt:

- Onder betrokkenen loopt de opinie over interlandelijke adoptie sterk uiteen. Alle perspectieven en belangen zijn gewogen en er zijn twee scenario's uitgewerkt: stoppen of doorgaan met een aangepast systeem. Een keuze voor één van de twee scenario's is niet eenvoudig.
- Alles afwegend, dient interlandelijke adoptie mogelijk te zijn zolang minder ingrijpende alternatieven in landen van herkomst daadwerkelijk worden uitgesloten en het ontwikkelperspectief van deze kinderen hiermee is gediend.
- Door interlandelijke adoptie kan een aantal kinderen per jaar voor wie in het land van herkomst momenteel echt geen toereikende opvang voorhanden is in een Nederlands gezin opgroeien. Voor hen betekent dat een kans die ze in het land van herkomst niet zouden hebben gehad.
- Het uiteindelijke doel is dat landen van herkomst zelf in voldoende mate kunnen voorzien in passende opvang. Zij hebben daarbij zelf de primaire verantwoordelijkheid. Voor een aantal landen is hier nog een lange weg te gaan.
- Om het risico op misstanden bij interlandelijke adoptie te verkleinen, wordt het adoptiesysteem beter gereguleerd. Aan de interlandelijke adopties die nog volgen, worden striktere voorwaarden verbonden. Zo kan een publiekrechtelijk systeem en het stellen van scherpere eisen aan controleerbare procedures inherente kwetsbaarheden in het systeem reduceren.
- Meer concreet zullen de volgende stappen worden gezet: Nederland heroverweegt de samenwerkingsrelatie met enkele herkomstlanden (in verband met betrouwbaarheid, transparantie dan wel subsidiariteit), er wordt een publiekrechtelijke ingebedde bemiddelingsorganisatie ingericht, de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd wordt aangewezen als de toezichhouder en haar toezicht wordt versterkt en de internationale samenwerking wordt geïntensiveerd.
- Ik sluit een memorandum of understanding met het Permanent Bureau (PB) van de Haagse Conferentie. Het PB kant landen van herkomst ondersteunen en adviseren op het handelen naar het Haags Adoptieverdrag, meer in het bijzonder het subsidiariteitsbeginsel. Een goede toepassing hiervan kan bijdragen aan het – op den duur – niet meer nodig zijn

van interlandelijke adoptie.

- Periodiek zal worden beoordeeld in hoeverre landen van herkomst in staat zijn om passende opvang te verzorgen in eigen land. Als hieraan voldoende invulling wordt gegeven wordt de samenwerkingsrelatie beëindigd.
- Met de ingezette koers is een balans gevonden tussen de verschillende dilemma's en perspectieven. Er wordt gemeend op deze wijze evenwichtig recht te doen aan het belang van het kind.

Proces (al gezette en nog binnenkort te zetten stappen):

- Op 15 april is in de CBJ (voorportaal) gesproken over een versie van de brief over interlandelijke adoptie. Ten aanzien van deze versie had OCW het inhoudelijke verzoek meer empathie aan te brengen en expliciet te maken dat meerdere scenario's zijn onderzocht.
- De dagen hierna heeft politieke sondering plaatsgevonden binnen in ieder geval de coalitie. Er is onder andere een D66-BPO georganiseerd op 24 maart. Vervolgens zijn zowel de opmerkingen vanuit de CBJ als het D66-BPO verwerkt.
- De nieuwe brief is op 25 maart gedeeld met leden van een breder BPO op 28 maart (AZ, VWS, JenV en BZ) en de RBJ van 29 maart (AZ, SZW, BZK, EZK en JenV).
- Na verwerking van de uitkomst van het bredere BPO en de RBJ zal de brief zo nodig worden aangepast en worden geagendeerd voor de Ministerraad.
- Hiervoor zal de Ministerraad van 8 april 2022 worden benut (dit is in elk geval het streven). Dit betekent aanlevering op uiterlijk 1 april 2022.
- Na akkoord in de Ministerraad van 8 april zal de brief (op zijn vroegst) 11 april aan de Tweede Kamer worden verzonden.
- Ons voorstel is om de betrokken partijen vooraf (de ochtend van 11 april) te informeren over het besluit dat is opgenomen.

To: [5.1.2e] - BD/DBO([5.1.2e]@minjenv.nl)
Cc: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F([5.1.2e]@minjenv.nl); [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F([5.1.2e]@minjenv.nl); [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ([5.1.2e]@minjenv.nl)
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC
Sent: Thur 4/7/2022 2:26:06 PM
Subject: RE: Nota interlandelijke adoptie BPO
Received: Thur 4/7/2022 2:26:07 PM
[Nota interlandelijke adoptie BPO.docx](#)

Hoi [5.1.2e],
Zie mijn aanvullingen. Voldoende zo?
Gr [5.1.2e]

Van: [5.1.2e] - BD/DBO

Verzonden: donderdag 7 april 2022 14:11

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC

Onderwerp: Nota interlandelijke adoptie BPO

Ha [5.1.2e],

Ik heb voor het BPO van vanavond op basis van het communicatieplan-document even 1 a4tje gemaakt voor Franc (vooral wat snel knip en plakwerk), zodat ie de collega-bwps goed mee kan nemen vanavond tbv morgen. Zie bijlage.
Zou jij even kunnen checken/aanvullen wat ik bij de laatste bullet heb geschreven over wat 'werkzaamheden kunnen worden hervat' nu concreet betekent? Ik denk dat dat sowieso goed is om ook maandag concreet en duidelijk te kunnen communiceren. Zal vast in de q&a's zitten, maar die heb ik nog niet gezien.

Lukt dat om daar vanmiddag (voor 17u) even snel naar te kijken, dan geef ik 'm nog mee aan Franc voor het bpo.

Hg [5.1.2e]

Pagina's zijn geweigerd

1 - 5

5.1.2i

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl]
From: [5.1.2e]
Sent: Sun 10/3/2021 10:55:29 AM
Subject: RE: Raamwerk tbv voorbereiding Diner Pensant toekomst interlandelijke adoptie (002) (003)
Received: Sun 10/3/2021 10:57:13 AM
[diner pensant interl.ad 12 okt.2021.docx](#)

Hierbij een korte reactie zoals toegezegd.

Hopelijk past dit voor de bespreking.

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F

Verzonden: vrijdag 1 oktober 2021 13:08

Aan: [5.1.2e]

Onderwerp: Raamwerk tbv voorbereiding Diner Pensant toekomst interlandelijke adoptie (002) (003)

Met hartelijke groet, [5.1.2e]

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

5.1.2e

Voorbereiding diner Pensant 12-10-21
toekomst interlandelijke adoptie

5.1.2e, 3 oktober 2021

Iets over geschiedenis/ontwikkeling interl. adoptie

Wet van 1956 bedoeld voor Ned. Ad. Vrijwel direct ontstond buitenl.ad. van kinderen uit Oostenrijk/Duitsland/Griekenland. Deze ad.ouders wilden onder meer zo gering mogelijke kans op interventie door biol. moeder.

Culturele revolutie: onder meer in media vanaf midden jaren zestig steeds meer berichten over kinderen (gemengdbloedige!) in nood in Z.O. Azië. Eind 1969 eerste kinderen uit Zuid Korea via Stichting Interl. Adoptie.

Door de in april 1971 opgerichte organ. Wereldkinderen (WK) kwamen vanaf 1973 eerste kinderen uit Colombia, idem begin 1974 eerste kinderen uit Filippijnen; daarna neemt aantal buitenl. kanalen (India, Indonesië, e.a.) snel toe.

O.l.v. Hr. Hylkema directeur afd. kinderbescherming M.v.J. medio 1974 en in 1975 overleg om eenheid in adoptiebemiddeling te krijgen ter voorkoming van misstanden. Oktober '75 oprichting van gesubsidieerde Bureau Interlandelijke Adoptie.

Ministerie laat initiatieven buiten het BIA echter vrij, dus komen er tot maximaal twaalf nieuwe bemiddelaars en zogeheten zelfdoeners, die zelf een kind uit buitenl. haalden.

In 1980 wachtlijst van ca. 8000 asp. ad.ouders en komst van 1594 ad.k.. Lang bleef deze vrijheid bestaan, ook om ad. bemiddelaar te worden. Vanaf '81 sterk dalend aantal ad.

Aanvragen, door gestegen kosten, berichten over misstanden en ernstige opvoedingsprobl. Vanaf eind jaren zeventig immers steeds meer kennis over opvoedingsprobl. in ad. gezinnen en mistoestanden bij bemiddelaars in herkomstlanden en in Nederland. Tegelijkertijd grote inzet van veel ad.ouders voor hun ad.k. Van een ideële praktijk kind in nood helpen, werd interl. ad. hoofdzakelijk hulp aan ongew. kinderlozen.

Vanaf '81 sterk wisselend beeld interl. adoptie: afname van aanvragen en komst ad.k. tot 1995, dan sterke stijging door mogelijkheid ad. Chinese kinderen. Tot 2006, definitieve daling van interl.ad tot heden. Waarschijnlijk door berichten over mistoestanden, sterk gestegen kosten, verbetering methoden van kunstmatige voortpl. en twijfels over belang voor het kind.

Enkele reacties op dilemma's:

Mij bijgebleven?: kinderen beter in geboorteland blijven; dat veel kinderen hier goed terecht komen bij goede ouders.

Dilemma's? Belang van enkele kinderen versus stimulering ontwikkelingsmogelijkheden voor kinderen in landen van herkomst; kritiek van geadopteerden op bestaan van interl.ad. vs kansen voor enkele k. in ad.gezin.

Interl.ad. is geen ontwikkelingshulp, dient behoefte van ongewild kinderloze mensen; Drang om kind te krijgen versus belang van het kind om in geboorteland op te groeien en daar middelen voor te zoeken of te bevorderen.

Bemiddelaars, vaak zelf ad.ouders die op de eerste plaats asp.ad.ouders willen helpen aan een kind, versus zorgvuldigheid van procedures. Extra toezicht door niet-belanghebbenden onvermijdelijk.

Mogelijkheid interl.ad. was voor sommige herkomst landen/organisaties reden om niet naar andere wegen in het belang van het kind te zoeken.

Lang werd door overheid interl.ad. geheel als particuliere aangelegenheid beschouwd. Daarom duurde het tien jaar voordat voorbereiding in 1991 verplicht werd voor asp. ad.ouders. Werd een bij herhaling noodzakelijk geacht relevant systeem van verplichte nazorg (ondanks plaatsing van ernstig getraumatiseerde kinderen en frequent twee, resp. drie of vier kinderen tegelijkertijd in één gezin) nooit ingevoerd.

Overwegingen

Buitenl.ad. in de eerste plaats als hulp van kind in nood zien.

Ter voorkoming van invloed van belanghebbenden, voorkeur voor bemiddeling door onafhankelijke instantie, bijv. Min.v.J.

Adopties uit landen als Europa/VS/China/Taiwan per direct stoppen. Landen kennen inland.ad. en zullen in het land slecht adoptabele k. naar buitenl. laten verdwijnen. Mede daarom neemt aantal special needs k. toe.

Interl. ad. alleen toegestaan als kind inderdaad en gecontroleerd niet ergens in geboorteland goed kan opgroeien.

Nadere overwegingen over hoogte van de te vergoeden kosten. Elke suggestie van 'koop van een kind' vermijden.

5.1.2e

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e @minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC
Sent: Fri 3/25/2022 2:02:18 PM
Subject: RE: RBJ-formulier
Received: Fri 3/25/2022 2:02:20 PM
[Aanbiedingsformulier - RBJ.pdf](#)

Paar kleine punten aangepast. Akkoord zo.

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F
Verzonden: vrijdag 25 maart 2022 14:51
Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC
CC: [5.1.2e] - BD/DBO/ADVIES ; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F ; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F
Onderwerp: RBJ-formulier

Hi [5.1.2e],
Zoals telefonisch besproken hierbij het RBJ-formulier. Graag jouw kritische blik. Merci! Groeten, [5.1.2e]

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] BD/DGSB/DARC
Sent: Wed 4/6/2022 12:46:13 PM
Subject: RE: Reflectie gesprek 16 maart 2022
Received: Wed 4/6/2022 12:46:14 PM
[Informatie naar aanleiding van ons gesprek vanochtend](#)
[Reflectie gesprek 16 maart 2022.docx](#)

Zie nog een paar wijzigingen van mijn kant. Goed om de mail van [5.1.2e] als bijlage toe te voegen. Daarin staat immers zijn letterlijke inbreng. Graag deze versie in het DJ-archief

Van: [5.1.2e] BD/DGSB/DJFC/F
Verzonden: woensdag 6 april 2022 12:32
Aan: [5.1.2e] BD/DGSB/DARC
Onderwerp: FW: Reflectie gesprek 16 maart 2022

Hi,
Bedacht me net dat het wellicht handig is als jij voor maandag nog kans ziet om naar bijgevoegd document te kijken.
Dank weer. Groeten, [5.1.2e]

Van: [5.1.2e] BD/DGSB/DJFC/F
Verzonden: dinsdag 29 maart 2022 16:31
Aan: [5.1.2e] BD/DGSB/DARC [5.1.2e]@minjenv.nl>
Onderwerp: Reflectie gesprek 16 maart 2022

Hi [5.1.2e]
Hierbij een eerste aanzet van mijn aantekeningen op een rij ten aanzien van het gesprek met LAVA, SIG en [5.1.2e]
[5.1.2e] Ben jij bereid tegen te lezen, en eventuele correcties en aanvullingen aan me door te geven?
Merci! Groeten, [5.1.2e]

To: Weerwind, F.M. - BD/ALff.m.weerwind@minjenv.nl; [5.1.2e] BD/DBC [5.1.2e] @minjenv.nl; [5.1.2e] BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/DBO/ADVIES [5.1.2e] @minjenv.nl; [5.1.2e] BD/DGSB/DARC [5.1.2e] @minjenv.nl
Cc: [5.1.2e] @gmail.com; [5.1.2e] @gmail.com; info@geadopteerd.info; info@geadopteerd.info; [5.1.2e] @gmail.com; [5.1.2e] @gmail.com; [5.1.2e] @avgg.nl; [5.1.2e] @avgg.nl; info@vereniging-protea.nl; info@vereniging-protea.nl; [5.1.2e] @hetnet.nl; [5.1.2e] @hetnet.nl
From: info@lava-ouders.nl; info@lava-ouders.nl
Sent: Wed 3/16/2022 2:27:42 PM
Subject: Informatie naar aanleiding van ons gesprek vanochtend
Received: Wed 3/16/2022 2:28:17 PM

Geachte Minister Weerwind, geachte collega's van de Minister,

Nogmaals zeer hartelijk dank voor het openhartige en fijne gesprek van vanochtend. Ten behoeve van naslag stuur ik jullie de informatie toe die ik noemde in het gesprek. Onderaan dit bericht staat de hele tekst die ik van tevoren had opgeschreven en heb uitgesproken.

Specifiek vroegen jullie mij:

- Namens welke adoptieorganisaties ik nog meer sprak. Dit zijn de AVGG (AdoptieVereniging Gereformeerde Gezindte) en de Vereniging Protea (vereniging voor en door adoptieouders en hun kinderen uit Zuid-Afrika).

- De namen van de wetenschappers die ik aanbeveelde: Prof. Marian Bakermans

(<https://www.marianbakermanskranenburg.nl/>) en Prof. Marinus van IJzendoorn (<http://www.marinusvanijzendoorn.nl/>). Zij werkten mee aan deze artikelen in The Lancet in augustus 2020:

[https://www.thelancet.com/journals/lanpsy/article/PIIS2215-0366\(19\)30399-2/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lanpsy/article/PIIS2215-0366(19)30399-2/fulltext) en

[https://www.thelancet.com/journals/lanchi/article/PIIS2352-4642\(20\)30060-2/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lanchi/article/PIIS2352-4642(20)30060-2/fulltext)

De Minister gaf in het gesprek vanmorgen aan, dat hij geen toezeggingen kon doen of hij met deze wetenschappers zou gaan praten voordat een besluit genomen wordt over de toekomst van adoptie. Ik waardeer deze eerlijkheid. Daar wil ik nog wel graag bij kwijt, dat een veel gehoord punt van kritiek op het rapport van de Commissie Joustra nu juist was, dat het niet wetenschappelijk gevalideerd was. Zeer zeker niet voor wat betreft hedendaagse adopties, dus de periode buiten de oorspronkelijke onderzoeksperiode en na de in werking treding van het Haags Verdrag. Terwijl we nu juist de vraag proberen te beantwoorden of adopties verantwoord dóór kunnen gaan in de toekomst. Dan hebben we dus juist een evidence base nodig die representatief is voor de hedendaagse adoptiepraktijk, en niet die van de vorige eeuw. Zo'n beetje alle adoptiewetenschappers in ons land die in deze eeuw peer reviewed, evidence based onderzoek hebben gedaan naar interlandelijke adoptie, hebben zich publiekelijk uitgesproken tegen de adoptiestop en voor het behouden van interlandelijke adoptie als kindbeschermingsmaatregel in de toekomst. Ik beveel prof. Bakermans en prof. IJzendoorn aan omdat zij internationaal aanzien genieten, zeker sinds het Lancet artikel specifiek op dit onderwerp, en geen persoonlijke link hebben met adoptie (in het kader van hun onafhankelijkheid).

Het stond eigenlijk al zo mooi verwoord in het verkiezingsprogramma van D66: "Interlandelijke adoptie is toegestaan, mits onder goede én strikte voorwaarden. Adoptie moet een veilige mogelijkheid zijn en dient op zeer zorgvuldige en integere wijze plaats te vinden. De veiligheid en bescherming van het kind staat voorop."

Ik hoop dat ons gesprek dit standpunt heeft versterkt, dat eigenlijk de dagelijkse praktijk bij interlandelijke adoptie in 2022 al weergeeft.

Dan rest nog mijn tekst hieronder en wens ik jullie veel wijsheid in de verdere besluitvorming. Bij vragen ben ik altijd beschikbaar!

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e] Landelijke Vereniging van Adoptieouders

Mede namens [5.1.2e]

"Allereerst wil ik u graag bedanken dat het onderwerp adoptie met deze hoge prioriteit en zorgvuldigheid wordt opgepakt.

Namens onze achterban, de adoptiegezinne in Nederland, wil ik graag overbrengen dat wij adoptie primair als een

kinderbeschermingsmaatregel zien, en pas secundair als een gezinsvormingsmogelijkheid. Wij zijn het dus zeer met u eens dat verdere besluitvorming over de toekomst van adoptie helemaal in het belang van het kind moet zijn. Wij willen onze kinderen altijd goed kunnen uitleggen waarom ze bij ons zijn.

Daarom vinden wij de stem van volwassen geadopteerden in Nederland heel belangrijk, en ook de stem van adoptiewetenschappers. Dank daarom dat u vandaag spreekt met 5.1.2e en 5.1.2e

Een belangrijk knelpunt bij adoptie is dat uitingen over het onderwerp moeilijk te ontdoen zijn van persoonlijke ervaringen. Omdat misstanden uit het verleden tot vóór het Joustra rapport onvoldoende geadresseerd bleven, zijn slachtoffers nog verder gekwetst. Het is goed dat daar aandacht en excuses voor zijn gekomen.

Beleid moet echter gestoeld zijn op gedegen cijfermatig onderzoek. We vinden dat het CBS onderzoek uit de bijlage van het Joustra rapport onvoldoende doorklinkt in de aanbevelingen en conclusies voor de toekomst, en vragen daarom dit goed mee te laten wegen in uw besluitvorming.

Dat geldt ook voor het grootschalige onderzoek dat in de Lancet werd gepresenteerd in augustus 2020, waaraan professor Marian Bakermans en professor Rien van IJzendoorn deelnamen. Hierin wordt uitgelegd wat het betekent om wel of niet in een gezin op te groeien, geredeneerd vanuit het perspectief van kinderen in herkomstlanden. De stressvolle situaties waarin kinderen verkeren die voor adoptie in aanmerking komen, zijn schadelijk voor hen. Tehuizen zijn schadelijk voor hen. Zij kunnen van deze schade herstellen, maar alleen door middel van liefde in het verband van een gezin. Het is het gezin waarin kinderen het beste tot ontwikkeling komen. Uw beleidskeuze raakt honderden kinderen, zoals ook die van mij, die zonder adoptie geen kans hebben om zich tot hun volle potentieel te ontwikkelen. Dat is ook van waarde voor de samenleving als geheel. Er zijn nog steeds te veel kinderen waarvoor dit niet mogelijk is in het land van herkomst. Van deze kinderen is conform het Haags Verdrag eerst vastgesteld dat hun biologische ouders niet voor hen konden, wilden of mochten zorgen. Mijn concrete verzoek is of u met deze wetenschappers zou willen spreken voordat u een definitief besluit neemt over de toekomst van adoptie. Ik begreep dat zij ook worden betrokken bij het expertisecentrum.

Ik heb naar aanleiding van het Diner Pensant informatie gedeeld met uw Ministerie over de veronderstelde aanzuigende werking van adoptie, de beginselen van het Haags Verdrag en hoe deze geïnterpreteerd worden en nog veel meer onderwerpen. We hebben nu niet de tijd daar uitgebreid bij stil te staan, maar ik ben graag bereid daar nog vragen over te beantwoorden en beveel aan contact te hebben met dhr. van Loon, oud-secretaris van het Haags Verdrag. Wat overblijft nadat we het Joustra rapport ruim een jaar met elkaar hebben besproken, is dat waar tot een aantal jaar geleden nog sprake is geweest van misstanden, het tegenwoordig gaat om inherente kwetsbaarheden. Die moeten we zo goed mogelijk adresseren met elkaar. Kinderbescherming is kwetsbaar en kostbaar tegelijk. Er is moed voor nodig. Wij staan achter de plannen voor één centrale adoptiedienst, en nauwe contacten met de herkomstlanden om op zorgvuldigheid toe te zien. Maar stoppen met een kindbeschermingsmaatregel betekent ook stoppen met het beschermen van kinderen.

Dus concreet zijn onze voorstellen:

- Geef gewicht aan het CBS onderzoek uit het Joustra rapport
- Laat de wetenschap een stevige onderbouwing geven aan uw besluit, concreet prof. Bakermans en prof. Van IJzendoorn
- Spreek ook met oud HAV-secretaris dhr. van Loon
- Kinderbescherming is kwetsbaar, maar om die reden alleen kunnen we er niet mee ophouden"

Aan het einde van het gesprek benoemde ik nog een los punt, dat niet in mijn eigen tekst stond: Afgestaan zijn is iets heel anders is dan geadopteerd zijn. Mijn kinderen zijn respectievelijk 3 en 5 jaar later geadopteerd, dan dat ze waren afgestaan. De onderwerpen waar we hen mee helpen, kennen als oorzaak dat ze zijn afgestaan en meerdere keren zijn overgeplaatst in Zuid-Afrika. Niet dat ze zijn geadopteerd. Als ze niet waren geadopteerd, hadden ze die hulp niet gekregen. Bij adopties volgens het Haags Verdrag is al vastgesteld dat de biologische ouders niet konden, wilden of mochten zorgen voor hun kinderen, vóórdat zij worden geadopteerd. Koppel dus afgestaan zijn, en het verdriet dáárover, los van geadopteerd zijn. Dat helpt in het nadenken over de toekomst van adoptie. Net zoals het helpt om slachtoffers van kinderhandel anders te beschouwen dan geadopteerden, en dit ook in verdere communicatie helder van elkaar te splitsen.

Gesprek MRb met 5.1.2e (SIG), 5.1.2e (LAVA) en 5.1.2e
5.1.2e - 16 maart
2002

Genodigden gesprek:

- 5.1.2e voorzitter van de landelijke vereniging adoptieouders (LAVA) en 5.1.2e
5.1.2e Zijn boodschap over interlandelijke adoptie is afgestemd met de andere adoptieouderverenigingen
- 5.1.2e sinds 2007 betrokken bij de stichting die op dit moment Stichting Interlandelijk Geadopteerden (SIG) heet. 5.1.2e
5.1.2e
- 5.1.2e 5.1.2e
5.1.2e 5.1.2e

Houding tov adoptie:

LAVA

- Het debat over de toekomst van interlandelijke adoptie is moeilijk los te weken van persoonlijke verhalen (uit het verleden). Goed dat er aandacht is geweest en excuses zijn gekomen voor interlandelijke adopties uit het verleden.
- LAVA ziet interlandelijke adoptie primair als kindbeschermingsmaatregel. En secundair als gezinsvorming. De stressvolle situaties waarin kinderen in hun landen van herkomst verkeren zijn schadelijk voor ze, bijvoorbeeld verblijf in kindertehuizen. Deze kinderen moet de kans worden geboden om zich tot hun volle potentieel te ontwikkelen (zoals de kinderen hier in Nederland). Er zijn nog veel kinderen voor wie dit niet mogelijk is.
- Het besluit over de toekomst moet in het belang van het kind zijn. Het concrete verzoek wordt gedaan om gewicht te geven aan het CBS-onderzoek onder geadopteerden en met een tweetal wetenschappers te spreken voor het nemen van een besluit over de toekomst van interlandelijke adoptie. Deze wetenschappers zijn ook betrokken bij het expertisecentrum. Ook wordt aanbevolen contact op te nemen met de oud-Secretaris-Generaal van de Haagse Conferentie, de heer van Loon.
- Dat de kindbescherming/interlandelijke adoptie kwetsbaar en kostbaar is, is geen reden om hiermee te stoppen. In dit verband wordt gepleit voor één adoptiebureau.

SIG

- SIG sluit zich aan bij de door LAVA genoemde zaken. SIG behoudt adoptie niet vanuit de invalshoek van het bestrijden van criminaliteit maar vanuit het perspectief van jeugdzorg/jeugdbescherming. Van adoptie gaat een beschermende werking uit, omdat er sprake is van permanentie. Dit in tegenstelling tot pleegzorg van tijdelijke aard.
- Aanvullend wordt onder andere meegegeven dat groepen geadopteerden over één kam worden geschoren. De commissie Joustra spreekt volgens SIG over slachtoffers van kinderhandel. Er wordt opgeroepen om interlandelijk geadopteerden niet per se/altijd aan kinderhandel te koppelen. Geadopteerden mogen er zijn. Verzoek is dan ook om onderscheid te maken tussen slachtoffers van kinderhandel (erkenning en herkenning) en andere geadopteerden.
- Het zorgen voor erkenning en herkenning richting geadopteerden – die slachtoffer zijn van kinderhandel – is er nog onvoldoende. Het expertisecentrum interlandelijke adoptie zou daarvan nog onvoldoende werk maken. Hier zou een weeffout worden gemaakt (zo wordt ervoor gekozen Fiom leidend te laten zijn maar Fiom heeft in haar visie staan dat adoptie gezinsvorming is en niet kindbescherming, wat haaks staat op de visie van SIG).
- De door LAVA genoemde wetenschappers zouden moeten worden betrokken bij de beleidsvorming als het gaat over de toekomst van interlandelijke adoptie. SIG noemt dat het aanbrengen van een knip met de cultuur als (zwaarwegend) argument wordt gebruikt voor het stoppen met adoptie, maar dat hoeft niet zo te zijn. Er wordt een verband gelegd met migratie, in die zin dat zekerheid en veiligheid boven een eerste cultuur kan gaan.

Gelet hierop wordt bij gebruik van dit argument om een nadere wetenschappelijke onderbouwing gevraagd.

5.1.2e

- De reden voor 5.1.2e was gelegen in het feit dat na het rapport van de commissie Joustra veel negatieve verhalen de ronde deden, terwijl uit de CBS-enquête die in het kader van Joustra is gehouden naar voren kwam dat 80% van de geadopteerden vindt dat zij meer kansen heeft gekregen via adoptie dan op het moment dat zij in eigen land zou zijn gebleven.
- Via 5.1.2e is gekeken naar de mate van draagvlak, onder geadopteerden, voor een zorgvuldige voortzetting van adoptie. Er zijn veel geadopteerden bereikt die hun stem hebben laten horen. Het resultaat laat volgens 5.1.2e zien dat adoptie doorgang zou moeten kunnen vinden. Wel vinden veel geadopteerden dat de processen moeten worden verbeterd. Daarnaast vinden zij de (ontstane) polarisatie vervelend: je moet of voor of tegen adoptie zijn, we stoppen er helemaal mee of we gaan er helemaal mee door.
- Er wordt opgeroepen niet te denken in alles of niets, om zo te voorkomen dat kinderen in het heden en de toekomst de dupe zijn van misstanden in het verleden. Er moet oog zijn voor het persoonsniveau: adoptie kan een verbetering opleveren ten opzichte van een eerder/ander leven. Tegelijkertijd moeten de processen die van toepassing zijn bij een interlandelijke adoptie worden verbeterd. Maak dit onderscheid (effect instrument op persoonlijk niveau) en processen (die horen bij dit instrument) en kijk naar een middenweg.

Hoe zien partijen een middenweg concreet voor zich?

LAVA

- LAVA geeft dat het verstandig zou zijn beter gebruik te maken van het Haags Adoptieverdrag. Daarbinnen is een andere om invulling van verschillende verantwoordelijkheden mogelijk..

SIG

- Check de bestaande adoptiekanalen goed en zorg voor goede netwerken. Samen kijken en spreken over (eventuele) consistenties. Vaar niet op angst en een onrealistisch streven dat het 100 procent mogelijk is om misstanden te voorkomen. Hierdoor raken kinderen beschadigd: zij zitten in kindertehuizen die schadelijk zijn voor hen.
- Nederland heeft verdragen geratificeerd om kinderen te beschermen. Hier moeten we (ook) recht aan doen. Er is ten opzichte van het heden al veel verbeterd, hetgeen maakt dat het niet denkbaar is dat een 'Joustra-rapport' komt op het heden of de toekomst.

5.1.2e

- Er zijn geadopteerden bij wie de adoptie in moeilijke omstandigheden/jaren heeft plaatsgevonden die juist veel voordelen van hun adoptie ervaren en graag zien dat andere kinderen dezelfde kansen wordt gegund als zij hebben gekregen. Gelet hierop wordt een moreel appel gedaan op Nederland een veilige haven voor hen te zijn.

Reactie MRb op inbreng:

- De oproepen 'beslis niet op gevoel, maar op feiten' en 'kijk naar een middenweg' zijn terecht. Mag niet een alles of niets verhaal zijn. Heeft argumenten verbonden aan veiligheid en zekerheid in relatie tot (behoud van) interlandelijke adoptie horen terugkomen.
- Tegelijkertijd ligt er een kritisch rapport van de commissie Joustra. Van belang is helderheid te krijgen in dit complexe en moeilijke vraagstuk, waarbij een beroep wordt

gedaan op barmhartigheid. De suggestie nog met enkele wetenschappers te spreken wordt overwogen.

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] [minjenv.nl]
Cc: [5.1.2e] [defenceforchildren.nl]
From: [5.1.2e]
Sent: Tue 10/5/2021 10:17:24 AM
Subject: RE: Uitnodiging; Diner Pensant interlandelijke adoptie
Received: Tue 10/5/2021 10:18:29 AM
[inout AO Interlandelijke Adoptie DCI Comensha ICDI.pdf](#)

Beste [5.1.2e]

Hierbij onze input zoals gestuurd ten behoeve van het AO ICA.

Wij doen de oproep te stoppen met het systeem van interlandelijke adoptie. In de brief geven wij vier belangrijkste redenen om te stoppen met interlandelijke adoptie:

1. Misstanden zijn niet van het verleden. Deze komen ook nu voor en zijn in de praktijk niet uit te sluiten.
2. Vraag creëert aanbod.
3. Fundamentele kinderrechten komen in het gedrang in het systeem van interlandelijke adoptie.
4. Het systeem van interlandelijke adoptie ondermijnt de lokale vormen van alternatieve zorg voor kinderen.

Ook gaan we in op een aantal veelgehoorde argumenten om door te gaan met interlandelijke adoptie,

1. Het instellen van een publiekrechtelijk systeem, een overheidsdienst.
2. Uitzonderingen voor bepaalde landen.
3. Uitzonderingen voor kinderen met special needs.
4. Meten met twee maten.
5. Armoede als legitieme reden.
6. Pleegzorg zou niet voldoende adequaat zijn.
7. Doorgaan tot kindbescherming daar op orde is.
8. Verplichting tot adoptie.
9. De belangen van wensouders.

Groetjes, [5.1.2e]

Van: [5.1.2e]

Verzonden: vrijdag 24 september 2021 16:39

Aan: [5.1.2e]

CC: [5.1.2e]

Onderwerp: RE: Uitnodiging; Diner Pensant interlandelijke adoptie

Beste [5.1.2e],

Dank voor jouw bericht. Fijn dat jullie aanwezig kunnen zijn. Ook bedankt voor de gedane suggesties. Deze zullen we in overweging nemen, daarbij rekening houdend met de keuze voor een select gezelschap ten behoeve van het diner.

Alvast een fijn weekend gewenst. Groeten, [5.1.2e]

Van: [5.1.2e] [defenceforchildren-ecpat.nl]>

Verzonden: woensdag 22 september 2021 10:53

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F <[5.1.2e] [minjenv.nl]>; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/MO&S

<[5.1.2e] [minjenv.nl]>

CC: [5.1.2e] [defenceforchildren.nl]>

Onderwerp: RE: Uitnodiging; Diner Pensant interlandelijke adoptie

Geachte heer, mevrouw,

Hartelijk dank voor deze uitnodiging. Namens Defence for Children nemen graag [5.1.2e] en [5.1.2e] deel aan het diner pensant.

Hierbij verzoek ik u om tevens uit te nodigen:

- [5.1.2e], directeur CoMensha en voormalig directeur Wereldkinderen, [5.1.2e] [comensha.nl]
- [5.1.2e] International Child Development Initiatives (ICDI), [5.1.2e] [icdi.nl]

En doe ik graag de suggestie voor:

- [5.1.2e]
- [5.1.2e]
- [5.1.2e]

Met vriendelijke groet, mede namens [5.1.2e]

[5.1.2e] | Defence for Children - ECPAT

Children's Rights Home: Hooglandse Kerkgracht 17-G | 2312 HS Leiden | The Netherlands

T: +31 [5.1.2e]

Van: [5.1.2e] BD/DGSB/DARC/MO&S <[5.1.2e]@minjenv.nl> namens [5.1.2e] - BD/DGSenB
<[5.1.2e]@minjenv.nl>

Verzonden: woensdag, september 22, 2021 8:07 AM

Aan: [5.1.2e]@aef.nl'; [5.1.2e]@aef.nl'; [5.1.2e] - BD/RSJ/ADV; [5.1.2e] - BD/RSJ/ADV;
[5.1.2e]@outlook.com'; [5.1.2e]; [5.1.2e]; [5.1.2e]; [5.1.2e];
[5.1.2e]; [5.1.2e]; [5.1.2e]; [5.1.2e]@han.nl'; [5.1.2e]@anewway.nl';
[5.1.2e]@nederlandseadoptiestichting.nl'; [5.1.2e]@meiling.nl'; [5.1.2e]@wereldkinderen.nl'; [5.1.2e]@rvdk.nl';
[5.1.2e]@fiom.nl'; [5.1.2e]; [5.1.2e]@gmail.com'; [5.1.2e]; [5.1.2e]@hotmail.com';
[5.1.2e]@igj.nl'; [5.1.2e]; [5.1.2e]@minbuza.nl'; [5.1.2e]
BD/DGSB/DARC/JIZ; [5.1.2e]@ppl.nl'

CC: Secretariaat - Minister voor Rechtsbescherming; [5.1.2e] - BD/DGSenB; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/[5.1.2e] -
BD/DGSB/DJFC/F; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC

Onderwerp: Uitnodiging; Diner Pensant interlandelijke adoptie

Graag nodigen we u uit voor een Diner Pensant over de toekomst van interlandelijke adoptie.

Het dit jaar verschenen rapport van de commissie Joustra werpt een ander licht op interlandelijke adopties die in het verleden hebben plaatsgevonden. In het kielzog daarvan is ook een discussie ontstaan over het huidige stelsel van interlandelijke adoptie.

Een verdieping van de dilemma's bij interlandelijke adoptie is nodig ten behoeve van een genuanceerd debat over dit onderwerp. Tijdens het diner spreken we over deze dilemma's in een select gezelschap van betrokkenen (o.a. uit de wetenschap, Fiom en vergunningshouders). Het diner vindt plaats op **dinsdag 12 oktober 2021 van 17.00 uur tot 21:30 uur bij Diner Thuis (Raamweg 18) te Den Haag**. Ik zou het waarderen als u hieraan wil deelnemen.

Tijdens het eten denken we samen na over de dilemma's bij interlandelijke adoptie. Het gaat er daarbij niet om elkaar te overtuigen, maar het uitwisselen van gedachten, inzichten en ervaringen staat centraal. Voorafgaand aan en tussen gangen in zal een inleiding worden verzorgd door in ieder geval;

De Minister voor Rechtsbescherming en;

AEF, over het onderzoek naar een publiekrechtelijke variant van het systeem van interlandelijke adoptie.

We horen graag vóór 28 september a.s. (per e-mail aan [5.1.2e]@minjenv.nl) of u aan het Diner Pensant op dinsdagavond 12 oktober 2021 zou kunnen deelnemen, en of er rekening moet worden gehouden met specifieke dieetwensen. Bij deelname ontvangt u binnenkort aanvullende informatie ter voorbereiding, waaronder een programma.

Wij zien ernaar uit u op 12 oktober te mogen ontmoeten.

Met hartelijke groet,

[5.1.2e]

[5.1.2e]

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van

berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

To: [5.1.2e] BD/DGSB/DARC [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e]
BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e]
BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl
From: [5.1.2e] BD/DGSB/DJFC/F
Sent: Thur 2/3/2022 12:01:53 PM
Subject: RE: Vervolg interlandelijke adoptie
Received: Thur 2/3/2022 12:01:54 PM

Prima, doen we!

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: [5.1.2e] BD/DGSB/DARC [5.1.2e]@minjenv.nl>
Datum: donderdag 03 feb. 2022 1:00 PM
Aan: [5.1.2e] BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl>, [5.1.2e]
BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl>, [5.1.2e] BD/DGSB/DJFC/F <[5.1.2e]@minjenv.nl>, [5.1.2e]
BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl>
Onderwerp: FW: Vervolg interlandelijke adoptie

Zie onderstaand. Heb [5.1.2e] gesproken zojuist. Afgesproken dat we de perspectieven van de verschillende stakeholders (iig RvdK, Fiom, vgh's en Kinderombudsman) expliciet in de presentatie een plek geven. Graag dat meenemen in de voorbereiding. Ik heb met [5.1.2e] afgesproken om op de volgende versie mee te lezen. Gr [5.1.2e]

Van: [5.1.2e] BD/DBO

Verzonden: donderdag 3 februari 2022 12:43

Aan: [5.1.2e] BD/DGSB/DARC

CC: Secretariaat - Minister voor Rechtsbescherming

Onderwerp: Vervolg interlandelijke adoptie

Hi [5.1.2e]

Volgende week dinsdag spreken we verder met de minister over interlandelijke adoptie. Omdat ik het gevoel deel dat we hier snel een keuze moeten maken, heb ik even besproken dat we het volgende qua proces willen doen:

- Standpunt en argumenten van 1) Raad voor de Kinderbescherming; 2) Kinderombudsvrouw opvragen
- Gesprek met de vier vergunninghouders (inzet is 1 gesprek met alle vier, tenzij er hele moverende reden zijn om dat niet te doen.)

Daarna zal de minister een standpunt innemen. Is dit iets wat vanuit jullie in gang kan worden gezet?

Hg [5.1.2e]

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

To: [5.1.2e] BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e]
BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] [5.1.2e]@minjenv.nl
From: [5.1.2e]
Sent: Fri 10/1/2021 2:45:56 PM
Subject: Re: Voorbereiding diner Pensant interlandelijke adoptie
Received: Fri 10/1/2021 2:48:03 PM
[Raamwerk tbv voorbereiding Diner Pensant toekomst interlandelijke adoptie - input \[5.1.2e\] LAVA.docx](#)

Goedemiddag,

Bijgaand zoals beloofd mijn aantekeningen. Ik stuur ze in vertrouwen naar jullie, ik heb dit niet geschreven ter voorbereiding van ons gesprek van zojuist en niet om aan alle genodigden van het Diner Pensant toe te sturen.

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]

LAVA

Van: [5.1.2e] BD/DGSB/DJFC/F
Verzonden: donderdag 30 september 2021 08:41
Aan: [5.1.2e]@hotmail.com; [5.1.2e] BD/DGSB/DJFC/F
Onderwerp: Voorbereiding diner Pensant interlandelijke adoptie
Wanneer: vrijdag 1 oktober 2021 15:30-16:00.

Waar: Webex

Beste heer [5.1.2e]

Ik hoop dat dit moment u schikt.

Zo niet, plan ik graag een nieuw moment in.

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]

Managementondersteuner [5.1.2e] afdeling Sancties Intramuraal

Managementondersteuner [5.1.2e] afdeling Sancties Extramuraal

Managementondersteuner [5.1.2e] afdeling Familie

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

TCG [5.1.2e]
[5.1.2e]@minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

Beste heer [5.1.2e]

Onlangs bent u uitgenodigd voor het Diner Pensant over de toekomst van interlandelijke adoptie. Tijdens dit diner wordt samen nagedacht over de verschillende dilemma's bij interlandelijke adoptie. Ter voorbereiding spreken we graag voorafgaand aan het diner even met de genodigden, waaronder u. Ten behoeve van deze afspraak ontvangt u nog een raamwerk voor een dilemmakaart. Dit raamwerk zullen we aan de hand van alle gesprekken met genodigden verder aanscherpen.

Met hartelijke groet, [5.1.2e] en [5.1.2e]

Heel veel dank alvast. Mocht bovenstaande nog vragen oproepen, voel je vrij om ze te stellen. Groeten [5.1.2e]

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Raamwerk tbv voorbereiding Diner Pensant toekomst interlandelijke adoptie d.d. 12 oktober 2021

- Wat is je bij eerdere gesprekken over (de toekomst van) interlandelijke adoptie vooral opgevallen? Mij is vooral opgevallen dat er onder de groep slachtoffers van misstanden van decennia geleden een grote weerstand tegen interlandelijke adoptie bestaat, die ik eigenlijk heel goed kan begrijpen gezien wat hen is aangedaan, maar die het discours over interlandelijke adoptie heeft gekaapt en helaas een ongerechtvaardigd negatieve invloed heeft gekregen op interlandelijke adoptie anno nu. In mijn ogen heeft de Commissie Joustra vrijwel uitsluitend dáárnaar gekeken en heeft Minister Dekker dáár op zijn beurt vervolgens verkeerde conclusies over getrokken en voor kinderen zeer schadelijke beslissingen genomen. Mijn stellingname hierin is bevestigd door het bij het Joustra rapport gevoegde CBS rapport, waaruit blijkt dat een overgrote meerderheid van de volwassen geadopteerden in Nederland juist voorstander is van interlandelijke adoptie en wil dat dit als kindbeschermingsmaatregel behouden blijft. Mijn stellingname hierin is nóg verder bevestigd door de brief van 18 maart dit jaar, waarin dhr. Joustra aan dhr. Dekker laat zien op basis waarvan hij tot de conclusie is gekomen dat structurele misstanden nog steeds zouden (kunnen) plaatsvinden – maar die basis blijkt er niet te zijn, althans, wordt door genoemde brief en het rapport niet aangetoond. Dit is op 9 juni door meerdere Kamerleden ook zo aangegeven. De Minister komt niet verder dan ‘inherente kwetsbaarheden’, maar de adoptiestop geldt nog steeds. Veel vragen die door Kamerleden zijn gesteld, zijn onbeantwoord gebleven. En zelfs de Centrale Autoriteit heeft bij de technische briefing direct na het verschijnen van het Joustra rapport aangegeven dat er sinds 2008 geen structurele misstanden binnen het wettelijke adoptie systeem zijn gezien. Ik heb mij vorige week door de vergunninghouders laten bijpraten over de vraag of, sinds de extra checks die zijn ingevoerd in februari, er dán nieuwe misstanden aan het licht zijn gekomen en door de Centrale Autoriteit bij de vergunninghouder zijn gemeld. Het antwoord was nee.
- Welke zaken zijn het meest bijgebleven? Mij is het meest bijgebleven dat de Minister bij elke gelegenheid aangeeft dat hij kinderen wil beschermen tegen misstanden, maar hij is juist gestopt met kinderen beschermen. Immers: adoptie is een kindbeschermingsmaatregel en daar heeft hij een stop op gezet. Er vinden misstanden plaats in kindertehuizen, kindertehuizen zijn schadelijk voor kinderen, zo is ook deze week nog weer door verschillende organisaties aangegeven: <https://www.nd.nl/opinie/opinie/1062590/steun-projecten-die-kinderen-een-thuis-bieden-geen-tehuis-het-i?printpage=true&fbclid=IwAR16b3YoEmBrQU14G2mDTrbx0bZm-IpxkEWAu-ta1baemjO2gEVQLYRnYc> Door het besluit van de adoptiestop, blijven kinderen daar zitten. Daar hoor ik de Minister helemaal niet over.
- Wat zijn, jouws inziens, de primaire dilemma's bij interlandelijke adoptie? Welk (eerste) beeld heb je daarbij? Voor mij is het eerste dilemma bij interlandelijke adoptie, dat het aantal kinderen dat in onze wereld woont en de kans mist om op te groeien in een stabiel, liefhebbend gezin, vele malen groter is dan het aantal kinderen waarvoor we een adoptieprocedure kunnen organiseren die aan alle benodigde veiligheidsvoorschriften voldoet. Er wordt vaak gesteld dat het steeds beter lukt om in herkomstlanden in goede jeugdzorg te voorzien, waardoor interlandelijke adoptie niet meer nodig lijkt. Helaas geldt dit voor miljoenen kinderen nog helemaal niet. Het aantal interlandelijke adopties op jaarbasis wereldwijd bedroeg 12.000 in 2015 en nam sindsdien nog verder af. Alleen al in zuidelijk Afrika zijn er door de HIV-epidemie, migratieproblematiek en Covid19 in de afgelopen paar jaar honderdduizenden kinderen bijgekomen die onder erbarmelijke omstandigheden zonder familie moeten leven. Ik onderschrijf het nut en de noodzaak van de veiligheidsvoorschriften in het Haags Adoptie Verdrag. Maar laten we nooit vergeten dat als wij een adoptieprocedure als niet betrouwbaar genoeg classificeren, dit niet automatisch betekent dat het goedkomt met het kind waar het over gaat. En daarbij: adoptie toepassen als kindbeschermingsmaatregel, staat in veel gevallen los van hoe rijk het herkomstland is. Ook in een rijk land als de Verenigde Staten worden honderdduizenden kinderen van hot naar her gezeuld in een erbarmelijk pleegzorgsysteem. Vijf keer overgeplaatst worden is niet hetzelfde als een stabiel

liefhebbend adoptiegezin dat door de geboortemoeder zelf is uitgekozen. Dat is wat partijgenoot van Minister Dekker, Ulysse Ellian hierover op 9 juni in de Tweede Kamer heeft gezegd. En dan hebben we het nog helemaal niet gehad over al die kinderen waarvoor we de geboortelouder niets kunnen vragen, omdat ze er niet meer zijn, of niet te vinden zijn. Interlandelijke adoptie vergt moed. Kinderen beschermen, vergt moed. Altijd alle risico's gedekt willen hebben, of anders stoppen met beschermen, gaat ten koste van kinderen.

- Voorbeelden van dilemma's – kunnen – zijn:

- **Het belang van het kind op micro- versus macroniveau;** Als hiermee bedoeld wordt dat het doorgaan met interlandelijke adoptie een aanzuigende werking heeft op kinderen die in tehuizen moeten leven, dan verwijs ik graag naar de quote "adoptie is een druppel op een gloeiende weeshuisplaat" van prof Rien van IJzendoorn. In 2016 leefden volgens de VN 2,7 miljoen kinderen wereldwijd in kindertehuizen. Op jaarbasis vonden toen wereldwijd 12.000 adopties plaats. Dat is 0,44% van het aantal kinderen in tehuizen. Adoptie is sindsdien verder afgenomen en kan dus onmogelijk een aanzuigende werking hebben want het is simpelweg veel te klein.
- **Selectie landen: subsidiariteit versus extra waarborgen;** "It is sometimes said that the correct interpretation of subsidiarity, is that intercountry adoption should be seen as "a last resort". This is not the aim of the Convention. National solutions for children such as remaining permanently in an institution, or having many temporary foster homes, cannot, in the majority of cases, be considered as preferred solutions ahead of intercountry adoption. In this context, institutionalization is considered as a last resort". Guide to Good Practice, Haags Adoptie Verdrag artikel 46 t/m 53 en artikel 294 Wedervraag; hebben de extra waarborgen die worden toegepast sinds februari inmiddels wél structurele misstanden aan het licht gebracht? Deden de betrokken herkomstlanden het nou echt zó verkeerd?
- **Vraaggericht versus aanbod gestuurd werken;** Ik zou het prettig vinden wanneer mijn kinderen vanaf vandaag niet meer beledigd worden met het idee dat zij van een markt gehaald zijn en dat hun waarde is bepaald door vraag en aanbod. Sinds het Haags Verdrag in werking is gesteld, gaat adoptie over het vinden van ouders voor kinderen, en niet andersom. Adoptieouders worden al vanaf de allereerste voorbereiding doordrenkt van deze notie, voor zover ze die zelf al niet hadden, en dat is maar goed ook. Ik begrijp van de vergunninghouders dat zij zich grote zorgen maken, en die zorgen ook aan u hebben overgebracht, dat het vinden van voldoende gekwalificeerde ouders voor kinderen die hen hard nodig hebben, een groot probleem is geworden.
- **Vertrouwen versus extra toezicht en controle;** Ik ben blij om te zien dat jullie ook 5.1.2e hebben uitgenodigd voor het Diner Pensant. Ik hoop dat hij komt. Hij heeft heel duidelijke stukken aangeleverd, ook na het verschijnen van het Joustra rapport, dat het vertrouwensbeginsel helemaal niet het enige beginsel is waar de zorgvuldigheid bij interlandelijke adoptie op is gebaseerd. Er is wederzijdse verantwoordelijkheid gedefinieerd in het Haags Verdrag. Deze informatie is ook naar de Kamerleden gegaan en zij hebben de Minister daar op gewezen op 9 juni. Het had Nederland gesierd om na het verschijnen van het rapport eerst met haar HAV-partnerlanden, zowel zendende als ontvangende landen, te praten alvorens conclusies te trekken. In België was mede om deze reden het idee van een adoptiestop binnen een week van tafel. Men hoopt daar op voortschrijdend inzicht in Nederland. Ik hoorde onze Koning bij de troonrede zeggen dat Nederland internationaal een betrouwbare partner zal zijn. Hij had het over een Rubik's Kubus: als je ergens aan draait, heeft dat gevolgen op andere vlakken. Nederland heeft zich de afgelopen maanden helemaal niet als een betrouwbare partner gedragen bij interlandelijke adoptie. En we hebben de mond vol over het vertrouwensprincipe.
- **Teruglopend aantal adopties versus hervorming stelsel.** Het teruglopende aantal adopties wordt niet alleen veroorzaakt door stelselhervorming. Er zijn andere manieren om een gezin te stichten dan alleen via interlandelijke adoptie, die zijn toegenomen.

Maar vooral geldt: het aantal adopties dat plaatsvindt, wordt vooral gedefinieerd door het aantal adopties dat we zorgvuldig kunnen uitvoeren.

- Welke gevoeligheden spelen er (en eventueel bij wie) waarmee we goed rekening moeten houden? Mijn ervaring is dat in het gesprek over interlandelijke adoptie de eigen beleving wordt gezien als de waarheid. En dat is hoe wij de negatieve beeldvorming vandaag de dag hierover, rechtstreeks te danken hebben aan de misstanden die in de vorige eeuw hebben plaatsgevonden. Wij kijken naar pijn en verdriet uit het verleden. Vaak gaat die pijn over het afgestaan zijn, maar krijgt adoptie de schuld. Het zijn twee hele verschillende dingen. Bij mijn eigen kinderen lagen het moment van afgestaan zijn, en het moment van geadopteerd zijn, jaren uit elkaar. En daartussen zat een hele schadelijke periode voor hen. Verder begrijp ik de brief niet die o.a. door Defence for Children vorige week in het Nederlands Dagblad is verschenen (zie link hierboven), en waarin zij pleiten voor het opheffen van weeshuizen voor een deel niet. Begrijp me niet verkeerd: ik ben het helemaal met ze eens dat weeshuizen opgeheven zouden moeten worden, maar [zij pleiten ook voor het volledig stoppen met interlandelijke adoptie](#). Ik begrijp niet hoe dat gaat helpen bij het leeg krijgen van weeshuizen. Ze vinden dat dat vooral moet gebeuren door biologische families te steunen. Maar wat als die er niet meer zijn, niet meer vindbaar zijn, of om niet-financiële redenen niet voor hun kind willen of kunnen zorgen?
- Zijn er (concrete) beelden bij hoe we de dilemma's het beste met elkaar zouden kunnen bespreken en verdiepen? Wat is hiervoor nodig? Ik vraag mij ernstig af of een aantal geopperde dilemma's anno 2021 nog wel de echte dilemma's zijn. Het lijkt erop dat er heel weinig kennis is bij de Minister en de Commissie Joustra over hoe hedendaagse adoptie écht werkt. Ik zie een grote neiging tot het opnieuw willen uitvinden van het wiel. Maar goed, wat mij betreft gaan we de avond ook gebruiken om een aantal zaken die we lang als dilemma hebben gezien, maar eens goed hierop te toetsen: zijn ze nog steeds een dilemma? En als blijkt dat de wetenschappers aangeven dat je ze niet meer als dilemma kunt stellen, dan zou ik ook willen voorstellen dat er afscheid van genomen wordt. Praat dus in die zin liever over stellingen of iets dergelijks, en luister vervolgens goed naar de mensen die het Haags Verdrag mede hebben ontworpen/beheerd ([5.1.2e](#)), uitgevoerd (vergunninghouders, CA) en wetenschappelijk bestudeerd ([5.1.2e](#)). Om die reden vind ik dus bijv. een Defence for Children als het om het Haags Verdrag gaat, geen expert. Zij werken niet met het HAV. En er gaat verschrikkelijk veel mis in kindertehuizen. Als het gaat om verkeerde financiële prikkels, dan is geld geven aan tehuizen er zeker eentje. Rond de SOS kinderdorpen kwam deze zomer nog een schandaal naar boven over misbruik van kinderen.
- Zijn er (op basis van bijv. ervaringen) nog te delen tips en trics waar we ons voordeel mee zouden kunnen doen bij dit diner. Zo ja, welke? Geen dilemma-kaart, maar een stellingkaart. Goede moderatie, want ik vermoed dat de meningen sterk zullen verschillen. Mensen moeten elkaar laten uitpraten, de tijd moet eerlijk verdeeld worden. Ik weet bijv. niet of jullie partijen met een stelling-kaart aan één tafel zetten. Dan moet daar ook een gespreksleider bij, en ideeën van de ene tafel moeten weer besproken kunnen worden aan de andere tafel. Ik zou de conclusies vooral ook graag vastgelegd willen zien. We moeten van een paar hele oude ideeën af.

NB. De inbreng tijdens de voorbereidende gesprekken met genodigden zal worden benut bij het organiseren en nader vormgeven van het Diner Pensant toekomst interlandelijke adoptie. Onder andere in de vorm van een dilemmapkaart die voorafgaand aan het diner zal worden gedeeld.

To: [redacted] 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F[redacted] 5.1.2e [redacted]@minjenv.nl]
From: [redacted] 5.1.2e
Sent: Tue 3/29/2022 11:39:04 AM
Subject: reactie BZK Kamerbrief interlandelijke adoptie
Received: Tue 3/29/2022 11:39:14 AM

Hoi [redacted] 5.1.2e,

Ik heb het punt over de publiekrechtelijk ingebodde stichting nog intern voorgelegd. De reactie was: "Een stichting met openbaar gezag, als dat is bedoeld, is zeer ongewenst omdat dat leidt tot een privaatrechtelijk zbo. Kabinetsbeleid is geen nieuwe zbo's en al helemaal geen privaatrechtelijke wegens beperking ministeriële verantwoordelijkheid."

Het zou kunnen dat dit in de RBJ naar voren wordt gebracht; dan weet je er van.

Groet,

[redacted] 5.1.2e

Wetgevingsjurist

.....
Directie Constitutionele Zaken en Wetgeving
Afdeling Wonen en Leefomgeving
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | 4.16
Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag

.....
M 06 [redacted] 5.1.2e
E [redacted] 5.1.2e [redacted]@minbzk.nl

Ik werk op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

To: 5.1.2e - BD/DGSenB[5.1.2e @minjenv.nl]
Cc: DGSenB - Secretariaat[5.1.2e @minjenv.nl]; 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F[5.1.2e @minjenv.nl]; 5.1.2e
5.1.2e - BD/DGSB/DARC/JIZ[5.1.2e @minjenv.nl]; 5.1.2e -
BD/DGSB/DJFC/F[5.1.2e @minjenv.nl]
From: 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F
Sent: Mon 2/28/2022 4:17:27 PM
Subject: Reactie MRb op brief interlandelijke adoptie
Received: Mon 2/28/2022 4:17:29 PM
[Memo Kamerbrief interlandelijke adoptie \(OPM MRb\) - na 5.1.2e en 5.1.2e.docx](#)
[Kamerbrief standpunt toekomst interlandelijke adoptie- helder perspectief, zorgvuldig stoppen.docx](#)

Hi 5.1.2e,

MRb heeft gereageerd op onze nieuwe brief over de toekomst van interlandelijke adoptie. Hij heeft twee opmerkingen die ik hieronder geel heb gearceerd. Ter verwerking van zijn opmerkingen hebben we een memo opgesteld en een paar tracks in de concept Kamerbrief doorgevoerd. Zie bijlagen. 5.1.2e en 5.1.2e zijn hiermee akkoord. Aan jou ook het verzoek om hierop mee te lezen. Zou super zijn als dit vandaag voor 19.30 uur lukt.

Veel dank. Groeten, 5.1.2e

Van: 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F

Verzonden: maandag 28 februari 2022 13:04

Aan: 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F < 5.1.2e @minjenv.nl >

Onderwerp: DJ-info

Behandelen advies retour Minister voor Rechtsbescherming door

5.1.2e - BD/DBO/ADVIES

28 februari 2022 12:56

Graag opmerkingen MRb verwerken in tracks

Eindparaaf - Minister voor Rechtsbescherming behandeld door

5.1.2e - BD/DBO/ADVIES

28 februari 2022 12:56

MRb heeft twee opmerkingen. 1) Eens met commentaar 5.1.2e graag verwerken in een nieuwe versie. 2) De termijn van 5 jaar samenwerking met PB Haagse Conferentie. Er lijken twijfels te zijn over deze termijn. Graag een nadere toelichting daarop met een concreet advies. Bij vragen is MRb vandaag te bereiken tussen 19:30 en 20:30.

Paraferen - 5.1.2e - BD

25 februari 2022 17:41

5.1.2e *In de brief kan mijn inziens iets meer aandacht worden gegeven aan het feit dat adoptieprocedure niet in alle gevallen en bij alle landen slecht is geweest. De formulering dat we spijt en en een steen op onze maag terugkijken op het verleden is dan wel erg hard en te algemeen. Dit laat onverlet dat de heroverweging vanwege de misstanden noodzakelijk is en het besluit om te stoppen te respecteren is.*

Visie vooraf - DBO Advies behandeld door 5.1.2e - BD/DBO/ADVIES

25 februari 2022 17:19

Ter info - 5.1.2e

25 februari 2022 15:28

Paraferen - DGSenB behandeld door 5.1.2e - BD/DGSenB

25 februari 2022 14:41

Opm DGSenB: - brief is aangepast langs lijnen stafoverleg - tav afbouwperiode van vijf jaar is het van belang om te realiseren dat er een gereede kans is dat de vergunninghouders geen vijf jaar willen afbouwen. Daardoor zal interlandelijke adoptie de facto eerder stoppen - Vrijdagochtend is nog gesproken met de SG van de Haagse Conferentie, de organisatie waar het Haaqs Adoptieverdrag onder valt.

5.1.2a

5.1.2a

Pagina's zijn geweigerd

1 - 2

5.1.2i

Pagina's zijn geweigerd

1 - 4

5.1.2i

1 - 1

5.1.2i

To: [5.1.2e] - BD/DBO/ADVIES [5.1.2e @minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e @minjenv.nl];
[5.1.2e] - BD/DGSB/DARC [5.1.2e @minjenv.nl]; [5.1.2e] -
BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e @minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e @minjenv.nl]
Cc: [5.1.2e] - BD/DBO [5.1.2e @minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DBO/M&B [5.1.2e @minjenv.nl];
[5.1.2e] - BD/DCOM/WS&O [5.1.2e @minjenv.nl]

From: Secretariaat - Minister voor Rechtsbescherming

Sent: Thur 10/28/2021 12:27:15 PM

Subject: Scan nav het overleg 28/10 WEBEX>MRb/SenB c.s.: Wrap up interlandelijke adoptie

Received: Thur 10/28/2021 12:27:17 PM

[Scan van een Xerox MFA.pdf](#)

Beste collega's,

Zie bijgaand de aantekeningen van MRb op blad 3.

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]

Secretaresse minister voor Rechtsbescherming Sander Dekker

Telefoon +31 [5.1.2e]

M. +31 6 [5.1.2e]

E. ministervoorrechtsbescherming@minjenv.nl

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: NoReply@minbzk.nl <NoReply@minbzk.nl>

Verzonden: donderdag 28 oktober 2021 12:54

Aan: [5.1.2e] BD/DBO/M&B <[5.1.2e @minjenv.nl]>

Onderwerp: Scan van een Xerox MFA

U heeft een scan gemaakt. U vindt de scan als bijlage bij de e-mail.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

De Minister voor Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**

Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum

26 oktober 2021

Ons kenmerk

-

nota

Ontwikkelingen bezinning op de toekomst van
interlandelijke adoptie

1. Doel nota

Instemmen met de outline van een brief over de toekomst van interlandelijke adoptie aan de Tweede Kamer.

2. Aanleiding, gevraagde actie(s) en advies

Op 28 oktober 2021 spreken we met u over:

- a. De relevante opbrengst van het Diner Pensant;
- b. Een outline van de Kamerbrief over de toekomst van interlandelijke adoptie;
- c. Het vervolg, in de vorm van het betrekken van de bevroagde (ervarings-)deskundigen bij o.a. de Kamerbrief.

NB. Op 1 november spreekt u nog met AEF over zijn onderzoek naar een publiekrechtelijk systeem.

3. Toelichting op advies

Ad a.) Het resultaat van het Diner Pensant

Voor het Diner Pensant zijn ervaringsdeskundigen en vertegenwoordigers van betrokken instanties uitgenodigd. Met hen is gesproken over:

- Welke aspecten moeten worden meegewogen bij beantwoording van de fundamentele vraag: stoppen of doorgaan?
- Welke argumenten (voor en tegen) moeten worden betrokken bij een keuze?
- Onder welke voorwaarden kan – publiekrechtelijk – worden doorgegaan wanneer hiertoe zou worden besloten?

In aanloop naar het Diner Pensant roerden enkele genodigden zich vanwege de uiteindelijke samenstelling van de genodigdenlijst en de concretisering van het programma. Desondanks kan de sfeer tijdens het diner zelf worden omschreven als constructief. Genodigden luisterden naar elkaar en gaven elkaar ruimte om gedachten en inzichten te delen. Ook werd er – op onderdelen – overstijgend meegedacht. Hoewel de meningen over interlandelijke adoptie verdeeld zijn, vinden genodigden elkaar op uitgangspunten zoals: belang van het kind voorop, subsidiariteit (stabiele opvang in het land van herkomst heeft de voorkeur), zorgvuldigheid en transparantie. In bijgaande sfeerimpressie is per gesprekstafel

de opbrengst weergegeven. Hierin zijn de aspecten, argumenten en voorwaarden die raken aan de dilemma's die eerder richting de TK zijn genoemd geel gearceerd.¹

Bespreekpunt: we spreken kort met u over het verloop en de opbrengst van het Diner Pensant.

Ad. b.) Outline van de Kamerbrief

Mede op basis van het Diner Pensant is een outline voor de Kamerbrief over de toekomst van interlandelijke adoptie geformuleerd (bijlage 1).² Verzending van de Kamerbrief is voorzien eind november/begin december 2021. In bijgevoegde outline zijn de in deze Kamerbrief te behandelen items opgenomen. De focus ligt op de uitwerking van twee toekomstscenario's: stoppen of in aangepaste vorm doorgaan, met de volgende kernboodschap.

- Commissie Joustra onderzocht misstanden in het verleden. In het kielzog hiervan behoeft de toekomst van interlandelijke adoptie fundamentele heroverweging.
- Hierover is in juni 2021 met de Tweede Kamer van gedachten gewisseld.
- Een complex vraagstuk dat vanuit verschillende invalshoeken kan worden benaderd.
- Het verleden staat niet gelijk aan heden. In de huidige tijdsgeest kijken we anders aan tegen adoptie. De wereld heeft zich verder ontwikkeld (van goedgevoel naar niet het beste middel en meer alternatieven in herkomstlanden).
- Er is van fouten geleerd (in de vorm van strakkere regelgeving (HAV), meer toezicht etc.). Tegelijkertijd kent het systeem inherente kwetsbaarheden.
- Vaststaat dat interlandelijke adoptie niet op de huidige voet kan worden voortgezet.
- De vraag waar we ons voor gesteld zien, luidt: is het anno 2021 verantwoord om in aangepaste vorm door te gaan of gerechtvaardigd om te stoppen?
- Beantwoording van deze vraag vergt scherpe keuzes. Want én ieder risico op onregelmatigheden uitsluiten, én alle kinderen zonder ouders een goede toekomst bieden én die kinderen in hun land van herkomst laten opgroeien gaat niet samen. Iedere keuze heeft zijn trade off(s).
- Hiertoe zijn twee toekomstscenario's uitgewerkt.
- *Toekomstscenario stoppen:*
 - Argumentatie: interlandelijke adoptie creëert een vraag naar adoptiekinderen. Kinderen komen in tehuizen terecht vanwege interlandelijke adoptie. Elk risico op misstanden moet worden uitgesloten. Het weghalen van kinderen uit hun eigen land en cultuur maakt dat een identiteit verloren gaat. Zij moeten in het land van herkomst (kunnen) worden opgevangen.
 - Trade off: voor gevallen, waar geen opvang in een land van herkomst voorhanden is, biedt interlandelijke adoptie geen uitkomst meer.
 - Randvoorwaarden: bij een keuze voor stoppen met interlandelijke adoptie horen enkele condities waarmee rekening moet worden

¹ Betreft hier kortgezegd de dilemma's: het belang van het kind op micro- versus macroniveau, extra waarborgen versus subsidiariteit bij selectie van landen en hervorming van het stelsel versus teruglopende aantallen adopties.

² Inclusief de gevoerde 1-op-1 gesprekken met genodigden voorafgaand aan het diner.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Datum
28 september 2021

Ons kenmerk

gehouden, zoals: afhandeling van gesloten overeenkomsten (met aspirant-adoptiefouders), afbouw bij betrokken instanties en communicatie met de landen van herkomst (over alternatieven).

- *Toekomstscenario doorgaan:*

- Argumentatie: stoppen zal misstanden in de landen van herkomst niet tegengaan en levert geen verbetering van de situatie op in die landen. Kinderen verblijven in sommige gevallen onder slechte omstandigheden in tehuizen. Niet alle herkomstlanden kunnen zelf een toereikende oplossing bieden voor hun kinderen. Voor die schrijvende gevallen moet interlandelijke adoptie behouden blijven.
- Trade off: er bestaat een risico op onregelmatigheden bij de mogelijkheid van adoptie. Dit kan niet worden gereduceerd tot nul.
- Randvoorwaarden: een keuze voor doorgaan ligt alleen in de rede wanneer wordt voldaan aan meerdere condities die het systeem verbeteren. De belangrijkste zijn: een landenselectie die een strikte toets op subsidiariteit doorstaat, sterk toezicht op de naleving van procedures (in de landen van herkomst) en op (aspirant-)adoptiefouders en geadopteerden toegesneden begeleiding en nazorg.
- Hiermee moet worden gewaarborgd dat: interlandelijke adoptie enkel aan de orde is als goede opvang niet in het land van herkomst kan worden gerealiseerd, het risico op onregelmatigheden zo minimaal als mogelijk wordt gemaakt en er voldoende oog is voor en hulp bij de ervaringen en uitdagingen van geadopteerden.

- Over – de toekomst van – interlandelijke adoptie bestaan vele meningen en scherpe tegenstellingen. Wel is eenieder het erover eens dat het belang van het kind voorop dient te staan.

- Het uiterst ingewikkelde besluit over de toekomst van interlandelijke adoptie ligt bij een nieuw kabinet. Hangende dit besluit zal de opschorting die momenteel van kracht is, worden gecontinueerd (OF opgeheven).

Beslispunt: kunt u instemmen met verdere uitwerking van de Kamerbrief op basis van bijgaande outline en deze kernboodschap? Medio november 2021 bespreken we met u een conceptversie van de Kamerbrief.

Ad. c) Vervolg, betrekken deskundigen

De betrokkenheid bij de toekomst van interlandelijke adoptie is groot bij de bevroegde deskundigen. Van belang is hen ook te betrekken bij het vervolg. De eerste vervolgstap betreft voornoemde Kamerbrief. In dit verband zal bij deze deskundigen worden getoetst of we de ingebrachte objectieve argumenten inzake de beide toekomstscenario's goed hebben begrepen. Na verzending van de Kamerbrief volgt op enig moment definitieve besluitvorming waaraan uitvoering zal moeten worden gegeven met het adoptieveld. Hiervoor wordt bekeken of een representatief kernteam kan worden samengesteld van ervaringsdeskundigen en vertegenwoordigers van bij interlandelijke adoptie betrokken instanties.

Bespreekpunt: we staat kort stil bij de voorgenomen wijze om (ervarings-)deskundigen te betrekken bij het vervolg.

4. Politieke en bestuurlijke context

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Datum
28 september 2021

Ons kenmerk

7 M.v.
die
consequente
goed
demonstreren

De toekomst van interlandelijke adoptie heeft de aandacht van media en politiek. Aan de TK is toegezegd de dilemma's bij interlandelijke adoptie te verdiepen, een landenanalyse te maken en onderzoek te doen naar een publiekrechtelijk systeem.

5. Communicatie

DCOM is geïnformeerd over deze nota.

6. Afstemming

Inhoud van nota is afgestemd met Ca.

7. Bijlage(n)

1. Outline Kamerbrief toekomst interlandelijke adoptie
2. Sfeerimpressie Diner Pensant van 12 oktober 2021

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Datum
28 september 2021

Ons kenmerk
-

Dekker, S. - BD/AL - Minister voor Rechtsbescherming

Onderwerp: [Dagmap/lbabs] WEBEX> MRb/SenB c.s.: Wrap up interlandelijke adoptie - tbv brief (ivv opbrengst diner/AEF/landenanalyse en richting)

Locatie: Webexlink ingesloten, 5.1.2e host

Begin: do 28-10-2021 11:15

Einde: do 28-10-2021 12:15

Terugkeerpatroon: (geen)

Vergaderingsstatus: Organisator van vergadering

Organisator: Dekker, S. - BD/AL - Minister voor Rechtsbescherming

Verplichte deelnemers: Dekker, S. - BD/AL - Minister voor Rechtsbescherming; 5.1.2e @minjenv.nl;
5.1.2e - BD/DBO; 5.1.2e - BD/DBO/ADVIES; 5.1.2e -
BD/DCOM/WS&O; 5.1.2e - BD/DCOM/WS&O; 5.1.2e - BD/DGSB/DARC; 5.1.2e
5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F; 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F; 5.1.2e
5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F; 5.1.2e - BD/DWJZ/PR; 5.1.2e
5.1.2e - BD/DWJZ/PR

Optionele deelnemers: 5.1.2e - BD/DCOM/WS&O; 5.1.2e - BD/DGSenB; 5.1.2e -
BD/DGSB/DARC/JIZ

Categorieën: DOSSIER

Deelnemers:

1. MRb
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.

5.1.2e

-- De volgende tekst niet verwijderen of wijzigen. --

Wanneer het tijd is, kunt u hier deelnemen aan uw Rijksvideo Vergadering.

Vergaderingnummer (toegangscode): 2375 346 6420

Wachtwoord voor vergadering: SSyR3sMpm36

[Deelnemen aan vergadering](#)

Tik om deel te nemen vanaf een mobiel apparaat (alleen deelnemers)

+31-2072-19842,,23753466420## Netherlands Toll

+1-650-215-5226,,23753466420## United States Toll

Deelnemen via telefoon

+31-2072-19842 Netherlands Toll

+1-650-215-5226 United States Toll

[Algemene inbelnummers](#)

Deelnemen via een videosysteem of -toepassing

Kies 23753466420@rijksvideo.webex.com

U kunt ook 62.109.219.4 kiezen en uw vergaderingnummer invoeren.

Deelnemen met Microsoft Lync of Microsoft Skype voor Bedrijven

Kies 23753466420.rijksvideo@lync.webex.com

Als u een host bent, [klik dan hier](#) om hostgegevens weer te geven.

Hebt u hulp nodig? Ga naar <http://help.webex.com>

To: [5.1.2e] - BD/DSenJ/J[5.1.2e]@minjenv.nl
From: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Sent: Fri 3/26/2021 12:43:42 PM
Subject: schriftelijke vragen TK ter bespreking 15mrt21 (003)
Received: Fri 3/26/2021 12:43:42 PM
[schriftelijke vragen TK ter bespreking 15mrt21 \(003\).docx](#)

Ha [5.1.2e],

Dit is wat ik tot nu toe heb.

Zodra alles in één document is vervat zal ik verder knutselen. Moet nu even wat andere dingen oppakken nog

Fijn weekend alvast!

[5.1.2e]

Pagina's zijn geweigerd

1 - 11

5.1.2i

To: [5.1.2e] - BD/DSenJ/J [5.1.2e] @minjenv.nl; [5.1.2e]
BD/DSenJ/J [5.1.2e] @minjenv.nl
Cc: [5.1.2e] - BD/DSenJ/J [5.1.2e] @minjenv.nl
From: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Sent: Wed 3/31/2021 12:32:48 PM
Subject: schriftelijke vragen TK ter bespreking [5.1.2e]
Received: Wed 3/31/2021 12:32:48 PM
[schriftelijke vragen TK ter bespreking](#) [5.1.2e].docx

De vragen waarvoor ik de antwoorden heb gewijzigd/aangevuld heb ik dikgedrukt.
Nog steeds een paar discussiepunten wat mij betreft ook

Pagina's zijn geweigerd

1 - 24

5.1.2i

To: [5.1.2e] - BD/DSenJ/J[5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Sent: Wed 4/14/2021 12:18:19 PM
Subject: SO vragen Joustra versie 13-04-21 (002)
Received: Wed 4/14/2021 12:18:19 PM
[SO vragen Joustra versie 13-04-21 \(002\).docx](#)

Heb nog wat zitten vogelen en opmerkingen erbij geplaatst.

Pagina's zijn geweigerd

1 - 26

5.1.2i

To: [5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DSenJJ/[5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl]
Cc: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DWJZ/PR [5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DSenJJ/[5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/CBJ/C/[5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Sent: Thur 3/25/2021 3:14:10 PM
Subject: stukken tbv OG-overleg verkenning
Received: Thur 3/25/2021 3:14:11 PM

[Gesprekspartners.docx](#)
[Startdocument verkenning publiekrechtelijk adoptiesysteem en extra toezicht internationaal.docx](#)
[toetsingskader scenario's.docx](#)
[Vragenlijst gesprekken.docx](#)
[Actielijnen en planning.docx](#)

Ha [5.1.2e], [5.1.2e] en [5.1.2e]

Maandag 16 uur praten we jullie als werkgroep 'verkenning publiekrechtelijk adoptiesysteem' even bij over de vorderingen. Hierbij een korte agenda en stukken bijgevoegd. Graag tot dan!

- Agenda
1. Mondelinge toelichting voortgang (ter informatie, bijlagen: startdocument, actielijnen, concept toetsingskader)
 2. Gesprekken externe stakeholders (ter bespreking, bijlage: gesprekslijst en vragenlijst)
 - a. Bespreekpunt: volstaat de gesprekslijst?
 - b. Bespreekpunt: is de vragenlijst een goede leidraad voor de gesprekken?
 - c. Bespreekpunt: willen jullie zelf nog aanschuiven bij gesprekken?
 - d. Positie: NGO's/internationale organisaties.
 3. Externe validering (ter bespreking, mondeling)
 4. Eindproduct: wat willen we opleveren? Rapport en/of kamerbrief (ter bespreking)
 5. WvttK

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]

senior adviseur

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Coördinatie Financien, Bedrijfsvoering en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
T 06 [5.1.2e]
[5.1.2e]@minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

Pagina's zijn geweigerd

1 - 4

5.1.2i

Pagina's zijn geweigerd

1 - 3

5.1.2i

Toetsingskader scenario's

1. Misstanden

Commissie Joustra concludeert dat misstanden kunnen blijven voorkomen door inherente kwetsbaarheden in het systeem. Dit komt volgens haar door:

- a) De private elementen in het systeem. Dit leidt tot marktwerking bij interlandelijke adoptie. Met een adoptiemarkt die zich kenmerkt door:
 - a. adoptiekinderen als een verhandelbaar goed (comodificering);
 - b. vraaggestuurd handelen door bemiddelende partijen;
 - c. financiële prikkels om kinderen te adopteren.

Belangen van marktpartijen (vraag en aanbod) vormen prikkels tot misstanden en maken het adoptiesysteem fraudegevoelig.

- b) Beperkte mogelijkheden tot toezicht, zowel in Nederland zelf als internationaal. Dit komt volgens de commissie door het vertrouwensbeginsel bij interlandelijke adopties in navolging op het Haags Adoptieverdrag dat op gespannen voet staat met het uitoefenen van controle en toezicht.
 - a. In Nederland betreft dit de relatie tussen de overheid/Ca en de vergunninghouders.
 - b. Internationaal betreft dit de relatie tussen zowel vergunninghouders als overheid/Ca met de autoriteiten in de landen van herkomst.

Ingewikkeld hierbij is dat uitvoering van adoptieprocedures en toezichthoudende taken bij zowel de Ca als de vergunninghouders samen gaan.

	Toetsingscriteria 'voorkomen misstanden'
1.	Bij interlandelijke adoptie zijn er in Nederland geen private spelers en vindt geen marktwerking plaats, d.w.z: aanbod gericht, geld heeft geen invloed, kind is client.
2.	Toezicht in Nederland kan onbelemmerd plaatsvinden: uitvoering en toezicht zijn op verschillende plekken belegd
3.	Garanties dat internationale afspraken worden nagekomen

2. Impact

De verschillende scenario's zullen verder worden getoetst op impact en wel op de volgende onderwerpen:

	Toetsstenen 'impact'
3.	Financiële consequenties
4.	Gevolgen wet- en regelgeving nationaal
5.	Internationale gevolgen
6.	Uitvoeringsconsequenties: aantallen adoptie, kwaliteit matching

Financiële gevolgen

Geef de financiële gevolgen en lasten van de regeling aan, voor het Rijk, voor decentrale overheden en waar mogelijk voor maatschappelijke sectoren.

Aandachtspunten

Voor welke doelgroepen heeft het voorstel financiële effecten? Denk bijvoorbeeld aan burgers, bedrijven, professionals, decentrale overheden, de rijksoverheid en de rechterlijke macht. Om welke soort van financiële effecten gaat het? Denk bijvoorbeeld aan regeldruk, uitvoeringskosten en handhavingskosten.

Sturingsrelatie: verschillen rijk, RvdK of ZBO?

Vragenlijst gesprekken

- A. Introductie:
 - a. Voorstellen;
 - b. Achtergrond gesprek toelichten;
 - c. Afspraken over verslaglegging: korte weergave gesprek mailen
 - d. Opbouw gesprek doornemen.
- B. Reflectie op rapport Joustra
 - a. Evt. bevindingen toelichten
 - b. Waardering rapport en beleidsreactie mrb
- C. Voorkomen van misstanden in de toekomst
 - a. Welke zaken zouden we moeten aanpakken in uw ogen? In den brede.
 - b. Welke criteria moet een Nederlands systeem voldoen om misstanden te voorkomen? Evt. doorvragen: financiële prikkels wegnemen, aanbodgestuurd werken, kind als client.
 - c. Welke aandachtspunten wilt u meegeven?
- D. Scenario's voorleggen systeem in Nederland: Ministerie, Raad voor de Kinderbescherming, apart ZBO
 - a. Wat is uw eerste reactie op deze alternatieven? Evt doorvragen: wie voert uit, wie houdt toezicht?
 - b. Zijn er aandachtspunten die u op voorhand wilt meegeven hierbij? Kansen / risico?
 - c. Ziet u nog andere alternatieven? Bv. relateren aan andere gezinsvormen?
- E. Internationaal toezicht versterken
 - a. Waardering van het HAV
 - b. Ziet u mogelijkheden om extra garanties in te bouwen dat aangesloten landen ook handelen volgens de afspraken?
 - c. Zou er een onafhankelijk toezichtsorgaan moeten komen? Zo ja, doorvragen: welke vorm/ rol/ taken.
- F. Overige vragen/ aandachtspunten voor de toekomst?
 - a. Zou interlandelijke adoptie nog mogelijk moeten blijven? Ja/nee
 - b. Overig..

Actielijnen en planning

maart 2021

Onderzoeksvragen

- a. Bepaal op basis van het rapport van de commissie de criteria, zowel nationaal als internationaal, waar aan moet worden voldaan om risico's op misstanden bij interlandelijke adoptie weg te nemen;
- b. Beschrijf het huidige adoptiesysteem, inclusief het toezicht.
- c. Onderzoek of er en welke stelselwijzigingen, die publieksrechtelijk van aard zijn, mogelijk zijn die tegemoet komen aan de gestelde criteria. En breng in beeld welke voor- en nadelen deze stelselwijzigingen kennen? Met bv. aandacht voor uitvoeringsconsequenties, financiële gevolgen, kwaliteitsborging, wijzigingen in wet- en regelgeving, aantal adopties, etc.
- d. Onderzoek of en welke mogelijkheden bestaan voor extra onafhankelijk toezicht internationaal? Toets in hoeverre het huidige toezicht en deze extra mogelijkheden tegemoet komen aan de gestelde internationale criteria? En breng in beeld welke voor- en nadelen deze extra mogelijkheden kennen?

Actielijnen, taakverdeling, planning

e.

1.	Opstelling toetsingskader met iig: a. Criteria: voorkomen misstanden b. Overige uitvoeringsconsequenties (financieel, wet- en regelgeving, aantal adopties/ toekomstbestendigheid, kwaliteit matching)	d.	AR/MV		Wk 11
2.	Beschrijven huidig adoptiesysteem, inclusief toezicht	g.	AvL en AR	h.	Wk 13
3.	NL: komen tot publieksrechtelijke scenario's en deze toetsen aan criteria 'voorkomen misstanden': a. Literatuuronderzoek b. Gesprekken / bijeenkomsten	e. d.	3a. AR/MV 3b. AR en AvL	e. f.	3a. wk.12 3b. wk. 13, 14, 15
4.	NL: impact inschatten van de publieksrechtelijke scenario's met: a. Werkgroep b. Gesprekken adoptiepraktijk	c. d.	4a. AvL, SB, CvL 4b. AvL, AR en afvaardiging werkgroepleden	e. f.	4a. wk. 16 4b. wk 16, 17
5.	Internationaal: komen tot scenario's voor internationaal toezicht en toetsen aan 'voorkomen misstanden', met: a. Literatuuronderzoek b. Gesprekken	c.	5a. + 5b. AvL en AR	d.	Nu- wk 15
6.	Internationaal: impact inschatten scenarios internationaal toezicht met: a. Werkgroep b. Gesprekken: ICAN, PB, dhr. Van Loon	c. d.	6a. AvL, CvL, SB 6b. AvL/AR	e. f.	6a. wk. 16 6b. wk. 16, 17
7.	a. Opstellen concept eindproduct b. Toetsen concept door collegae en mailronde externe stakeholders	c.	AR en MV/AvB	d. e.	7a. wk 18 7b. wk 19
8.	Afronden verkenning		AR	h.	Wk. 20

To: Directiesecretariaat - DARC[5.1.2e]@minjenv.nl
Cc: DGSenB - Secretariaat[5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] -
BD/DGSB/DARC/JIZ[5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ[5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] -
BD/DGSB/DARC/JIZ[5.1.2e]@minjenv.nl
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F
Sent: Mon 10/25/2021 2:23:26 PM
Subject: Stukken tbv overleg MRb inz landenanalyse interlandelijke adoptie - 26/10
Received: Mon 10/25/2021 2:23:00 PM
[Nota voortgang landenanalyse - tbv bezinning op de toekomst van interlandelijke adoptie.docx](#)
[Bijlage 1 - Voorbeeld landenbeoordeling 211025.docx](#)
[Bijlage 2 - Conclusie werkbezoek VS voor MRb.docx](#)

Hoi [5.1.2e],

Bijgaand de stukken die ik zojuist fysiek bij [5.1.2e] heb afgegeven voor ons gesprek morgen met MRb over de landenanalyse in het kader van interlandelijke adoptie. Zou jij ze in ibabs willen plaatsen?

Veel dank. Groeten, [5.1.2e]

De Minister voor Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Landenanalyse ten behoeve van de bezinning op de toekomst van interlandelijke adoptie

Datum
22 oktober 2021

Ons kenmerk
-

1. Doel nota

2. Informeren over stand van zaken aangaande een landenanalyse in het kader van interlandelijke adoptie, voor een gesprek hierover op 26 oktober 2021.

3.

4. Aanleiding, gevraagde actie(s) en advies

5. Een belangrijke uitkomst van het afgelopen commissiedebat in juni is dat u dit najaar een vervolgbrief stuurt aan de TK met (o.a.) een verdieping van de dilemma's bij interlandelijke adoptie en een landenanalyse. Op 26 oktober 2021 spreken we over de opzet van de landenanalyse.

6.

7. NB.

- Op 28 oktober volgt een gesprek met u over de opbrengst van het Diner Pensant en een outline voor de TK-brief.
- Op 1 november spreekt u nog met AEF over zijn onderzoek naar een publiekrechtelijk systeem.

-

8. Toelichting op advies

9. Er wordt gewerkt aan een beoordeling van de landen van herkomst. Hierin wordt te kennen gegeven of en zo ja, in welke mate de dilemma's en risico's bij interlandelijke adoptie zich voordoen in specifieke landen van herkomst. Het gaat hierbij primair over het subsidiariteitsbeginsel en de stabiliteit van de rechtsstaat. De beoordeling is daarmee strikter dan zoals deze tot op heden plaatsvond.

10.

11. Voor twee landen van herkomst (Zuid-Afrika en Hongarije) is een concept van een beoordeling gemaakt (zie bijlage 1). Voor de andere landen van herkomst zal eveneens een beoordeling worden gemaakt. Werkbezoeken zoals gebracht aan de VS in de week van 11 oktober 2021 dienen daarvoor als input (zie bijlage 2). Met de wijze waarop de beoordeling in concept is opgesteld wordt een waardering gegeven over een bepaald land van herkomst. Het is ook voorstelbaar alleen weer te geven of en zo ja, welke risico's spelen bij een land. In dat geval kan hierover met de TK van gedachten worden gewisseld, waarna een eindoordeel volgt.

12.

13. *Bespreekpunt*: kunt u zich vinden in de wijze waarop (inhoud én vorm) de twee landen van herkomst zijn beoordeeld? Ook spreken we met u over

de opbrengst van het werkbezoek aan de VS en (mogelijke) gevolgen. De beoordelingen worden afgerond na bespreking met u en zijn gereed voor verzending van de TK-brief.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Datum
22 oktober 2021

Ons kenmerk
-

14.

15. Politieke en bestuurlijke context

16. De toekomst van interlandelijke adoptie heeft de aandacht van media en politiek. Verzending van de vervolgbrief over de toekomst van interlandelijke adoptie aan de TK is voorzien eind november/begin december.

17.

18. Communicatie

19. DCOM is geïnformeerd over de nota.

20.

21. Afstemming

22. Inhoud van nota is afgestemd de Ca.

23.

24. Bijlage(n)

1. Voorbeeld van een landenbeoordeling (Hongarije en Zuid-Afrika);
2. Conclusie werkbezoek aan de VS in de week van 11 oktober 2021.
- 3.
- 4.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Datum

22 oktober 2021

Ons kenmerk

-

Pagina's zijn geweigerd

1 - 6

5.1.2i

Korte weergave resultaten werkbezoek VS CA IKA 9-15 oktober 2021

Jeugdstelsel

Om een beeld te schetsen van het speelveld waarbinnen adopties in de VS plaatsvinden is het belangrijk te onderscheiden dat er sprake is van een publiek stelsel en een privaat stelsel. Belangrijk hierbij op te merken is dat de VS, het hebben van private stelsels in een wereld zoals interlandelijke adopties, als een normaal gegeven beschouwt. Er zijn geen scherpe meningen of dit wel of niet zou moeten bestaan.

Publiek systeem:

Kinderen komen in het systeem terecht waarvan in veel gevallen de parental rights zijn of worden beëindigd. Terugkeer naar eigen gezin wordt bevorderd maar in niet alle gevallen is dat haalbaar. Een aantal kinderen wordt adoptabel verklaard en kunnen dan ook geadopteerd worden. Met name zal gekeken worden of deze kinderen binnenlands geplaatst kunnen worden. De publieke systemen zijn erg Staat bepaald. Dat betekent dat iedere Staat zijn eigen wetgeving heeft op het gebied van kindermisbruik en er veel hindernissen zijn om kinderen vanuit de ene Staat in de andere Staat te plaatsen. De kosten voor adoptie binnen het publieke stelsel zijn nihil.

De hoeveelheid kinderen in pleegzorg is omvangrijk (meer dan 400.000). In de VS worden ouders na 18 tot 24 maanden uit de ouderlijke macht gezet. Het kind/de kinderen zijn dan adoptabel. Het aantal kinderen in Foster Care dat in aanmerking komt voor adoptie overschrijdt het aantal beschikbare adoptieouders. Met name de kinderen in de oudere leeftijdsklasse (vanaf 12 jaar) ondervinden problemen om permanent geplaatst te worden. Ook speelt culturele achtergrond, ras en special needs een rol bij het wel of niet kunnen plaatsen van deze kinderen. Door gesprekspartners is te kennen gegeven dat de jongere kinderen doorgaans (na een vrij omvangrijke procedure) wel geplaatst kunnen worden in gezinnen.

Privaat systeem:

Er zijn diverse private kantoren. Bij deze private kantoren kunnen aspirant-adoptiefouders zich aanmelden (in een aantal gevallen nationale en internationale stellen) en biologische ouders kunnen zich daar aanmelden. De rechten van biologische ouders staan hoog aangeschreven en de moeder maakt via option counseling een keus waar het kind geplaatst kan worden. Eerst moeten landelijke dossiers gepresenteerd worden, dan pas interlandelijk. De uiteindelijke toets of er op juiste wijze invulling is gegeven aan het subsidiariteitsbeginsel gebeurt door State Court. State Court bepaalt of er voldaan is aan het subsidiariteitsbeginsel.

Voor wat betreft de route in het private stelsel vinden nagenoeg alle kinderen (met name de pasgeboren baby's) een permanent gezin. Zij belanden niet in het pleegzorgsysteem en zullen doorgaans weinig wisselingen van woonplaats/gezin meemaken.

Conclusie:

Is NL van mening dat in huidige tijdsgeest het subsidiariteitsbeginsel voldoende ingevuld wordt?

Voor wat betreft de kinderen die in het publieke systeem zitten, is het subsidiariteitsbeginsel minder van toepassing omdat deze kinderen nauwelijks in het buitenland geplaatst worden. Daarnaast zitten zij al dermate lang in het systeem dat plaatsing binnen de VS niet aan de orde lijkt.

Er wordt mager invulling gegeven aan het subsidiariteitsbeginsel voor wat betreft de private procedures. De mogelijkheid om kinderen buitenlands te plaatsen wordt in stand gehouden door het aanbod van NL adoptieouders. De indruk bestaat dat deze kinderen (grotendeels) ook geplaatst kunnen worden bij binnenlandse adoptiefouders op het moment dat er geen aanbod is van internationale ouders.

Is NL van mening dat kinderen altijd in eigen land opgevangen kunnen worden?

Als kinderen in het jeugdstelsel belanden dan is de prognose op een permanente plaatsing voor een groot aantal kinderen ongunstig. Zeker naarmate ze op een latere leeftijd in het stelsel terechtkomen. Ondanks dat de VS als rijk land gezien kan worden, is het jeugdstelsel niet op alle vlakken goed georganiseerd. De kinderen die aangeboden worden aan Nederland bevinden zich echter in het private systeem. Deze kinderen belanden in beginsel niet in het jeugdzorgstelsel, omdat zij al eerder zijn geadopteerd in het private systeem.

Kosten adoptie

De kosten voor adoptie in het private systeem zijn hoog. Dit komt omdat de ziektekosten en levensonderhoud van de biologische moeder wordt betaald door de adoptiefouders. Ook de juridische kosten zijn fors. De biologische moeder ontvangt niet direct geld van de adoptiefouders. Dit gaat via het adoptiebureau. Tegelijkertijd wordt er als gevolg van de adoptie wel voor haar gezorgd. Indirect is dat een financiële prikkel. Er is overigens niet vastgesteld dat dit het motief voor een aantal biologische moeders is. Er is niet de indruk ontstaan dat de private adoptiebureaus winst maken op adopties. Feit is wel dat deze bureaus voor hun omzet (en derhalve ook salaris) afhankelijk zijn van adopties. Deze situatie is vergelijkbaar met de huidige Nederlandse situatie.

De VS als ontvangend en zendend land

In Amerika wordt dat niet als probleem gezien. De meeste gesprekspartners redeneren dat het plaatsen van kinderen bij een permanent gezin de hoogste prioriteit heeft. Het feit dat er ook kinderen vanuit andere landen geadopteerd worden door Amerikanen heeft meerdere redenen. Dat kan zijn vanuit ideële motieven (je redt een kind uit een ander land), maar ook omdat het adopteren vanuit Foster Care of via het private systeem veel hindernissen opwerpt. Daarbij blijft er een risico bestaan dat de biologische ouders onverwachts bij de adoptiefouders op de stoep kunnen staan. Kortom, het is voor sommigen aantrekkelijker en/of makkelijker om kinderen vanuit het buitenland te adopteren dan binnenlands.

Daarnaast is ook meegegeven dat het plaatsen van kinderen naar andere staten wellicht net zoveel impact en culturele verschillen kent als dat het naar Nederland geadopteerd zou worden.

Rechtspraak

Rechters (State Court) bepalen uiteindelijk of er voldoende invulling is gegeven aan het subsidiariteitsbeginsel en of er op juiste wijze afstand is gedaan van het kind. In meerdere gesprekken is naar voren gekomen dat er twijfels zijn over de kennis en kunde over het Haags Adoptieverdrag bij rechters en de toepassing van het subsidiariteitsbeginsel. Rechters lijken snel geneigd akkoord te gaan met het voorstel tot interlandelijke adoptie en er wordt veel gewicht gehangen aan de rechten van de biologische ouders.

Adoptabiliteit

De procedure is over het algemeen transparant. De informatie die verstrekt wordt over de biologische ouders (psycho sociaal, medisch, achtergrond) van deze ouders is uitgebreid. De wijze waarop afstand wordt gedaan, voldoet aan de wet- en regelgeving van de betreffende staten. Geadopteerden zijn daarnaast goed in staat om later te traceren wie hun biologische ouders zijn.

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl
Cc: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ
Sent: Fri 2/25/2022 10:45:15 AM
Subject: tekst voor opleggertje
Received: Fri 2/25/2022 10:45:15 AM

Dag [5.1.2e],

In overleg met [5.1.2e]: graag nog een kort tekstje aan de Minister voorleggen n.a.v. het gesprek dat wij vanmorgen hadden met de SG van de HCCH:

Vrijdagochtend is nog gesproken met de SG van de Haagse Conferentie, de organisatie waar het Haags Adoptieverdrag onder valt. Hij heeft grote bedenkingen t.a.v. uw wens binnen 5 jaar te stoppen en roept op uw standpunt te heroverwegen. Hij is wel zeer erkentelijk voor de bijdrage die NL aan het Permanent Bureau wil geven om steun en advies richting landen van herkomst te intensiveren. Zijn voorstel is het effect daarvan na een periode van 5 jaar te meten. Nederland zou daarna kunnen besluiten met welke landen de adoptierelatie wel/niet wordt stopgezet.

Ik hoop dat het lukt dit nog ergens in te voegen!

Groeten,

[5.1.2e]

To: 5.1.2e@minjenv.nl; 5.1.2e - BD/CBJ/JIZ 5.1.2e@minjenv.nl
Cc: 5.1.2e - BD/CBJ/JIZ 5.1.2e@minjenv.nl; 5.1.2e - BD/CBJ/JIZ 5.1.2e@minjenv.nl
From: 5.1.2e - BD/CBJ/JIZ
Sent: Tue 3/2/2021 2:00:38 PM
Subject: ter bespreking do. 14.30 uur: Startdocument verkenning publiekrechtelijk adoptiesysteem en extra toezicht internationaal
Received: Tue 3/2/2021 2:00:39 PM
[Startdocument verkenning publiekrechtelijk adoptiesysteem en extra toezicht internationaal.docx](#)

Ha 5.1.2e en 5.1.2e,

Hierbij een startdocument voor de verkenning naar een publiekrechtelijke alternatief voor het huidige adoptiestelsel en mogelijkheden voor extra internationaal toezicht (motie vd Staaij).

5.1.2e hebben al even meegelezen. Zou fijn zijn hier donderdag tijdens het po (14.30) ook met jullie even bij stil te staan. Een schriftelijke reactie is ook welkom mocht het lukken. Bespreekpunten die ik iig graag wil voorleggen zijn:

1. Toetsen of we deze verkenning inderdaad zelf willen uitvoeren? Gezien de vele belangen en politieke besluitvorming die er deels van afhangt, wil ik dit graag nog even expliciet afwegen.
2. Beperken we ons tot een publiekrechtelijk alternatief? Dat is natuurlijk de koers van de Mrb, zoals ook verwoord in de beleidsreactie. Tegelijkertijd heeft er nog geen politiek overleg plaatsgevonden, waaruit we kunnen vaststellen dat de Kamer dit ook steunt. Stel deze lijn verschuift, bv. als we verzocht worden te verkennen hoe we de vgh een plek kunnen geven in het systeem, dan voorziet de verkenning hier op dat moment niet in. Een alternatief zou zijn verschillende scenario's (a la AEF) te omschrijven en deze te toetsen aan de kans op misstanden.
3. Betrokkenheid AEF en RSJ. In het startdocument gaan we er nu vanuit dat we de rapporten meenemen in het literatuuronderzoek en met hen in gesprek gaan om de documenten uit 2016 te leggen naast het rapport Joustra. Een alternatief zou kunnen zijn bv. de RSJ te vragen een advies uit te brengen nav de verkenning. Of het AEF te vragen hun scenario's te toetsen aan de kans op misstanden.

Dank! En tot donderdag!

Groet,

5.1.2e

Pagina's zijn geweigerd

1 - 3

5.1.2i

To: [redacted] 5.1.2e [redacted]@TWEDEKAMER.NL]
Cc: [redacted] 5.1.2e [redacted]@minjenv.nl; [redacted] 5.1.2e -
BD/DGSB/DJFC/F [redacted] 5.1.2e [redacted]@minjenv.nl; MVJDBO - [redacted] 5.1.2e [redacted]@minjenv.nl;
[redacted] 5.1.2e [redacted]@MINAZ.NL [redacted] 5.1.2e [redacted]@MINAZ.NL]
From: [redacted] 5.1.2e [redacted]@minjenv.nl
Sent: Mon 4/11/2022 10:15:25 AM
Subject: TK Standpunt toekomst interlandelijke adoptie
Received: Mon 4/11/2022 10:15:36 AM
[TK Bijlage 1 Landenanalyse.pdf](#)
[TK Bijlage 2 Advies publiekrechtelijke inrichting interlandelijke adoptie.pdf](#)
[TK Bijlage 3 Beslisnota interlandelijke adoptie.docx](#)
[TK Standpunt toekomst interlandelijke adoptie.docx](#)
[TK Te Publiceren Beslisnota Kamerbrief standpunt toekomst interlandelijke adoptie.pdf](#)

To: TWEEDE KAMER [5.1.2e]@TWEEDEKAMER.NL]
Cc: BD-Parlementaire Contactpersonen [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e]
BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl; MVJDBO - DBO [5.1.2e]@minjenv.nl;
[5.1.2e]@MINAZ.NL [5.1.2e]@MINAZ.NL]
From: [5.1.2e]@minjenv.nl
Sent: Tue 3/8/2022 10:00:48 AM
Subject: TK Verzoek uitstel commissiedebat personen- en familierecht d.d. 24 maart 2022
Received: Tue 3/8/2022 10:01:11 AM
[Verzoek uitstel commissiedebat personen en familierecht d d 24 maart 2022.docx](#)

To: [5.1.2e] - BD/DCOM/C&R [5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F
Sent: Thur 2/10/2022 3:22:18 PM
Subject: Tweet - toekomst interlandelijke adoptie (3)
Received: Thur 2/10/2022 3:22:00 PM
[Tweet - toekomst interlandelijke adoptie \(3\).docx](#)

Pagina's zijn geweigerd

1 - 1

5.1.2i

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F([5.1.2e]@minjenv.nl)
Cc: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ([5.1.2e]@minjenv.nl)
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ
Sent: Wed 6/8/2022 3:32:00 PM
Subject: tk-bijlage-coia-rapport (1).pdf
Received: Wed 6/8/2022 3:32:00 PM
[tk-bijlage-coia-rapport \(1\).pdf](#)

Hoi,

Ik heb eea geel gearceerd. Met name de alinea's waarin staat beschreven welke rol de politiek had en er teveel vanuit de adoptiefouders werd geredeneerd. Ook nog paar dingen over de druk vanuit de vgh's

Het is aan te bevelen dat hij sowieso de algemene beschouwingen leest (eerste 5 pagina's) en de conclusie/samenvatting.

Lijkt mij ook goed als je er zelf ook nog even doorheen gaat!

Groeten,

[5.1.2e]

From: Directiesecretariaat - DARC
Sent: Wed 12/15/2021 4:16:05 PM
Subject: Update m.b.t. besluitvorming interlandelijke adoptie
Received: Wed 12/15/2021 4:16:06 PM

Geachte mevrouw/heer,

De afgelopen periode hebben wij contact gehad over de toekomst van interlandelijke adoptie. Op donderdag 2 december heb ik u de laatste stand van zaken toegelicht tijdens een digitale bijeenkomst. Ik heb toen aangegeven dat wij mede op basis van uw bijdrage een concept brief aan de Tweede Kamer in voorbereiding hebben. In deze brief zijn twee scenario's -stoppen met interlandelijke adoptie of op een nieuwe manier doorgaan- uitgewerkt. Omdat vlak na ons gesprek bekend werd dat het nieuwe regeerakkoord op zeer korte termijn zou verschijnen heeft de minister voor Rechtsbescherming besloten de brief niet meer in deze kabinetsperiode te verzenden. Dit betekent dat wij met een nieuw bewindspersoon zullen spreken over de te kiezen koers. Wij hopen dat dit gesprek spoedig na het aantreden zal plaatsvinden.

Ik wil u voor nu nogmaals danken voor uw inzet, bijdrage en betrokkenheid. Zoals eerder aangegeven zou ik in de toekomst graag nog een beroep willen doen op uw deskundigheid en expertise. Dit is afhankelijk van de precieze vraagstukken die zich zullen aandienen.

Ik vertrouw erop u voor nu voldoende te hebben geïnformeerd en wens u alvast prettige feestdagen.

Vriendelijke groet,

5.1.2e

Ministerie van Justitie en Veiligheid

To: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl
From: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Sent: Fri 6/4/2021 2:31:45 PM
Subject: verkenning publiekrechtelijke systeem interlandelijke adoptie
Received: Fri 6/4/2021 2:31:47 PM
[TK Bijlage Verkenning definitief rapport.pdf](#)
[TK Bezinning op de toekomst van interlandelijke adoptie.docx](#)

Dag heer, mevrouw,

Graag doe ik u de verkenning toekomen naar een publiekrechtelijke alternatief voor het huidige systeem voor interlandelijke adoptie. Deze verkenning is zojuist ook, ten behoeve van het commissie debat op 9 juni a.s., verzonden aan de Tweede Kamer. De verkenning wordt vergezeld met een kamerbrief. Beide documenten zijn bijgevoegd.

Ik wil u, ook namens mijn collegae, hartelijk bedanken voor uw tijd om met ons te spreken. In de gevoerde gesprekken is veel informatie verzameld en zijn vele meningen gehoord over een publiekrechtelijke alternatief voor het huidige systeem van interlandelijke adoptie. De betrokkenheid en bereidheid tot gesprek was groot en de perspectieven op de toekomst divers. Bij het analyseren van de bevindingen hebben we ons beperkt tot die informatie die van belang was voor het beantwoorden van de centrale vragen:

- A. Verken of er een publiekrechtelijk alternatief denkbaar is voor het huidige Nederlandse systeem voor interlandelijke adoptie, waarmee het risico op misstanden kan worden weggenomen.
- B. Verken wat de mogelijkheden zijn om in internationaal verband het (onafhankelijk) toezicht op de naleving van het Haags adoptieverdrag te versterken.

Een aantal bevindingen had niet direct betrekking op deze centrale vragen van de verkenning, en heeft daardoor geen plek gekregen in het rapport, maar is wel waardevol voor de nadere gedachte- en besluitvorming over de toekomst van interlandelijke adoptie. Zo is bijvoorbeeld meerdere malen gewezen op verschillende voor- en nadelen van definitief stoppen met interlandelijke adoptie.

Ik kan u aangeven dat deze bevindingen zijn meegegeven aan de collegae, die zich buigen over het vraagstuk rondom de toekomst van interlandelijke adoptie. We vertrouwen op een vruchtbaar debat met de Kamer op 9 juni a.s..

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]

senior adviseur

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Coördinatie Financien, Bedrijfsvoering en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
T 06 [5.1.2e]

[5.1.2e]@minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

To: [redacted] - BD/DGSB/DJFC/F [redacted]@minjenv.nl
Cc: [redacted] - BD/DW.IZ/PR [redacted]@minjenv.nl
From: [redacted] - BD/DGSB/DJFC/F
Sent: Thur 10/14/2021 3:28:06 PM
Subject: verslag tafel
Received: Thur 10/14/2021 3:28:08 PM
[Hier even wat impressies.docx](#)

Ha [redacted]
Hierbij de zaken die ter tafel kwamen tijdens het diner pensant.
Groet,

[redacted]

[redacted]

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Sanctietoepassing en Jeugd
Afdeling jeugd
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
M 06 [redacted]
[redacted]@minvenj.nl
www.rijksoverheid.nl/venj
Op woensdagen ben ik afwezig

.....
Voor een veilige en rechtvaardige samenleving
.....

Hier even wat impressies:

Algemene indruk tafel: vriendelijke sfeer, ruimte voor elkaar, zonder dat men echt tot elkaar kwam.

5.1.2e kwam vaak terug met het argument dat we het allemaal onvoldoende weten, en dat een gesprek daardoor eigenlijk geen zin had. Laat wetenschap meer ruimte in het debat. Impliciet belangrijkste punt: kijk naar de positie van het individuele kind. Stoppen lost niets op op macro-schaal, maar laat wel die paar kinderen in de kou zitten.

5.1.2e - Wij weten uit onderzoek dat adoptie op persoonlijk niveau te prefereren is boven een kindertehuis. Verder eigenlijk weinig inbreng voor de meta-discussie.

5.1.2e - kijk ook naar andere ontwikkelingen, bijvoorbeeld draagmoederschap, wensouders gaan op zoek. Wel veel geld voor weinig kinderen, kan dit niet beter besteed worden? En kijk naar onze pleeggezinnen en tehuizen, we hebben zelf geen oplossing in Nederland voor dit probleem. Special needs kinderen vragen veel van de ouders, gedrag- en hechtingsproblemen. Neem de maatschappelijke kosten voor het begeleiden van deze gezinnen in ogenschouw. Rondpompen van kinderen: zie Amerika. (In de pauze: discussie heeft weinig zin voor de inhoud, alle argumenten zijn bekend: enkel voor het proces heeft dit wellicht toegevoegde waarde)

5.1.2e - Kijk naar voordelen individuele kind, adoptie is momenteel voldoende geregeld, maar huidige stelsel heeft geen draagvlak meer. We moeten veranderen, maar dan wel een levensvatbaar stelsel met mogelijkheid tot aanboren nieuwe zedende landen (geen uitsterfconstructie). Anders heeft het geen zin. Goede procedures in de landen en de eisen die de Ca stelt betekenen ook dat het kind lang in het buitenland zit eer het geadopteerd wordt.

5.1.2e begrijp wat adoptie heeft gedaan met mij als mens: ik ben ontheemd, ook al voldoe ik aan alle voorwaarden om gelukkig te zijn. Als je kinderen weghaalt uit hun land en cultuur betekent dat heel veel, dat kun je niet zomaar repareren, het is je identiteit die je kwijt bent. Je voelt je nergens echt thuis, je wordt gediscrimineerd. Doorgaan met adoptie kan enkel als je daar veel meer aandacht voor hebt.

5.1.2e - Kind centraal, maar ook kijken naar negatieve effecten van het systeem. Kijk eerst naar opvang kinderen in NL.

Algemeen: investeer veel meer in kinderbescherming in andere landen.

Voorlichting van wensouders moet beter (vooral 5.1.2e) en begeleiding van wensouders en adoptiekind moet verplicht worden, vanwege de hechtingsproblematiek (breed gedeeld)

To: 5.1.2e - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e @minjenv.nl]; 5.1.2e - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e @minjenv.nl];
5.1.2e - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e @minjenv.nl]; 5.1.2e -
BD/DSenJ/J [5.1.2e @minjenv.nl]; 5.1.2e -
Cc: 5.1.2e - BD/DSenJ/J [5.1.2e @minjenv.nl]
From: [5.1.2e] BD/CBJ
Sent: Thur 3/4/2021 9:39:59 PM
Subject: Verzamelnota opvolging Commissie Joustra
Received: Thur 3/4/2021 9:40:01 PM
[Verzamelnota opvolging Commissie Joustra.docx](#)
[Bijlage 4 brief aan vergunninghouders.docx](#)
[bijlage 6 Brief aan cie Joustra.docx](#)

Collega's,

Ik heb naar de nota plus bijlagen gekeken. Her en der wat teksten ingekort en aangepast en ik heb een aparte paragraaf tav afronding cie Joustra (incl overdracht archief) opgenomen. Er resten voor mij twee vragen:

1. Gesprek Mrb met de vgh's. is dat op dit moment verstandig of juist later? En met welke boodschap? Zie mijn opmerking daarover in de nota. En als we dit voorstellen, dan ook graag expliciet opnemen in de gevraagde besluiten.
2. Brief aan Joustra vind ik nog niet goed genoeg. We moeten goed uitleggen (ook voor de Mrb) waarom we nog vragen neerleggen aan Joustra. Ik twijfel over de eerste vraag. Zie opmerking in de brief (bijlage 6).

Graag morgen kort overleg zodat de nota daarna door kan.

[5.1.2e]; wil jij morgen de nota nog even integraal doornemen en checken of alle zinnen, opsommingen etc nog goed lopen en logisch zijn?

Vr groet,

[5.1.2e]

Pagina's zijn geweigerd

1 - 6

5.1.2i

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Vergunninghouders Adoptie

t.a.v. , adoptiestichting A New Way

, Nederlandse Adoptie Stichting

, Wereldkinderen

, Stichting Meiling

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctietoepassing en
Jeuqd

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk
3240794

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 18 februari 2021
Onderwerp reactie brief 15 februari 2021

Geachte heer/mevrouw,

Uw brief van 15 februari 2021 heb ik in goede orde ontvangen en heb ik met interesse gelezen.

In uw brief geeft u aan dat u kennis heeft genomen van het rapport van de Commissie Onderzoek Interlandelijke Adoptie en van mijn beleidsreactie. Ook geeft u, onder meer, aan dat u geschrokken bent van de uitkomsten van de commissie Joustra. Daarnaast blijkt uit uw brief dat u schriftelijk vragen heeft gesteld aan de commissie Joustra en dat de commissie niet bereid is om in te gaan op uw vragen. U vraagt mij of ik bereid ben om deze vragen alsnog bij de commissie neer te leggen.

Ik realiseer mij dat het rapport en met name de opschorting van de interlandelijke adoptie impact heeft op betrokken kinderen, biologische ouders en adoptiefouders. Ook heeft mijn besluit impact op uw organisatie, terwijl u nog veel vragen heeft over de inhoud van het rapport en mijn besluit om adoptieprocedures op te schorten.

Ik heb de commissie verzocht om de vragen die u heeft naar aanleiding van het rapport te beantwoorden. De commissie heeft aangegeven dat zij dat niet meer als haar taak ziet. Ik heb besloten om de commissie een aantal veel gestelde vragen (vanuit u maar ook vanuit belangengroepen) zelf voor te leggen aan de commissie. Daarnaast onderzoek ik de mogelijkheden om het archief van de commissie te ontsluiten zodat de informatie op basis waarvan het onderzoek is gedaan vrij beschikbaar komt.

U verzoekt verder om met mij in gesprek te gaan over mijn beleidsreactie, de snelheid van de beslissing om te komen tot een tijdelijke stop op adopties en de toekomst van adoptie en de stappen die nu nodig zijn. Graag ga ik, als minister voor Rechtsbescherming, op deze uitnodiging in.

Ik vertrouw erop dat ik u voldoende heb geïnformeerd.

Hoogachtend,

Namens de minister voor Rechtsbescherming,

5.1.2e

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctietoepassing en
Jeugd

Datum
18 februari 2021

Ons kenmerk
3240794

Pagina's zijn geweigerd

1 - 2

5.1.2i

To: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl
From: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Sent: Mon 3/8/2021 3:31:00 PM
Subject: Verzamelnota opvolging Commissie Joustra
Received: Mon 3/8/2021 3:31:00 PM
[Verzamelnota opvolging Commissie Joustra.docx](#)

Paar suggestsies

Pagina's zijn geweigerd

1 - 7

5.1.2i

To: [5.1.2e]@minjenv.nl
Cc: [5.1.2e]@minjenv.nl
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F
Sent: Fri 4/8/2022 9:16:30 AM
Subject: Verzoek DBO: interlandelijke adoptie
Received: Fri 4/8/2022 9:16:00 AM
[Kamerbrief - Standpunt toekomst interlandelijke adoptie.docx](#)

Hi [5.1.2e],

DBO vraagt alvast de laatste versie van de brief via DJ aan te bieden. Just in case. Gelet op onderstaande heb ik in de MR-versie nog een enkele technische wijziging doorgevoerd. Zie gele arceringen in de bijlage. Het eerste punt heb ik laten gaan. Hoop graag nog hoe jij hiertegen aankijkt. Vervolgens zal ik de brief met bijlagen in DJ klaar zetten.

Ik hoor graag. Groeten, [5.1.2e]

Van: [5.1.2e] - BD/DBO/ADVIES

Verzonden: dinsdag 5 april 2022 13:53

Aan [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC

Onderwerp: RE: interlandelijke adoptie

Dag [5.1.2e]

Redactionele punten kunnen we sowieso wijzigen. Evt. (kleine) inhoudelijk wijzigingen op verzoek andere dep kunnen we evt. in de MR mededeling van doen.

[5.1.2e]

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 5 april 2022 13:51

Aan [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC [5.1.2e]@minjenv.nl

CC [5.1.2e] - BD/DBO/ADVIES [5.1.2e]@minjenv.nl

Onderwerp: RE: interlandelijke adoptie

Denk het wel. @[5.1.2e] hoe zie jij dit?

Verzonden met BlackBerry Work

www.blackberry.com

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Datum: dinsdag 05 apr. 2022 1:47 PM

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Onderwerp: RE: interlandelijke adoptie

Alle technische puntjes kunnen we nog wel verwerken toch?

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 5 april 2022 13:40

Aan [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC <[5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e]

[5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Onderwerp: FW: interlandelijke adoptie

FYI

Van: [5.1.2e] (DJZ/PRIVAAT) <[5.1.2e]@minfin.nl>

Verzonden: dinsdag 5 april 2022 12:19

Aan [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl

CC [5.1.2e] (DJZ/KWALITEIT) [5.1.2e]@minfin.nl; [5.1.2e] (IRF/JenVRESO) [5.1.2e]@minfin.nl

Onderwerp: interlandelijke adoptie

Dag [5.1.2e],

Ik heb de brief gelezen, en heb nog een paar opmerkingen, waarmee we de MR maar niet lastig moeten vallen, maar die ik toch nog wel even aan jou wil mailen.

▽Het belangrijkste punt is dat, doordat iets is gesleuteld aan de brief, een verwijzing nu niet meer klopt (of verwarrend is). Het gaat om de zin: [5.1.2i]

5.1.2i

5.1.2i

Groet,

5.1.2e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Pagina's zijn geweigerd

1 - 6

5.1.2i

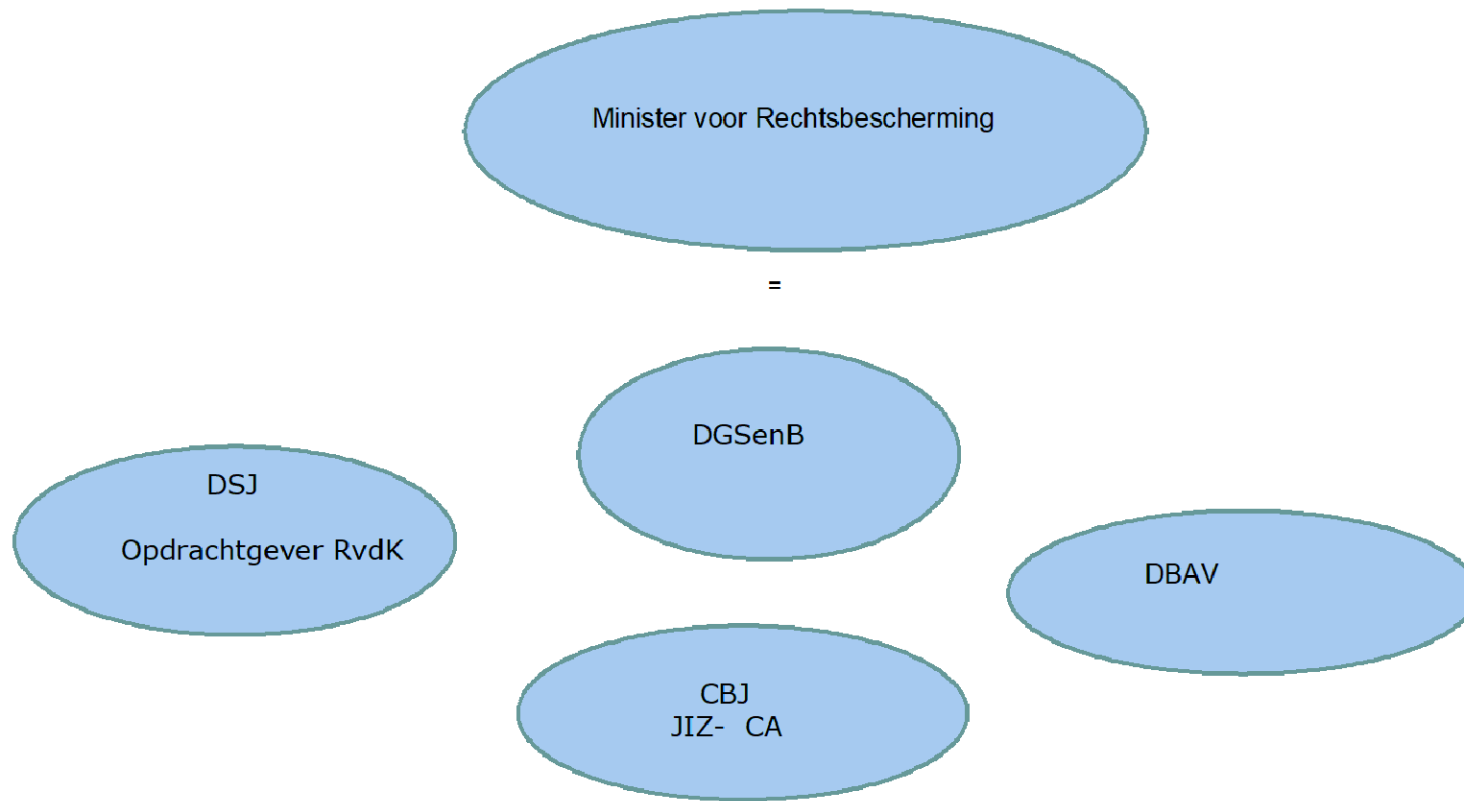

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Centrale autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden

Interlandelijke adoptie

24 september 2020

Interlandelijke Adoptie

- (1) Coördinator
- (3) Adviseurs
- (1) beleidsmedewerker

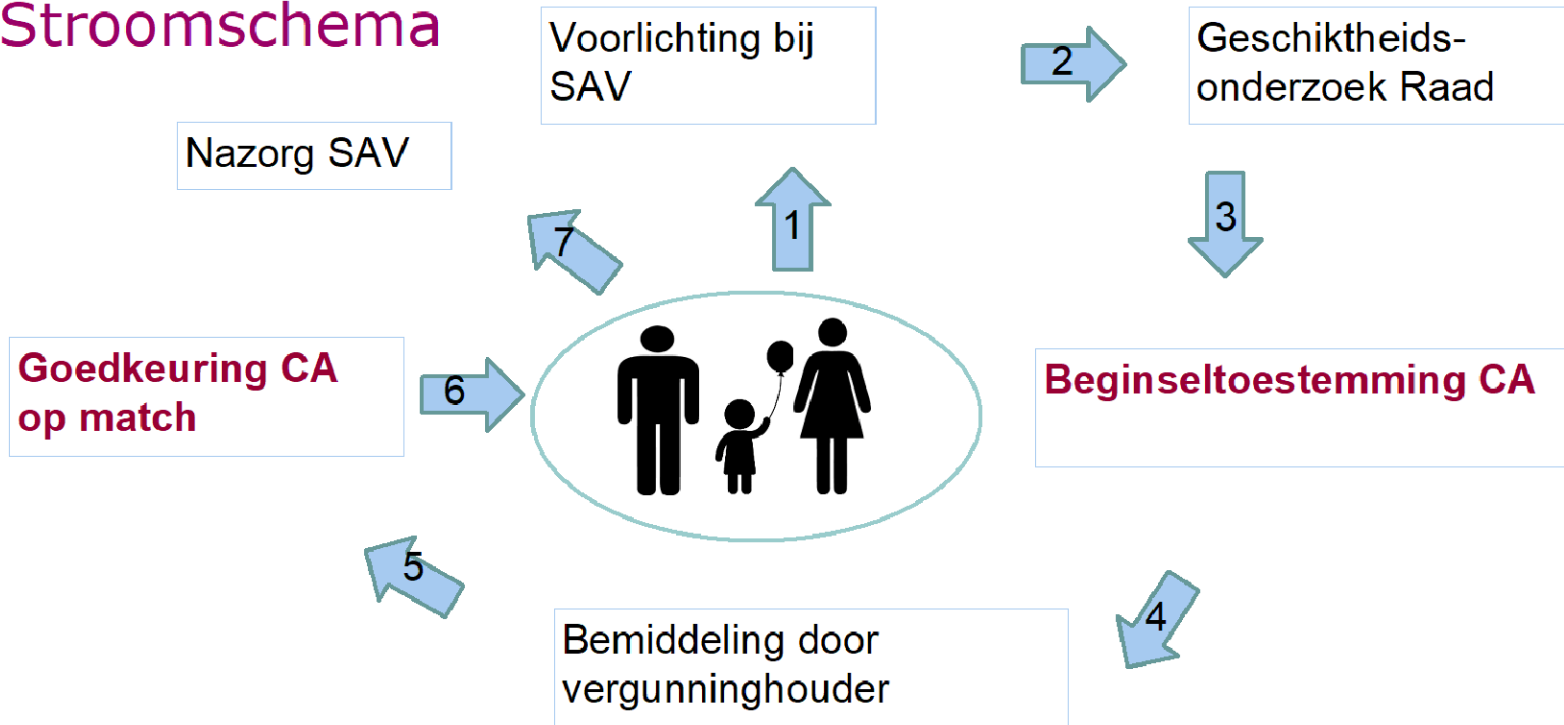
Internationale Kinderontvoering & Omgang

- (1) Coördinator
- (6) Adviseurs
- (1) beleidsmedewerker

Internationale Kinderbe-scherming

Stroomschema

Centrale autoriteit IKA

- Verantwoordelijk voor uitvoeren taken HAV en Wobka
- Verstrekt de beginseltoestemming
- Beoordelen matching, afgifte approval/bt op naam
- Ketenregisseur
- Onderhoudt contact met landen van herkomst
- Fact-finding missie
- Dagelijks contact met ketenpartners (oa. Vergunninghouders, Raad, SAV, BZ en IND)
- Dagelijks telefonisch spreekuur
- Betrokken bij diverse beleidsprojecten waaronder de wijziging Wobka en de COIA

Beginseltoestemming Ca

Bestuursrechtelijk besluit in de zin van artikel 1:3 Awb.

Wordt afgegeven voor de opname van één of één of twee kinderen, na positief advies van de Raad.

Geldigheid

- Vier jaar geldig of tot dat de oudste aanvrager de leeftijd van 46 jaar bereikt (artikel 3, lid 1, Wobka)
- Aanvragen van een verlenging uiterlijk 12 weken voor afloop (artikel 4, onder b, Wobka). Geen uitzonderingen!

Verstrekken beginseltoestemming

Toetsingskader (onder andere)

- Motivering advies
- Omschrijving special needs
- JDR buitenland
- Nationaliteitskwesies
- 1 of meerdere kinderen
- Aanwezigheid andere kinderen in het gezin

Aanvullende onderzoeken door de Raad

- Bij verlenging van beginseltoestemming;
- Na plaatsvinden *life event* (bijvoorbeeld overlijden, zwangerschap, afkeuren kindvoorstel);
- Na een zorgmelding (kan ook anoniem);
- Verzoek om aanpassing door adoptiefouders/vergunninghouder;
- N.a.v. concreet kindvoorstel.

Afwijzing/intrekking beginseltoestemming

Afwijzing beginseltoestemming:

- Bij gebleken ongeschiktheid (artikel 5, lid 5, onder a, Wobka); na onderzoek daartoe door de Raad

Intrekking beginseltoestemming:

- Conform artikel 6, Wobka; na onderzoek daartoe door de Raad

Goedkeuring Ca van de match

Afgifte 'Statement of Approval' (artikel 17, HAV)

Ca beoordeelt voorstel op o.a. de volgende punten:

- Subsidiariteitsbeginsel (artikel 4, onder b, HAV)
- Adoptabiliteit kind
- Recente gegevens over gezondheid en ontwikkeling kind (special needs)
- Passende match op basis van gezinsrapport
- Wettelijke vereisten m.b.t. leeftijd

Vragen?

Bereikbaarheid CA IKA

- Elke werkdag van 10:00-12:30 spreekuur: 070- 370 62 52
- adoptie@minjenv.nl

To: [5.1.2e] - BD/DWJZ/PR [5.1.2e] [5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] -
BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e] [5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] [5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] -
BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e] [5.1.2e]@minjenv.nl]
Cc: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] [5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F
Sent: Mon 10/11/2021 6:08:21 PM
Subject: Voorbereiding Diner Pensant interlandelijke adoptie 12 okt.
Received: Mon 10/11/2021 6:08:26 PM
[Oplegnota Diner Pensant interlandelijke adoptie.docx](#)
[Bijlage 0 - Oplegformulier dossier werkbezoek of optreden BWP.docx](#)
[Bijlage 1 - PROGRAMMA DINER PENSANT - toekomst interlandelijke adoptie.pdf](#)
[Bijlage 2 - Lijst genodigden Diner Pensant toekomst interlandelijke adoptie.pdf](#)
[Bijlage 3 - SD.211012. Diner pensant interlandelijke adoptie \[5.1.2e\].docx](#)
[Bijlage 4 - mail genodigde \[5.1.2e\].docx](#)
[Bijlage 5 Sheets Diner Pensant interlandelijke adoptie 12 okt.pptx](#)
[Bijlage 6 - tafelindeling \(beeld\).docx](#)
[Bijlage 7 - bullets inz afsluiting Diner Pensant.docx](#)
[Bijlage 8 - Draaiboek 12 oktober.docx](#)
[Bijlage 9 - Routebeschrijving locatie.pdf](#)
[Overzicht afdronk 1-op-1 gesprekken.docx](#)
[Vragen door dagvoorzitter.docx](#)

Dag collega's,

Ter voorbereiding van het Diner Pensant stuur ik bijgaande documenten, waaronder – zoals beloofd – een tafelindeling waarin zowel namen als organisaties zijn vermeld en een overzicht met een afdronk van de gevoerde voorbereidende 1-op-1 gesprekken. Daarbij merk ik voor nu nog het volgende op:

- Ik heb aan [5.1.2e] en [5.1.2e] gevraagd nog even tegen te lezen op de bullets voor [5.1.2e] (bijlage 7);
- Morgenochtend zal ik nog verder nadenken over de vragen die de dagvoorzitter zou kunnen stellen na een gang aan geselecteerde genodigden (bijlage 8). Mochten jullie trouwens leuke suggesties hebben, geef ze dan morgenochtend aan me mee ☺;
- Het overzicht met de afdronk van de voorbereidende 1-op-1 gesprekken zal ik morgenochtend aanvullen met enkele gesprekken die ik afgelopen vrijdag nog heb gevoerd.

Voor nu nog een fijne avond gewenst. Groeten, [5.1.2e]

DGSenB

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

oplegnota

Vorbereiding Diner Pensant toekomst
interlandelijke adoptie

Datum
11 oktober 2021

Projectnaam

-

Ons kenmerk

-

Doel nota

U informeren ter voorbereiding op het Diner Pensant over interlandelijke adoptie dat op 12 oktober zal plaatsvinden bij Diner Thuis (Raamweg 18 Den Haag).

Toelichting

Tijdens het Diner Pensant zal met ervaringsdeskundigen en vertegenwoordigers van betrokken organisaties worden gesproken over de toekomst van interlandelijke adoptie (is het verantwoord om door te gaan of gerechtvaardigd om te stoppen?). zal het Diner Pensant begeleiden. MRb verzorgt een speech tijdens de opening, en zal na de algemene inleiding van vertrekken. U zult één van gesprekstafels leiden en het diner afsluiten door in reactie op een enkele vraag van te spreken over het vervolg.

Ter voorbereiding van het Diner Pensant is het voor MRb opgestelde dossier bijgevoegd, bestaande uit: een oplegnota, programma, lijst met genodigden, speech en een mail van een genodigde aan MRb. Aanvullend zijn bijgevoegd:

- Sheets die tijdens het diner worden aangehouden.
- Tafelindeling, (er zijn vier tafels met genodigden).
- Aantal bullets ter afsluiting van de avond. *NB.* zal gedurende de afronding aan u enkele vragen stellen die betrekking hebben op de sfeer/beleving aan uw tafel en het vervolg (wat zijn de vervolgstappen en hoe wordt de inbreng van het diner daarbij meegenomen?).
- Draaiboek.
-
- **Bijlagen**
 0. Oplegnota MRb
 1. Programma
 2. Lijst genodigden
 3. Speech
 4. Mail genodigde
 5. Sheets diner
 6. Tafelindeling
 7. Bullets inz vervolg
 8. Draaiboek
 9. Routebeschrijving locatie

Pagina's zijn geweigerd

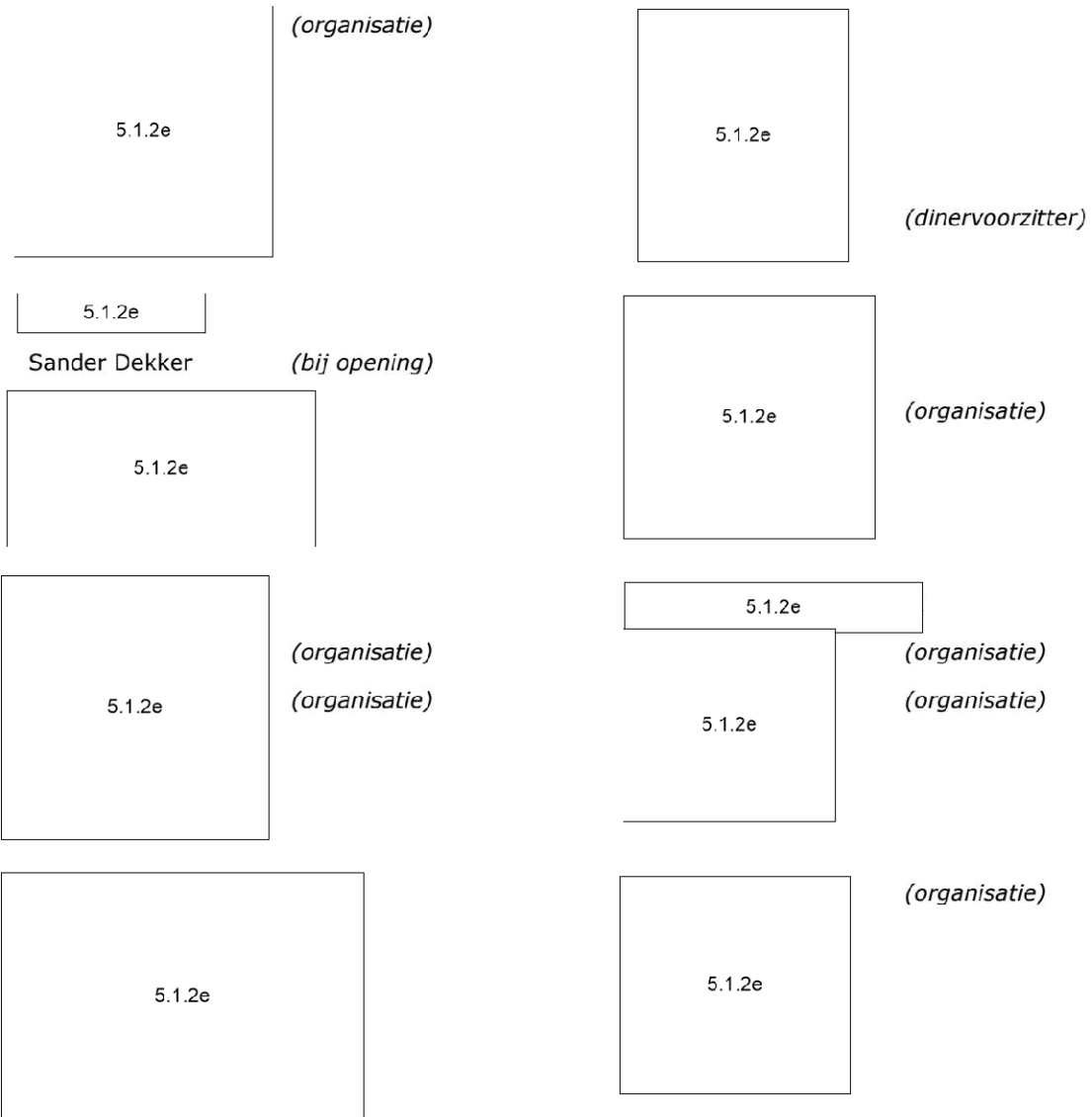
1 - 6

5.1.2i

Opening diner

17.00 uur – 18.00 uur	– Inloop en aperitief
18.00 uur – 18.10 uur	– Minister voor Rechtsbescherming licht het doel van het diner toe
18.10 uur – 18.20 uur	– Dinervoorzitter <input type="text" value="5.1.2e"/> staat stil bij het verdere avondprogramma en hierbij geldende spelregels
Eerste ronde	
18.20 uur – 18.55 uur	– Eerste gang (voorgerecht) wordt geserveerd en genuttigd <i>Gedurende het voorgerecht wordt kennis gemaakt en gesproken over welke aspecten aan de orde moeten komen bij het beantwoorden van de vraag: hoe verder?</i>
18.55 uur – 19.10 uur	– Verzamelen en delen van belangrijkste inzichten aan tafel door <input type="text" value="5.1.2e"/> en korte pauze
Tweede ronde	
19.10 uur – 20.00 uur	– Tweede gang (hoofdgerecht) wordt geserveerd en genuttigd <i>Tijdens het hoofdgerecht wordt gesproken over de argumenten (voors en tegens) bij het maken van een keuze voor de toekomst van interlandelijke adoptie.</i>
20.00 uur – 20.15 uur	– Verzamelen en delen van belangrijkste inzichten aan tafel door <input type="text" value="5.1.2e"/> en korte pauze
Derde ronde	
20.15 uur – 21.05 uur	– Derde gang (dessert met koffie/thee) wordt geserveerd en genuttigd aan de tafels <i>Tijdens het dessert wordt gesproken over de voorwaarden waaraan een publiekrechtelijke invulling van interlandelijke adoptie moet voldoen, als hiertoe wordt besloten.</i>
21.05 uur – 21.10 uur	– Verzamelen en delen van belangrijkste inzichten aan tafel door <input type="text" value="5.1.2e"/>
Afronding diner	
21.10 uur – 21.25 uur	– Vervolg en dankwoord door dinervoorzitter <input type="text" value="5.1.2e"/> <input type="text" value="5.1.2e"/>

Aanwezige genodigden Diner Pensant toekomst interlandelijke adoptie

Pagina's zijn geweigerd

1 - 8

5.1.2i

Van: [redacted] 5.1.2e >

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 10:00

Aan: [redacted] 5.1.2e - BD/DCOM/WS&O [redacted] 5.1.2e <[\[redacted\]@minjenv.nl](mailto:[redacted]@minjenv.nl)>; Secretariaat - Minister voor Rechtsbescherming <[\[redacted\]@minjenv.nl](mailto:[redacted]@minjenv.nl)>

CC: Dekker, S. - BD/AL - Minister voor Rechtsbescherming <s.dekker@minjenv.nl>

Onderwerp: Diner Pensant

Goedemorgen [redacted] 5.1.2e } goedemorgen minister Dekker

Morgen is er het diner pensant interlandelijke adoptie, waarvoor ik tezamen met collegae uit allerlei invalshoeken ben uitgenodigd. Dank voor deze uitnodiging. Ik las dat u, minister Dekker, als verantwoordelijk bewindspersoon een toespraak geeft. Ik ben erg benieuwd naar uw speech.

Wij hebben elkaar nog niet ontmoet in het adoptieveld en ik zie zeer uit naar uw inleiding en naar het bespreken van de dilemma's die u en het departement zien rond interlandelijke adoptie.

Bijzondere waardering spreek ik uit voor het feit dat dit live gaat gebeuren in zo'n gemêleerd gezelschap waarbij - bij mijn weten- voor het eerst sinds het moratorium wetenschap, beleid, juridische kennis, klinische praktijk en persoonlijke ervaringen samen het gesprek aangaan. Mensen met jarenlange ervaring, het verleden meewegend en daardoor zicht hebbend op alles wat in de afgelopen jaren is veranderd, nieuwere en ervaren wetenschappers die dit alles gedegen cijfermatig en historisch kunnen onderbouwen, juristen die de kaders van internationale verdragen en wet kunnen verhelderen, ervaringsdeskundigen en een clinicus (met 1 voet in de wetenschap) zoals ondergetekende - ik ben vast nog wat vergeten maar het is een mooie club. Ik denk dat we samen een zeer zinvol gesprek kunnen voeren en ben heel verheugd dat u daar bij zult zijn.

Ik neem tenminste aan dat u, gezien het belang van het thema en de zwaarwegende besluiten die genomen gaan worden de komend tijd, bij het gehele diner aanwezig zult zijn? Ik zie uit naar deze bijeenkomst, de uitwisseling en discussie.

Fijne dag en tot ziens morgenavond,

met vriendelijke groet

[redacted] 5.1.2e

5.1.2e

Interlandelijke adoptie

Verantwoord om door te gaan? Of
gerechtvaardigd om te stoppen?

Diner Pensant
12 oktober '21

Agenda

Gesprek	Vraag	Gerecht
Gespreksronde 1	Te betrekken aspecten bij beantwoorden vraag: stoppen of doorgaan?	Zalm tartaar met dashi (vegan: 'steak tartare met pulled aubergine')
Gespreksronde 2	Argumenten (voors en tegens) bij keuze?	Beef wellington (vegan: 'beet wellington')
Gespreksronde 3	Onder welke condities doorgaan? Trade offs?	Vegan wafels met gekaramelliseerde peer en room
Afsluiting	Vervolg - opbrengst Diner Pensant? & dankwoord	Koffie en thee

Spelregels

Be a good listener. 	Speak with your mind and heart.
Use kind words and actions. 	Give every voice a chance to speak.
Stay on task. 	Ask questions to build ideas.

- Denk overstijgend
- Luister naar elkaar
- Wees nieuwsgierig
- Bevraag elkaar
- Geef elke stem een kans te spreken
- Bejegen elkaar op vriendelijke wijze
- Blijf bij de te beantwoorden vraag

Gespreksronde 1:

Wie zitten er aan tafel en welke aspecten moeten aan de orde komen bij het beantwoorden van de vraag: stoppen/doorgaan?

- Belang van het kind
- Subsidiariteit
- Wederzijds vertrouwen
- Toezicht en controle
- Omvang aantal adopties

Gespreksronde 2:

Wat zijn de argumenten (voors en tegens) bij het maken van een keuze voor de toekomst van interlandelijke adoptie: stoppen of doorgaan?

- Voors
- Tegens
- Belangen
- Afwegingen – trade offs

Gespreksronde 3:

Aan welke voorwaarden moet een publiekrechtelijke invulling van interlandelijke adoptie voldoen - als hiertoe wordt besloten?

- Regelgeving
- Uitvoering
- Samenwerking
- Toezicht
- Afwegingen – trade offs

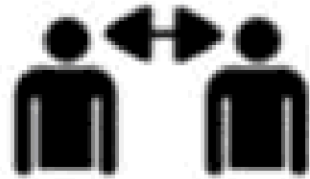

Vervolg en dankwoord

- Afronding onderzoek AEF naar een publiekrechtelijk(er) systeem;
- Vervolgbrief over interlandelijke adoptie aan Tweede Kamer (TK), inclusief ook een landenselectie;
- Voorzetting gesprek over fundamentele vraag met de TK.

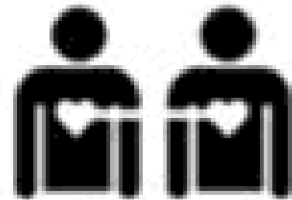
Be a good listener.

Speak with your mind and heart.

Use kind words and actions.

Give every voice a chance to speak.

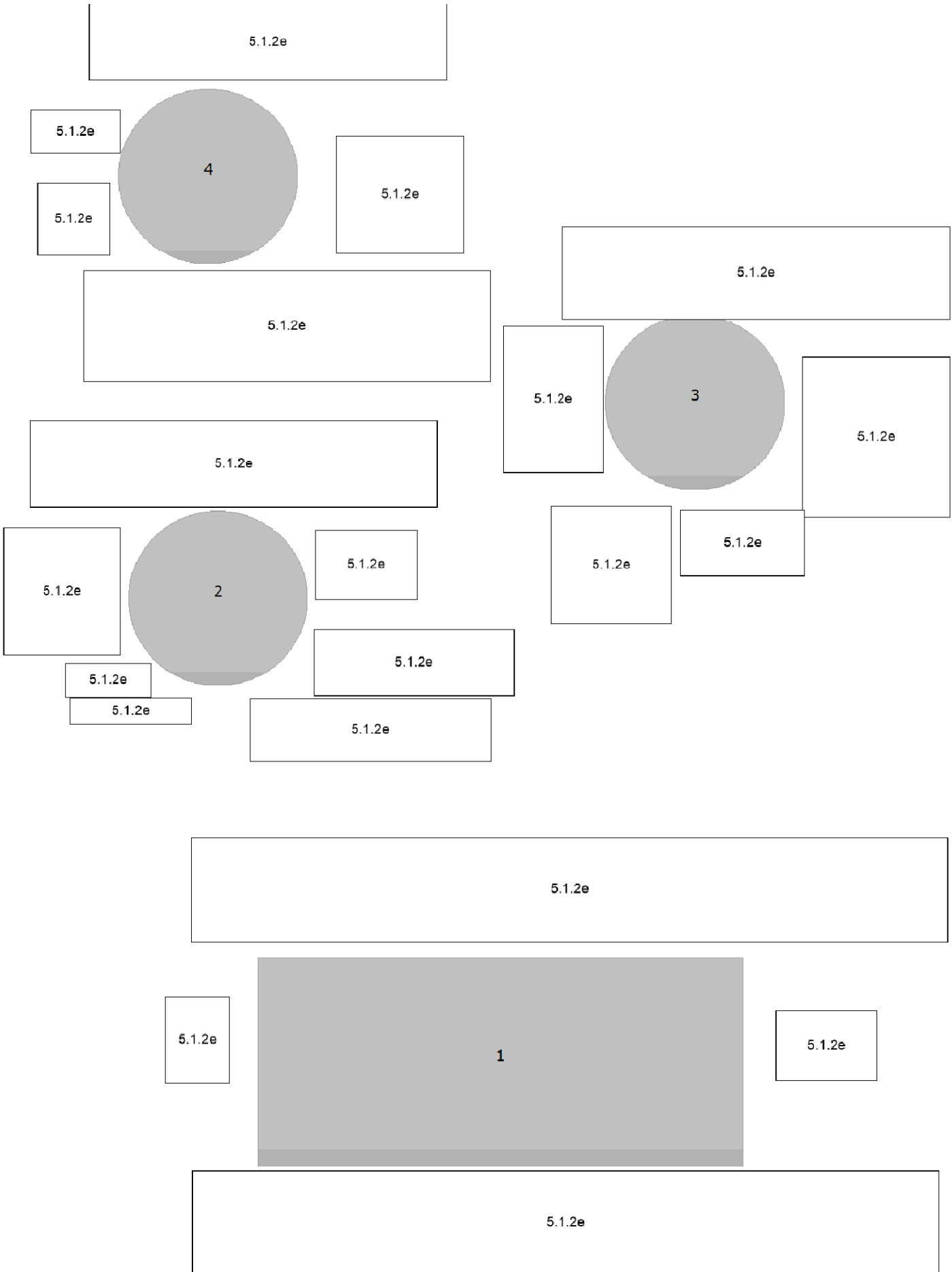

Stay on task.

Ask questions to build ideas.

Bijlage 7 – bullets inz vervolg

Tijdens de afsluiting zal 5.1.2e een enkele vraag stellen over het vervolg. Een reactie hierop kan als volgt luiden:

1. Korte schets van de sfeer/beleving aan tafel gedurende het Diner Pensant. *U zult één van de vier gesprekstafels leiden.*
2. Beknopt noemen van het doel van het Diner Pensant:
 - o Ophalen van argumenten (voor én tegen), belangen en elementen waar we rekening mee moeten houden.
 - o Vaststaat dat we niet door zullen gaan op de huidige voet.
 - o Grofweg zijn dan twee scenario's denkbaar: in andere vorm doorgaan of stoppen met interlandelijk adoptie.
 - o Vanavond hebben we deze scenario's gezamenlijk kunnen verfijnen en een scherper beeld kunnen vormen van welke trade offs hieraan verbonden zijn.
 - o Mede op basis hiervan kan een nieuw kabinet (volledig) geïnformeerd over de toekomst van interlandelijke adoptie besluiten.
 - o Een ingewikkeld besluit. Dat vraagt om scherpe keuzes.
3. Op hoofdlijnen het vervolg weergeven:
 - o Tot die tijd gaan we natuurlijk niet op onze handen zitten.
 - o De komende week rondt AEF zijn onderzoek af naar een publiekrechtelijk(er) systeem.
 - o Daarnaast zal eind dit jaar nog een brief aan de Tweede Kamer worden gezonden over de toekomst van interlandelijke adoptie, naar aanleiding van een toezegging aan de Tweede Kamer.
 - o In deze vervolgbrief zal aandacht zijn voor de vraagstukken die spelen bij de fundamentele vraag: is doorgaan verantwoord of is stoppen gerechtvaardigd?
 - o De opbrengst van vanavond zal in ieder geval zijn weerslag krijgen in deze vervolgbrief.

NB. We zijn niet voornemens om notulen op te maken van het Diner Pensant die onder de genodigden zullen worden verspreid. Wel behoort tot de mogelijkheden – als hier bijvoorbeeld expliciet naar wordt gevraagd – om een sfeerimpressie als bijlage te voegen bij de vervolgbrief.

Tijd	Wat	Wie	Opmerkingen
16:00	Arrivé	Org team (+ secretarissen)	Start voorbereidingen dinerzaal (o.a. techniek) en entree
16:30	Vorbereidingen en check voorkamer en dinerzaal	Diner thuis en Org team	
17:00	Ontvangst/ "registratie"	Org team (5.1.2e) en 5.1.2e)	Gasten worden gecontroleerd op QR-code en kijken op overzichtsbord waar ze zitten
17:00	Aperitief	Diner Thuis	Voorkamer
18:00	Gasten verzoeken aan tafel plaats te nemen	Allen	Diner Thuis direct wijn schenken
18:05	Openingspeech door Minister voor Rechtsbescherming (10 minuten)	Dhr. Sander Dekker	Tijdens apero, geen aankondiging
18:15	Algemeen welkom door Dinervoorzitter NB. Vraag 5.1.2e aan MRb (irt oordeel toekomst is aan nieuw Kabinet), waarna MRb vertrekt	5.1.2e	Programma doorlopen, thema's, uitrijdkarten, rekening gehouden met allergie, spelregels, korte reminder te behandelen vraagstuk gespreksronde 1
18:23	(Wenst smakelijk eten) en succes met gespreksronde 1	5.1.2e	Denk aan klaarzetten techniek voor komende ronde!
18:25	Voorgerecht serveren	Diner Thuis	en wijnen evt. bijschenken
18:30	Start gespreksronde 1 (25 minuten)		Start vrijwel direct bij inzetten gerechten
18:55	Einde gespreksronde 1		
18:55	Verzamelen van belangrijke inzichten aan de tafels aan de hand van vragen	5.1.2e	
19:00	Korte pauze	5.1.2e	Denk aan klaarzetten techniek voor komende ronde!
19:00	Voorgerecht uithalen, wijnen bijschenken en tafels indekken voor hoofdgerecht	Diner Thuis	Aanwezigheid borden, bestek etc. nalopen. Org team: check; hoofdgerecht op tijd klaar.
19:10	Inleiden gespreksronde 2 (reminder aangaande te behandelen vraagstuk)	5.1.2e	Let op, geen uitloop, nog 5 minuten beschikbaar, dan staat hoofdgerecht klaar...!
19:13	(Wenst smakelijke voortzetting) en succes met gespreksronde 2	5.1.2e	
19:15	Hoofdgerecht serveren	Diner Thuis	en direct wijnen schenken
19:20	Start gespreksronde 2 (40 minuten)		Start zodra hoofdgerecht staat
20:00	Einde gespreksronde 2		
20:00	Verzamelen van belangrijke inzichten aan de tafels aan de hand van vragen	5.1.2e	
20:05	Korte pauze	5.1.2e	Denk aan klaarzetten techniek voor komende ronde!
20:05	Hoofdgerecht uithalen, wijnen bijschenken en tafels indekken voor hoofdgerecht	Diner Thuis	Aanwezigheid borden, bestek etc. nalopen. Org team: check; dessert op tijd klaar.
20:15	Inleiden gespreksronde 3 (reminder aangaande te behandelen vraagstuk)	5.1.2e	Let op, geen uitloop, nog 5 minuten beschikbaar, dan staat dessert/koffie klaar...!
20:18	(Wenst smakelijke voortzetting) en succes met gespreksronde 3	5.1.2e	

20.20	Dessert serveren (geen dessertwijn/digestieven)	Diner Thuis	en direct koffie en thee schenken
20.25	Start gespreksronde 3 (40 minuten)		Start zodra nagerecht staat
20.05	Dessert uithalen	Diner Thuis	
21.05	Eind gespreksronde 3		
21.05	Verzamelen van belangrijke inzichten aan de tafels aan de hand van vragen	5.1.2e	
21.10	Einde diner: sfeerimpressie, vervolg en dankwoord	5.1.2e	Tav sfeer aan tafel en vervolg stelt 5.1.2e vragen aan 5.1.2a
21.25	Eind Diner Pensant		

Pagina's zijn geweigerd

1 - 1

buiten verzoek

Pagina's zijn geweigerd

1 - 12

5.1.2i

Na gespreksronde 1		
<i>Tafel</i>	<i>Naam</i>	<i>vraag</i>
1	5.1.2e	
2		
3		
4		

Na gespreksronde 2		
<i>Tafel</i>	<i>Naam</i>	<i>vraag</i>
1	5.1.2e	
2		
3		
4		
Extra (tafel 1)		<p><i>Vraag over publiekrechtelijke invulling van het systeem van interlandelijke adoptie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Met welke elementen moet je rekening houden bij het publiekrechtelijk invullen van het systeem?</i> - <i>Welke publiekrechtelijke varianten zijn denkbaar?</i> - <i>Wanneer verwacht AEF het rapport te kunnen afronden en delen?</i>

Na gespreksronde 3		
<i>Tafel</i>	<i>Naam</i>	<i>vraag</i>
1	5.1.2e	
2		
3		
4		

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ
Sent: Wed 2/16/2022 12:07:32 PM
Subject: voorbereiding gesprek met vergunninghouders interlandelijke adoptie
Received: Wed 2/16/2022 12:07:32 PM
[voorbereiding gesprek met vergunninghouders interlandelijke adoptie.docx](#)

Minister voor Rechtsbescherming

nota

Vorbereiding gesprek met vergunninghouders
interlandelijke adoptie

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Advies, Regie en
Centrale autoriteit
Juridische en Internationale
Zaken

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e @minvenj.nl

Datum

9 februari 2022

Ons kenmerk

3856365

Concipiënt

5.1.2e

Datum/eindparaaf

1. Doel van deze nota

- Deze nota bereidt u voor op het gesprek dat u gaat voeren met de vergunninghouders interlandelijke adopties op 21 februari 2022.

•

2. Aanleiding, gevraagde actie(s) en advies

3. In Nederland zijn er vier (private) vergunninghouders die kunnen bemiddelen bij interlandelijke adoptie. De vergunninghouders hebben u een brief gestuurd. Zij gaan graag met u in gesprek over de huidige opschorting en over de toekomst van interlandelijke adoptie (bijlage 1). In deze nota (p. 5 en 6) is ook ter achtergrond praktische informatie opgenomen over deze vergunninghouders.

4.

5. U wordt geadviseerd om tijdens het gesprek een luisterend oor te bieden en de vergunninghouders mee te geven dat het kabinetsstandpunt over de toekomst op de kortst mogelijke termijn zal volgen. Daarnaast treft u in deze nota een aantal suggesties voor beantwoording/reactie.

6.

7. Toelichting

8. 8 februari 2021 leverde commissie Joustra zijn onderzoeksrapport op over interlandelijke adoptie. De commissie concludeerde dat sprake is geweest van structurele misstanden. Uw ambtsvoorganger besloot tot een herbezinning van het systeem van interlandelijke adoptie. Voor de tussenliggende periode kondigde hij een opschorting van nieuwe

adoptieprocedures af. Deze opschorting is op dit moment nog steeds van kracht en heeft impact op o.a. de vergunninghouders.

9.

10. De kritiek van de vergunninghouders op onderzoek commissie Joustra

- Zijn van mening dat Joustra zorgvuldig onderzoek heeft verricht naar interlandelijke adoptie in het verleden. Zij hebben echter veel moeite met de conclusies van Joustra op de huidige adoptiepraktijk.
- Sinds de invoering van het Haags Adoptieverdrag in 1998 is de kwaliteit van procedures enorm vooruit is gegaan.
- De inherente kwetsbaarheden worden ondervangen door zorgvuldig handelen van de vergunninghouders, de checks van de Ca en samenwerking met de landen van herkomst.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Advies, Regie en
Centrale autoriteit
Juridische en Internationale
Zaken

Datum

9 februari 2022

Ons kenmerk

3856365

Uw reactie kan zijn dat adoptieprocedures door de invoering van het Haags Adoptieverdrag verbeterd zijn en het risico op misstanden af is genomen. Echter, u heeft ook oog voor de huidige kwetsbaarheden in het systeem zoals beschreven door Joustra. Zo blijft er sprake van een grotendeels privaat stelsel, blijft het ingewikkeld om te zien wat er in andere landen plaatsvindt en zijn er uitdagingen voor wat betreft de toepassing van het subsidiariteitsbeginsel.

Visie van de vergunninghouders op interlandelijke adoptie

De vergunninghouders zien interlandelijke adoptie als valide middel om individuele kinderen een liefdevol gezin te kunnen bieden, waar dit in eigen land niet zou kunnen, en hen zo te beschermen.

11.

12. De effecten van de opschorting op vergunninghouders

13. De opschorting en onzekerheid over de toekomst van interlandelijke adoptie heeft impact op de vergunninghouders op financieel, organisatorisch en kwalitatief vlak, alsook op de beeldvorming over interlandelijke adoptie.

14.

15. Financieel

- Door de opschorting is geen sprake van nieuwe inschrijvingen van aspirant-adoptiefouders bij de vergunninghouders. Hierdoor verkrijgen zij geen inkomsten meer voor inschrijving, intake en bemiddeling.
- *Organisatorisch*
- Door de opschorting is het perspectief van de vergunninghouders ongunstig. De huidige rol van de vergunninghouders zal, ongeacht welke toekomstscenario gekozen wordt, immers verdwijnen nu vaststaat dat het bestaande systeem niet kan worden gehandhaafd. Gelet hierop overweegt één vergunninghouder (A New Way) al te stoppen (vanaf 1 juli 2022).
- *Kwalitatief*
- Door de opschorting staat de kwaliteit van de matching tussen kind en aspirant-adoptiefouders onder druk. Doordat er geen nieuwe instroom is, slinkt de poule van aspirant-adoptiefouders, waardoor er voor landen van herkomst minder profielen van aspirant-adoptiefouders zijn om de beste match te maken. Ook komt de relatie met het land van herkomst onder druk te staan.
- *Beeldvorming*
- Door de opschorting is interlandelijke adoptie in een negatief daglicht komen te staan. Personeel van vergunninghouders is in een aantal gevallen onheus bejegend en zij worden beticht van onoorbare praktijken.
-

- Het departement is vanaf het begin van de opschorting in gesprek met de vergunninghouders over de impact en het voortbestaan van hun organisaties. Deze gesprekken zijn onder te verdelen in twee trajecten:
 1. Treffen van een subsidieregeling gedurende de opschorting;
 2. Uitwerken twee denkbare toekomstscenario's (nieuw stelsel of stoppen).
 - 3.
 4. *Ad. 1 Subsidieregeling opschorting*
 - Voor drie vergunninghouders (A New Way, de NAS en Wereldkinderen) is in 2021 voorzien in een subsidieregeling.
 - Deze regeling heeft tot doel om de vergunninghouders de werkzaamheden te kunnen laten blijven uitvoeren zoals zij dat altijd deden voor lopende zaken.
 - Vergunninghouder Meiling heeft geen subsidie aangevraagd. Meiling is een vrijwilligersorganisatie en heeft een andere financiële structuur.
 - Ook voor de eerste zes maanden van 2022 is een subsidieregeling toegezegd. De tweede helft wordt nog niet meegenomen in afwachting van een definitief besluit over de toekomst van interlandelijke adoptie.
 - De vergunninghouders kunnen zich niet vinden in het besluit om vooralsnog alleen te kijken naar de eerste zes maanden van 2022. Het gebrek aan perspectief maakt dat zij geen continuïteit van de organisatie kunnen bieden. Dit brengt hen richting personeel, aspirant-adoptiefouders en landen van herkomst in een lastig parket.
-
- *Ad.2 Uitwerken toekomst*
 - Het departement is o.l.v. organisatieadviesbureau AEF met de vergunninghouders in gesprek over de twee mogelijke scenario's voor de toekomst (een nieuw stelsel of stoppen). Over de door u voorgestelde tussenvariant is nog niet met de vergunninghouders gesproken. Er wordt een (concept) draaiboek uitgewerkt met daarin concrete actiepunten. De vergunninghouders staan redelijk positief in dit traject en werken constructief mee. Wel vinden zij dat besluitvorming te lang duurt.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Advies, Regie en
Centrale autoriteit
Juridische en Internationale
Zaken

Datum
9 februari 2022

Ons kenmerk
3856365

16. Dilemma's

De vergunninghouders zijn van mening dat het besluit tot opschorten op verkeerde gronden genomen is en dat de opschorting te lang duurt. Zij vinden dat de schade voor rekening van het departement moet komen en dat de Centrale Autoriteit moet worden belast met het afronden van lopende adoptiedossiers.

U kunt hierop de volgende reactie geven:

- *Het besluit op te schorten is rechtmatig en ook gedragen door de Tweede Kamer.*
- *Belang van het kind heeft bij dit besluit voorop gestaan.*
- *Dat neemt niet weg dat u ook de impact ziet die dit besluit heeft op zowel aspirant-adoptiefouders en de vergunninghouders.*
- *Er worden reeds gesprekken gevoerd over financiële regelingen voor de vergunninghouders en er is reeds voorzien in een regeling voor 2021 met als doel het overbruggen van de opschortingsperiode.*
- *De vergunninghouders hebben echter ook eigen verplichtingen richting bijvoorbeeld de aspirant-adoptiefouders. Daarover is het gesprek met het departement gaande.*
- *U kunt uitspreken dat alleen in gezamenlijkheid tot een zorgvuldige overgang kan worden gekomen en dat u de medewerking van de vergunninghouders daarbij zeer waardeert: juist om aan de belangen van betrokkenen zo goed mogelijk tegemoet te komen.*

Zo nodig kunt u benadrukken dat de Ca geen dossiers over kan nemen; zij heeft wettelijk gezien geen bemiddelingstaak.

Mogelijk zullen de vergunninghouders naar voren brengen dat de Raad voor de Kinderbescherming reeds een standpunt lijkt te hebben ingenomen over de toekomst van interlandelijke adoptie en dit ook naar buiten brengt en uitdraagt. Volgens de vergunninghouders plaatst dat de Raad in een moeilijke positie.

U kunt hierover aangeven dat u de afgelopen periode de verschillende ketenpartners heeft gesproken (waaronder de Raad) en iedereen gedachten heeft over dit onderwerp. Zo ook de vergunninghouders. U wordt geadviseerd hier verder niet te gedetailleerd op in te gaan.

Politiek bestuurlijke context

De vergunninghouders weten de Kamerleden goed te vinden. In aanloop naar het debat van 9 juni 2021 hebben de vergunninghouders een brief gestuurd naar de Kamerleden en is er een aantal gesprekken gevoerd. Dit heeft er niet toe geleid dat de Kamer een ander standpunt heeft ingenomen over de huidige ontwikkelingen. Echter, Interlandelijke adoptie is een beladen en ingewikkeld onderwerp. Dit maakt dat de Kamer nog zoekende lijkt. Er is begrip voor de dilemma's, maar ook een zoektocht naar legitimatie om te kunnen doorgaan.

17. Communicatie

Het is niet te verwachten dat de pers aandacht zal hebben voor dit gesprek. Wel zullen de vergunninghouders aandringen op snelle communicatie richting aspirant-adoptiefouders.

18. Afstemming

Deze nota is afgestemd met DFC (team familie).

19. Bijlage

- Brief vergunninghouders
- In deze nota hieronder achtergrond informatie.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Advies, Regie en
Centrale autoriteit
Juridische en Internationale
Zaken

Datum
9 februari 2022

Ons kenmerk
3856365

Bijlage

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Advies, Regie en
Centrale autoriteit
Juridische en Internationale
Zaken

Datum
9 februari 2022

Ons kenmerk
3856365

Wetgeving

In de Wet opnemng buitenlandse kinderen ter adoptie (Wobka) is in artikel 15 t/m 24 onder andere neergelegd welke taken een vergunninghouder heeft en aan welke verplichtingen zij moet voldoen. De primaire taak van de vergunninghouders is de bemiddeling verzorgen tussen het te adopteren kind en de aspirant-adoptiefouders. Daarnaast nemen zij een stuk nazorg voor hun rekening. JenV is verantwoordelijk voor het verstrekken van de vergunningen. De vergunning wordt de eerste maal afgegeven voor de duur van drie jaar en kan daarna telkens met vijf jaren worden verlengd.

De vergunninghouders:

Adoptie Stichting A New Way (ANW)

Opgericht:	2011
Bestuurder/directeur:	<input type="text" value="5.1.2e"/>
Expiratie vergunning:	14 februari 2024
Relaties met:	VS, Bulgarije, Lesotho, Slowakije ook in pakket
Aantal adopties 2021:	16

Bijzonderheden:

ANW treedt op als voorzitter van het vergunninghouders overleg. In veel gevallen is de woordvoerder van de vergunninghouders. ANW heeft zich bij aanvang slechts gericht op adoptieprocedures uit de VS. Nadat in 2020 een andere vergunninghouder haar werkzaamheden beëindigde, heeft ANW een drietal land contacten overgenomen. ANW heeft aangegeven sterk te overwegen om per 1 juli 2022 haar werkzaamheden te beëindigen, vanwege het lang voortduren van de opschorting. Gesprekken tussen het departement en ANW worden hier nu over gevoerd. heeft makkelijk toegang tot Kamerleden en voert een actieve lobby. Zelf staat zij op nummer 2 van de kieslijst voor de VVD, gemeente Nijmegen.

Stichting Wereldkinderen (WK)

Opgericht:	1971
Directeur:	<input type="text" value="5.1.2e"/>
Expiratie vergunning:	1 oktober 2025
Relaties met:	Zuid-Afrika, Thailand, Filippijnen, Colombia, Burkina Faso
Aantal adopties 2021:	27

Bijzonderheden:

WK heeft de langste historie voor wat betreft interlandelijke adopties. Dat betekent ook dat WK zelf een historie heeft en het onderzoek van Joustra ook gaat over de werkzaamheden van WK in het verleden. Naast adoptie presenteert WK zich als kindervelzijnsorganisatie en heeft onder andere ook een projecthulp afdeling binnen hun organisatie

Stichting Meiling

Opgericht: 1989
Directeur: 5.1.2e
Expiratie vergunning: 1 oktober 2025
Relaties met: China en Taiwan
Aantal adopties 2021: 5

Bijzonderheden:

Meiling is als enige van de vier vergunninghouders een vrijwilligersorganisatie en zij werkt met vrijwilligers door het gehele land. Zij voldoen goed aan de vereisten die gesteld worden aan het uitvoeren van een vergunning. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd beoordeelt het matchingsproces van Meiling zeer positief. Meiling is de enige organisatie die geen verzoek om subsidie heeft ingediend.

De Nederlandse Adoptie Stichting (NAS)

Opgericht: 2002
Directeur: 5.1.2e
Expiratie vergunning: 17 december 2025
Relaties met o.a.: Zuid-Afrika, Hongarije, Haïti, Tsjechië
Aantal adopties 2021: 27

Bijzonderheden:

De NAS is opgericht door een aantal adoptiefouders die onvrede hadden over de werkwijze van de destijds werkende vergunninghouders. De NAS positioneert zich nog steeds als meest kritische partner en kan redelijk fel zijn in haar overleg. De NAS is van mening dat de opschorting nooit had moeten plaatsvinden en is van mening dat het aantal landen waaruit geadopteerd wordt, uitgebreid zou moeten worden. De NAS heeft meerdere malen aangegeven mee te willen werken aan een ander stelsel maar wil niet meewerken aan een sterfhuisconstructie.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Advies, Regie en
Centrale autoriteit
Juridische en Internationale
Zaken

Datum
9 februari 2022

Ons kenmerk
3856365

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl
Cc: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/JB
Sent: Thur 12/30/2021 12:15:21 PM
Subject: Voorstel reactie brief SG HCCH
Received: Thur 12/30/2021 12:15:22 PM
[Letter SG HCCH to His Excellency Mr Sander Dekker - 20210601JM01.pdf](#)

Hoi [5.1.2e],

Ik hoop dat je fijne kerstdagen hebt gehad!

Zoals je weet heeft de heer Bernasconi, SG van het permanent bureau van de HCCH, een brief gestuurd naar minister Dekker. In deze mail wil ik je voorleggen hoe we zouden kunnen reageren.

Samengevat haalt heer Bernasconi de volgende onderwerpen aan in zijn brief:

- Hij uit kritiek op het onderzoek van de COIA, in die zin dat zij geen onderscheid hebben gemaakt tussen misstanden bij adopties uit verdragslanden en uit landen die zich niet hebben aangesloten bij het verdrag.
- Daarnaast had Joustra preciezer moeten aangeven welke misstanden zich na 1998 hebben voorgedaan.
- Hij geeft aan dat de NLe overheid het verdrag zo lijkt te interpreteren dat het is gebaseerd op wederzijds vertrouwen. Terwijl het verdrag uitgaat van wederzijdse verantwoordelijkheid. Dit houdt ook in dat verdragslanden de verplichting hebben de procedure te checken op waarborgen en als deze er niet zijn, de procedure op te schorten en actie te ondernemen.
- Hij noemt de werkgroep Illicit Practices, waar wij aan deelnemen, en vraagt of wij daar meer informatie willen geven over het onderzoek en onze reactie daarop.
- Ook wordt ons gevraagd hierover te spreken tijdens de special commission aankomend voorjaar.
- Tot slot noemt hij de mogelijkheid om het Permanent Bureau (tegen betaling) te consulteren en te betrekken bij eventuele verdere maatregelen die wij nemen.

Als we enkel een brief terugsturen met een reactie op bovenstaande punten, streeft het volgens mij zijn doel voorbij. Op veel punten zijn wij het denk ik eens met wat de heer Bernasconi zegt. Tegelijkertijd kunnen we niet veel met de kritiek op het onderzoek van de COIA en kunnen we in een brief niet in detail ingaan op zijn opmerkingen over onze interpretatie van het verdrag. Het lijkt [5.1.2e] en mij dan ook het beste als we de heer Bernasconi bij brief uitnodigen voor een gesprek. Op die manier kunnen we uitgebreider toelichten waar we op dit moment staan. Ook kunnen we in gesprek gaan over welke rol Nederland kan nemen tijdens de special commission, en wat hij daarin van ons verwacht. Dit helpt ons uiteraard bij de voorbereiding. Bovendien is dit denk ik ook wel passend omdat we er enige tijd over hebben gedaan een reactie te sturen.

Ben jij het hiermee eens? Heb jij nog andere ideeën?

Dankjewel en een goede jaarwisseling!

Groet, [5.1.2e]

Van: Secretariaat - Minister voor Rechtsbescherming <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 1 juni 2021 16:53

Aan: Info PIV - DC/PIV <[5.1.2e]@minjenv.nl>

CC: [5.1.2e] - BD/DBO/M&B <[5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/DBO <[5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/DBO/ADVIES <[5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/DBO/ADVIES <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Onderwerp: FW: FW: Letter to H.E. Mr Sander Dekker, Minister for Legal Protection from the Secretary General of the HCCH - 20210601LJM01

Op verzoek van MRb: Antwoordbrief zelf ondertekenen

Opmerking MRb > Graag ook betrekken bij voorbereiding debat

Van: Secretariaat - Minister van Justitie en Veiligheid

Verzonden: dinsdag 1 juni 2021 11:41

Aan: Secretariaat - Minister voor Rechtsbescherming

Onderwerp: [Postmap] FW: Letter to H.E. Mr Sander Dekker, Minister for Legal Protection from the Secretary General of the HCCH - 20210601LJM01

Beste [5.1.2e],

Voor de MRb.

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]

Secretaresse minister van Justitie en Veiligheid

T. 070 [5.1.2e] | M. 06 [5.1.2e]

Van: HCCH <[5.1.2e]@hcch.net>

Verzonden: dinsdag 1 juni 2021 11:36

Aan: Secretariaat - Minister van Justitie en Veiligheid <minister@minjenv.nl>

CC: [5.1.2e]@hcch.net; [5.1.2e]@hcch.net; [5.1.2e]@hcch.net

Onderwerp: Letter to H.E. Mr Sander Dekker, Minister for Legal Protection from the Secretary General of the HCCH - 20210601LJM01

Dear Sir / Madam,

The Permanent Bureau of the HCCH would appreciate it if you could transmit the attached letter from Dr Christophe Bernasconi, Secretary General of the HCCH, to His Excellency Mr Sander Dekker, Minister for Legal Protection.

Sincerely,

Hague Conference on Private International Law

Permanent Bureau

Conférence de La Haye de droit international privé

Bureau Permanent

The Secretary General

His Excellency Mr Sander Dekker
Minister for Legal Protection
Ministry of Justice and Security
Postbus 20301
2500 EH THE HAGUE

Our Ref.: 20210601LJM01

The Hague, 1 June 2021

Dear Minister Dekker,

I am writing with regard to the Report published in February 2021 by the Joustra Committee Investigating Intercountry Adoption. The Permanent Bureau of the Hague Conference on Private International Law (HCCH) has studied the Report with great interest and would like to congratulate the Ministry and the Committee for all their work and for taking intercountry adoption and related child protection issues so seriously.

The *Convention of 29 May 1993 on Protection of Children and Co-operation in Respect of Intercountry Adoption* ("HCCH Adoption Convention") was concluded by the HCCH in response to a dramatic increase in international adoptions since the late 1960s, which had led to serious abuses and complex human problems in many States. More than ever, abuses relating to intercountry adoptions are today being raised by the people who suffered them directly, *i.e.*, the adoptees. Against this background, it is commendable that the Committee has been able to seek the views of many adoptees.

The HCCH Adoption Convention currently has 104 States Parties. It gives effect to Article 21 of the *UN Convention on the Rights of the Child*. Being Party to the HCCH Adoption Convention is the basis for ensuring that a State's legal framework for intercountry adoptions is centred around the best interests of the child. Of course, to be fully effective, the Convention needs to be implemented and applied properly.

One of the aims of the Convention is to prevent illicit practices and abuses. Therefore, it is crucial that States take any allegations of abuses and illicit practices in intercountry adoptions very seriously. They must be equipped to identify the risk of such abuses, take all necessary action to prevent them, and, should abuses nonetheless occur, address them swiftly and effectively. In that respect, I was very impressed by the fact that you, in the name of the Dutch Government, immediately apologised for not having taken a more active role in preventing abuses at the time those abuses took place.

As you know, the Netherlands has been a Party to the HCCH Adoption Convention since 1998. This year is key in the Report, which divides the abuses into two broad categories: those that took place prior to the Netherlands becoming a Party to the Convention in 1998, and those that took place after 1998.

2/...

Hague Conference on Private International Law **Conférence de La Haye de droit international privé**
secretariat@hcch.net www.hcch.net

Regional Office for Asia and the Pacific (ROAP) Bureau régional pour l'Asie et le Pacifique (BRAP)

Regional Office for Latin America and the Caribbean (ROLAC) Bureau régional pour l'Amérique latine et les Caraïbes (BRALC)

However, not all intercountry adoptions to the Netherlands that have occurred since 1998 were done under the HCCH Adoption Convention. This is because both States – the Netherlands *and* the relevant State of origin – need to be Party to the Convention. For example, the intercountry adoptions which took place in 2019 between the Netherlands and Nigeria are obviously adoptions done *outside* the Convention as Nigeria is not a Party to the Convention. While this in no way alleviates the gravity of the concerns and while States Parties to the Convention should, as far as practicable, also apply the standards, safeguards, and procedures of the Convention to intercountry adoptions from non-Contracting Parties (if this practice is accepted to start with), it would have been very useful, and indeed important, for the Joustra Report to make a clear distinction between adoptions conducted *under the Convention* and those falling *outside the Convention*.

It would also have been useful if the Report had been more precise regarding the abuses that took place after 1998, indicating more precisely the *timing* of the abuses and clearly identifying which abuses are still *taking place today*. Between 1998 and today, the situation has evolved in many States, and the HCCH Adoption Convention has generally brought important improvements in Contracting States. For example, many States are implementing the principle of subsidiarity laid down in the Convention – as well as in the *UN Convention on the Rights of the Child* – which has led to a significant decrease in the number of intercountry adoptions, an increase in domestic adoptions, and above all, more support to birth families, enabling them to raise their children themselves. We regard this to be an important and positive effect of the HCCH Adoption Convention. Furthermore, and equally important, children adopted internationally nowadays under the Convention are mainly children with special needs, siblings or older children for whom it is difficult to find a permanent family solution in their State – and not babies in good health as was previously the case.

In addition, the HCCH Adoption Convention has provided Contracting Parties with the opportunity to check at different stages of the adoption procedure if the safeguards and procedures are being followed (e.g., Arts 17 and 23 of the Convention). If they are not followed, States should at *any* moment (and not only as a measure of last resort as mentioned in the Report) suspend the procedure, seek further information, and take action to prevent and / or address illicit practices or abuses. The Convention thus is based on cooperation and *shared* responsibility between States, where States keep each other informed and cooperate; most importantly, if one Contracting Party disagrees with how matters are being handled by the other Party, it may decide to suspend and / or stop the ongoing intercountry adoption until changes have been implemented. Cooperation and shared responsibility are different to mere trust as Dutch authorities seem to interpret it.

That said, the Members of the HCCH, Contracting Parties to the Convention and the Permanent Bureau have remained vigilant with regard to reported, alleged and possible abuses that may nonetheless occur under the Convention. In this regard, I wish to emphasise that a *Working Group on Preventing and Addressing Illicit Practices* is currently working on a [draft Toolkit](#) on this particular issue. The Group is composed of experts from 24 States from all over the world, including the Netherlands, and the Permanent Bureau. We would welcome any additional information on any abuses still occurring today in the context of the HCCH Adoption Convention. In addition, the [next Special Commission meeting reviewing the practical operation of the Convention](#) – currently scheduled to take place in July 2022 – will also give the Netherlands an opportunity to express any concerns and propose improvements in the way the Convention operates.

The matter of the financial aspects of intercountry adoption – which is very much linked to how private bodies finance their activities – brings about a challenge for ensuring ethical adoptions with no opportunity for any improper financial gain. While the HCCH Adoption Convention allows

3/...

reasonable costs and fees to be charged, intercountry adoption should not be linked with contributions, donations, or developmental aid projects. During the Convention negotiations, the possibility of not involving private bodies was discussed. Ultimately, however, accredited bodies were permitted to work within the Convention, but under the responsibility of the relevant authorities. Some Contracting Parties, however, only accept the involvement of public authorities under the Convention. Therefore, the Permanent Bureau is particularly interested in any discussions in the Netherlands regarding a possible public law system.

I also commend the recommendation of the Report to set up an independent National Centre of Expertise to facilitate adoptees in gaining access to their files, searching for their birth parents, and finding the appropriate psychosocial and legal support. Although the number of intercountry adoptions has decreased significantly, and some States, like the Netherlands, have (temporarily) suspended intercountry adoptions, work to support adoptees, birth families and adoptive families must continue.

Finally, I would like to stress the importance of training and technical assistance to States Parties to assist in implementing and operating the HCCH Adoption Convention adequately in order to prevent abuses. Such assistance is provided by, among others, the Permanent Bureau of the HCCH, in cooperation with States, international organisations such as UNICEF and ISS, and independent consultants. However, resources available to this effect are subject to voluntary contributions and unfortunately remain scarce.

The Permanent Bureau remains at the disposal of the Dutch authorities should they require any further information or assistance in this important matter.

I avail myself of this opportunity to renew to you, Minister Dekker, assurances of my highest consideration.

5.1.2e

Dr Christophe Bernasconi

To: [5.1.2e] - BD/DSenJ/J[5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] -
BD/DSenJ/J[5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Sent: Wed 4/7/2021 12:45:36 PM
Subject: vragen aangevuld
Received: Wed 4/7/2021 12:45:36 PM
[schriftelijke vragen TK versie 7 april 2021.docx](#)

Hello,
Ik heb een groot gedeelte aangepast. Ik heb het met trackchanges gedaan en ik heb de opmerkingen laten staan zodat je goed kunt zien wat er is aangepast.
Voor de volgende vragen heb ik opmerkingen

5.1.2i

Sorry, mooier dan dit kan ik het nu niet maken

[5.1.2e]

Pagina's zijn geweigerd

1 - 24

5.1.2i

To: [5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] -
BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl]
Cc: [5.1.2e] - BD/DC/KO/AIV [5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Sent: Tue 6/22/2021 3:37:51 PM
Subject: zaak verkenning
Received: Tue 6/22/2021 3:37:52 PM

Ha allen,
Ik heb een zaak aangemaakt voor de verkenning en alles erin geplaatst. Kan eigenlijk vrij gemakkelijk als je er een zip-bestand van maakt.

[5.1.2e] en [5.1.2e] gaven nog wel aan dat het goed zou zijn te kijken hoeveel zaken er zijn op het terrein van Joustra. Ik heb er in ieder geval 2:

Verkenning publiekrechtelijk systeem interlandelijke adoptie – [5.1.2e]

Commissie interlandelijke adoptie in het verleden - [5.1.2e]

Daar nemen ze nog apart contact over op.
Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]
sr. strategisch adviseur

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Coördinatie Financien, Bedrijfsvoering en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
T 06 [5.1.2e]
[5.1.2e]@minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

Minister voor Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctietoepassing en
Jeugd

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

5.1.2e

Datum

2 maart 2021

Ons kenmerk

3240780

nota

Verzamelnota opvolging Commissie Joustra

1 Doel nota

Ter informatie en besluitvorming. U wordt gevraagd in te stemmen met:

- De uitgangspunten voor de verkenning toekomst interlandelijke adopties.
- Brieven aan de RvdK, vergunninghouders en de commissie Joustra.
- Een gesprek met de vergunninghouders interlandelijke adoptie.

2 Aanleiding, gevraagde actie(s) en advies

Op 8 februari jongstleden zijn het rapport van de Commissie Onderzoek Interlandelijke adoptie in het verleden (COIA) en uw beleidsreactie naar de Tweede Kamer gestuurd.¹ Het rapport heeft veel aandacht gegenereerd in de media, van betrokken partners in het adoptieveld en ook in de TK. Zowel voor- als tegenstanders van adoptie roeren zich in het debat. Op 11 februari jongstleden is op verzoek van de TK een extra brief verzonden met onder meer een nadere invulling van het expertisecentrum en de rol van de belangenorganisaties daarin.² Ook vond op die dag een technische briefing plaats met zowel leden van de COIA als ambtenaren van het ministerie van Justitie en Veiligheid. Tot slot zijn er tijdens het VSO ouderschap en adoptie op 11 februari 2021 enkele mondelinge vragen gesteld en moties ingediend naar aanleiding van het rapport en de beleidsreactie. Dit heeft geleid tot drie aangenomen moties die gaan over de belangenorganisaties en de verkenning naar de toekomst van interlandelijke adoptie. De motie om in kaart te brengen welke kwetsbaarheden en risico's bij nieuwe gezinsvormen aan de orde zijn, is verworpen.

Deze nota neemt u mee in de acties die we sindsdien in gang hebben gezet.

Hiermee geeft u uitvoering aan de gedane toezeggingen aan de TK en de recent aangenomen moties tijdens het VSO Ouderschap en adoptie op 11 februari 2021.

Achtereenvolgens gaan we in op:

- I Het expertisecentrum
- II De verkenning toekomst interlandelijke adoptie
- III De gevolgen voor het traject draagmoederschap
- IV De gevolgen van opschorting
- V Financiële consequenties en dekking van de maatregelen
- VI Extra toets adoptieprocedure
- VII Nader onderzoek omwegen bij adoptie
- VIII Afronding en overdracht commissie Joustra
- IX Brieven (o.a. RvdK, vergunninghouders)

¹ Kamerstukken II, 2020/21, 31265, nr. 79.

² Kamerstukken II, 2020/21, 31265, nr. 88.

3 Toelichting op het advies

I. Het expertisecentrum

Er zijn twee moties aangenomen over de rol van en steun aan belangenorganisaties:³ motie-Van Nispen vraagt te inventariseren welke behoefte er bestaat onder geadopteerden aan hulp, (financiële) steun, de rol van de overheid en juist eigen regie met betrekking tot zoektochten naar afstammingsinformatie en hiertoe zo nodig verschillende scenario's in kaart te brengen. Motie-Van den Berghe verzoekt in overleg met organisaties van ervaringsdeskundigen, die zelf zoektochten in landen van herkomst uitvoeren, te bezien hoe zij bij hun werk geholpen kunnen worden.

In het proces voor de inrichting van het expertisecentrum wordt aan deze moties invulling gegeven. Een eerste bijeenkomst met belangenorganisaties wordt gepland om met hen te bespreken hoe we tot draagvlak voor het expertisecentrum kunnen komen. Parallel wordt gewerkt aan een plan van aanpak. Dit plan bespreken we binnenkort met u in de staf.

II. De verkenning toekomst interlandelijke adoptie

U heeft toegezegd te verkennen of een publiekrechtelijk alternatief denkbaar is voor het huidige adoptiesysteem, waarmee het risico op misstanden kan worden weggenomen. Bij de uitvoering van deze toezegging zal de verkenning van AEF naar een toekomstbestendig stelsel voor interlandelijke adoptie uit 2016 worden betrokken. In deze verkenning zijn meerdere scenario's uitgewerkt, waaronder een volledig publieke dienst. U streeft ernaar deze verkenning voor het Kamerdebat op 9 juni af te ronden, zodat een nieuw kabinet tijdig in staat is een herijkt standpunt in te nemen over de toekomst van interlandelijke adoptie.

Naast een mogelijk alternatief adoptiestelsel in Nederland, zal er ook naar extra internationale waarborgen worden gekeken. De Centrale Autoriteit (CA) zal dit ter sprake brengen bij de eerstvolgende bijeenkomst met Europese collega's (ICAN meeting). Daarnaast wordt hiervoor aandacht gevraagd bij de Bijzondere Commissie in juni 2021 van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht, voor zover deze doorgang kan vinden in verband met Covid-19. Hier zullen alle ontvangende en zendende landen met elkaar in vergadering gaan om o.a. de werking van het verdrag te bespreken. Hiermee geeft u ook uitvoering aan de aangenomen motie van het lid Van der Staaij, waarin de regering wordt verzocht te verkennen wat de mogelijkheden zijn om in internationaal verband het onafhankelijk toezicht op de naleving van het Haags Adoptieverdrag te versterken.⁴

Graag leg ik een aantal uitgangspunten voor de uitvoering van de verkenning aan u voor:

- Een ambtelijke verkenning op basis van al bestaand onderzoeksmateriaal (o.a. rapport van AEF). Daarbij zullen de belangrijkste stakeholders worden geraadpleegd, vanuit onder andere de wetenschap, adoptiepraktijk, wetgeving.
- Oplevering eind mei. Nog voorafgaand aan het geplande overleg met de TK op 9 juni 2021.

Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen
Directie Sanctietoepassing en
Jeugd

Datum
2 maart 2021

Ons kenmerk
3240780

³ Motie-Van Nispen (31265, nr. 84) en motie-Van den Berghe (31265, nr. 82).

⁴ Kamerstukken II, 2020/21, motie-Van der Staaij (31265, nr. 85).

- Scope: gericht op publiekrechtelijke alternatieven voor het huidige adoptiesysteem, zoals verwoord in de beleidsreactie. U sluit daarmee alternatieve stelselwijzigingen met private elementen uit in deze verkenning.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctietoepassing en
Jeugd

Beslispunt: kunt u instemmen met deze uitgangspunten voor de verkenning?

Datum
2 maart 2021

Ons kenmerk
3240780

III De gevolgen voor het traject draagmoederschap

De commissie Joustra adviseert om de lessen uit het onderzoek naar de adoptiemisstanden ook ter harte te nemen bij nieuwe vormen van gezinsvorming, zoals bijvoorbeeld bij draagmoederschap. Een motie (SGP en CU) om naar aanleiding van de commissie Joustra onafhankelijk in kaart te brengen welke kwetsbaarheden en risico's bij nieuwe gezinsvormen aan de orde zijn, en wat meer gedaan zou kunnen worden om die risico's en kwetsbaarheden te verminderen is recent verworpen door de TK.

Met het wetsvoorstel Kind, draagmoederschap en afstamming, nu voor advies bij de Raad van State, is een wetsvoorstel in voorbereiding dat een reactie vormt op de risico's die zijn gesignaleerd door de Commissie. Tegelijkertijd vormt het rapport van de commissie een nieuwe aanleiding om kritisch te bezien wat de overheid kan doen om die risico's te beperken, waarop logischerwijs in de toelichting bij het voorstel nog niet wordt gereageerd. De verwachting is dat de Raad van State deze relatie in een advies ook zal leggen. We willen daarom op korte termijn met deskundigen het wetsvoorstel langs de lat leggen van de bevindingen van de commissie Joustra om te bezien of door de commissie Joustra gesignaleerde risico's voldoende zijn geadresseerd en welke beleidsopties er wellicht zijn om dat beter te doen. Daarbij geldt als randvoorwaarde dat we binnen de kaders van het coalitieakkoord met betrekking tot draagmoederschap blijven (buitenlands draagmoederschap dat voldoet aan minimumvoorwaarden moet mogelijk blijven). Hoewel dit mogelijk leidt tot enige vertraging, kan een dergelijke bijeenkomst bijdragen aan een actuele en duidelijke reactie op de relatie tussen het wetsvoorstel en de aanbeveling van de commissie Joustra in de verdere behandeling van het wetsvoorstel.

Buitenlandse Zaken heeft dit overleg op basis van voorbereide spreekteksten voor het AO Adoptie en ouderschap reeds aangekondigd in de beantwoording van schriftelijke inbreng van de Eerste Kamer in het kader van het EU-genderactieplan (GAP) III. Dit is in de interdepartementale afstemming te snel gegaan en had voorafgaand aan verzending aan de EK nog aan u voorgelegd moeten worden.

IV. De gevolgen van opschorting

Uw besluit om adoptieprocedures op te schorten is per 8 februari jl. van kracht gegaan. Het besluit tot opschorting leidt tot uiteenlopende reacties bij betrokken organisaties en aspirant-adoptiefouders. Zo is er door vergunninghouders aangegeven dat zij een nadere onderbouwing wensen van de conclusie dat ook in het heden nog misstanden plaatsvinden. Ook de voormalig SG van het Permanent Bureau van de Haagse Conferentie (zie onder brieven hierna) zet vraagtekens bij de stelling dat het Haags Adoptieverdrag (HAV) misstanden in onvoldoende mate weet terug te dringen. Vergunninghouders, maar ook gedragsdeskundigen, stellen dat het besluit om op te schorten te snel is genomen, nu adoptie ook in het belang van het kind geacht wordt.

Zoals ook aan de Kamer gemeld, zijn er verschillende loketten ingericht voor het stellen van vragen en benadert Fiom en de CA actief aspirant-adoptiefouders.

In bijlage 7 is een overzicht/sfeerbeeld bijgevoegd van de via deze loketten ontvangen reacties.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctietoepassing en
Jeugd

V. Financiële consequenties en dekking van de maatregelen

Toegezegd is dat de TK bij voorjaarsnota zal worden geïnformeerd over de budgettaire gevolgen en de dekking. De claim voor het financieren van het expertisecentrum is opgenomen in de concept beleidsbrief aan MinFin voor de begrotingsvoorbereiding.

Datum
2 maart 2021

Ons kenmerk
3240780

VI. Extra toets adoptieprocedure

In uw beleidsreactie van 8 februari 2021 heeft u aangegeven dat de komende tijd bij voortzetting van een adoptieprocedure een extra toets zal worden uitgevoerd op de aanwezigheid van mogelijke kwetsbaarheden in de procedure. Een CA breed matchingsoverleg, onder leiding van het Hoofd Juridische en Internationale Zaken, heeft reeds de eerste casussen getoetst; ook zijn de vergunninghouders hierover geïnformeerd. Over de aanvullende toets bent u reeds geïnformeerd bij nota (aanvullende toets bij matchingsvoorstellen d.d. 10 februari 2021).

VII. Nader onderzoek omwegen bij adoptie

Het rapport van de commissie Joustra is aanleiding om nader onderzoek te doen naar omwegen die mensen bewandelen om toch een kind te kunnen adopteren. Zo komt het voor dat in het buitenland Nederlandse ouders als pleegouders de zorg krijgen over een buitenlands kind. Wanneer zij bij terugkeer in Nederland het kind gedurende één jaar hebben verzorgd en opgevoed, kunnen zij via de Nederlandse rechter verzoeken het kind te adopteren.

VIII. Afronding en overdracht commissie Joustra

De commissie Joustra rondt formeel op 1 april a.s. haar werkzaamheden af. Zij beantwoordt momenteel in veel gevallen geen vragen meer, deze worden doorgeleid naar de CA. Dit terwijl er nog wel veel vragen leven. Zo hebben uw gesprekken met de belangengroepen een aantal vragen opgeleverd en ontvangt ook de CA ook veel verzoeken van geadopteerden en belangenorganisaties. Tot slot heeft u een brief ontvangen van de vergunninghouders. Er worden met name vraagtekens gezet bij de onderbouwing van de stelling dat misstanden tot op de dag van vandaag voorkomen. In het bijzonder de tabel over misstanden na 1998 roept veel vragen op (p. 121 uit het rapport), temeer die landen bevat waaruit nu nog geadopteerd wordt.

Vrijdag 5 maart is op ons verzoek een mondelinge toelichting gegeven door de secretaris en projectleider van de commissie op de veel gestelde vragen. Uit dat gesprek is duidelijk geworden dat de commissie ten aanzien van de periode na 1998 signalen van misstanden heeft geïnventariseerd. Deze signalen zijn samengebracht in een tabel. Signalen kunnen Kamervragen zijn, maar ook mediaberichten of verhalen van gehoorde personen. Al deze signalen zijn niet onderzocht of gevalideerd. Bovendien kunnen het ook signalen zijn van adopties uit het betreffende land naar een ander land dan Nederland. De eerder genoemde conclusie dat misstanden tot op de dag van vandaag voorkomen is hierop gebaseerd.

Het valt te overwegen om de commissie te verzoeken deze mondelinge toelichting nog op schrift te laten zetten. Op die manier kunt u eventuele politieke vragen of verzoeken vanuit het veld nog van een antwoord voorzien dat afkomstig is van de commissie zelf. Het alternatief is te volstaan met een verwijzing naar het rapport.

Gezien het feit dat vragen over recente misstanden (na 1998) veel zijn gesteld, ook in de technische briefing en schriftelijk door de Tweede Kamer, wordt u geadviseerd de commissie hiertoe te verzoeken. Dit voorkomt dat u in de positie komt een interpretatie te moeten geven van de onderzoeksmethodiek van de commissie. De brief stelt u ook in de gelegenheid om de commissie te bedanken voor haar werkzaamheden.

Beslispunt: Kunt u instemmen met bijgevoegde brief aan de commissie Joustra? (bijlage 6)

Overdracht archief

Conform het instellingsbesluit draagt de commissie haar archief over aan het departement. Zij zal dit op 22 maart a.s. doen. De verwachting is dat er veel belangstelling is voor deze documenten en dat Wob-verzoeken zullen volgen. Derhalve verkennen we of het archief actief kan worden ontsloten. Gelet op het streven naar openbaarheid is het goed om transparant te zijn en zoveel mogelijk documenten over bestuurlijke onderwerpen te ontsluiten. Het proces rondom het ontsluiten en het beoordelen welke informatie openbaar is en welke niet (bijvoorbeeld persoonsgegevens van derden) moet echter zorgvuldig en goed doordacht plaatsvinden. Gezien de omvang van het archief zal een apart project worden ingericht.

IX. Brieven

In de bijlagen treft u twee brieven ter instemming aan (ad b en ad c) die wij willen versturen aan respectievelijk de RvdK en de vergunninghouders. Daarnaast treft u twee brieven ter informatie aan (ad a en d).

- a. Brief aspirant-adoptiefouders – bijlage 1
- b. Brief RvdK – bijlage 2
- c. Brief vergunninghouders – bijlage 3 en 4
- d. Brief voormalig SG HCCH, dhr. Van Loon – bijlage 5

a. Brief aspirant-adoptiefouders (bijlage 1)

De opschorting van interlandelijke adopties heeft voor aspirant-adoptiefouders tot gevolg dat hun procedures worden opgeschort. In deze brief zijn de aspirant-adoptieouders ingelicht over de gevolgen voor hun procedure van de opschorting.

b. Brief RvdK (bijlage 2)

De RvdK heeft de wettelijke taak om in adoptiezaken gezinsonderzoeken uit te voeren. Met de RvdK is besproken wat de gevolgen zijn voor de RvdK van de opschorting van de interlandelijke adopties. Kern van de brief is dat voor aspirant-adoptiefouders die reeds door de RvdK 'in onderzoek' zijn genomen, de procedure on hold wordt gezet en dat geen gezinsrapporten met advies aan de Centrale autoriteit worden voorgelegd. Overigens hebben wij van de Landelijke Vereniging van Adoptieouders (LAVA) een bericht gekregen waarin aangegeven wordt dat zij graag zouden willen zien dat de raads gesprekken in het kader van het gezinsrapport doorgang zullen vinden; dit om in te lopen op wachtlijsten. Hier is niet voor gekozen. Het definitief stoppen met interlandelijke adoptie is een reële optie, waardoor het weinig zinvol is om de raads gesprekken nu nog plaats te laten vinden en bovendien de verkeerde verwachtingen zouden worden gewekt.

Kunt u instemmen met verzending van de brief aan de RvdK?

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctietoepassing en
Jeugd

Datum
2 maart 2021

Ons kenmerk
3240780

c. Brief vergunninghouders (bijlage 3 en 4)

Op 15 februari 2021 is door verschillende vergunninghouders een gezamenlijke brief aan u gestuurd met diverse verzoeken. Zij hebben de Commissie Joustra een brief gestuurd, omdat zij – kort gezegd - menen dat in het rapport onvoldoende is onderbouwd dat er ook in de huidige adoptiepraktijk misstanden plaatsvinden. De commissie heeft aangegeven hun vragen niet te beantwoorden. De vergunninghouders wendden zich (mede om die reden) tot u en vragen u hun vragen aan de Commissie over te brengen. U geeft in uw reactie aan dat u een aantal vragen zelf aan de commissie zult stellen, waaronder ook bepaalde vragen van de vergunninghouders. Zij willen verder met u in gesprek over uw beleidsreactie, de snelheid waarmee het besluit op te schorten is genomen en over de toekomst van adoptie en de stappen die nu nodig zijn.

U wordt geadviseerd om met de vergunninghouders een gesprek te voeren. Het doel van het gesprek is meerledig.

- U kunt toelichten wat de afwegingen zijn om de aanbevelingen van de commissie Joustra op te volgen.
- U kunt aangeven dat de vergunninghouders betrokken worden bij de verkenning om de mogelijkheden te onderzoeken voor een publiekrechtelijk stelsel.
- De vergunninghouders krijgen de mogelijkheid om hun zorgen te uiten over de huidige opschorting en de gevolgen die dat heeft voor de interlandelijke adoptieprocedures en hun eigen organisatie.

Uiteraard vinden er ook al ambtelijke gesprekken plaats met de vergunninghouders. Gelet op de impact die uw besluit heeft op de vergunninghouders wordt u geadviseerd een gesprek met hen te voeren. Een gesprek tussen u en de vergunninghouders is daarnaast behulpzaam in het verdere traject dat ambtelijk met de vergunninghouders wordt doorlopen.

Kunt u instemmen met het voeren van een gesprek met de vergunninghouders en de verzending van de brief aan de vergunninghouders?

d. Brief voormalig SG HCCH van Loon (bijlage 5)

De voormalig Secretaris-Generaal van het Permanent Bureau van de Haagsche Conferentie heeft u een brief geschreven waarin kortgezegd wordt aangegeven dat hij het rapport onvoldoende onderbouwd vindt voor wat betreft de werking van het Haags Adoptieverdrag en hij met suggesties komt om te komen tot een werkbaar systeem. Het hoofd Juridische en Internationale Zaken van DGSenB zal hierover met hem in gesprek gaan.

4 Politieke en bestuurlijke context

Op 9 juni 2021 staat een AO adoptie gepland. Voor die tijd moet uitvoering zijn gegeven aan de moties die zijn aangenomen en de maatregelen die zijn genoemd in de beleidsreactie. Daarnaast zijn er nog 125 schriftelijke vragen gesteld door de TK naar aanleiding van het rapport en de beleidsreactie. Deze worden voor het AO beantwoord.

5 Communicatie

De belangenorganisaties zullen zich wenden tot de media en de politiek als zij niet tevreden zijn met het verloop.

6 Afstemming

De stukken zijn afgestemd met de RvdK, DWJZ en de CA.

7 Bijlagen

Bijlage 1: Brief aspirant-adoptiefouders

Bijlage 2: Brief RvdK

Bijlage 3: Brief van vergunninghouders

Bijlage 4: Reactie op brief vergunninghouders

Bijlage 5: Brief 5.1.2e

Bijlage 6: Brief aan de heer Joustra

Bijlage 7: Overzicht binnengekomen reacties bij CA en Fiom

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctietoepassing en
Jeugd

Datum
2 maart 2021

Ons kenmerk
3240780

Notes

3-1

Is er nog een mogelijkheid om het extern te laten valideren? Ik kan me namelijk voorstellen dat het advies daarmee meer gewicht in de schaal legt.

Nota interlandelijke adoptie BPO 7 april 2022

Aanleiding

Op 11 april wordt naar verwachting de Kamerbrief 'Standpunt toekomst interlandelijke adoptie' aan de Tweede Kamer verstuurd. De Kamer wordt geïnformeerd over het besluit van het kabinet dat als volgt luidt: het kabinet kiest ervoor dat interlandelijke adoptie uitsluitend nog een mogelijkheid blijft voor kinderen voor wie nog geen passende opvang voorhanden is in landen van herkomst.

Kernboodschap

- Het verleden staat niet gelijk aan het heden. De afgelopen decennia is het systeem van interlandelijke adoptie verbeterd. Zo is het toezicht op interlandelijke adoptie geïntensiveerd. Dit heeft echter de kwetsbaarheden in het systeem niet volledig kunnen wegnemen. Om die reden heeft een fundamentele herbezinning op de toekomst van interlandelijke adoptie plaatsgevonden. Het belang van het kind heeft daarbij centraal gestaan.
- Het kabinet heeft alle perspectieven en belangen gewogen en twee scenario's uitgewerkt: stoppen of doorgaan met een aangepast adoptiesysteem. De keuze tussen één van deze twee scenario's is niet eenvoudig.
- Het kabinet kiest ervoor dat interlandelijke adoptie uitsluitend nog een mogelijkheid blijft voor kinderen voor wie nog geen passende opvang voorhanden is in landen van herkomst. Het kunnen opgroeien in een Nederlands gezin biedt hen een kans die ze anders niet zouden hebben gehad.
- Om het risico op misstanden te verkleinen, wordt het systeem beter gereguleerd.
- Het uiteindelijke doel zal zijn dat landen van herkomst zelf in voldoende mate kunnen voorzien in passende opvang. Het is immers in het belang van het kind om veilig te kunnen opgroeien in de eigen cultuur en het eigen land, vlakbij de biologische familie. Hiervoor zullen landen van herkomst worden ondersteund.
- Met dit besluit wordt een onzekere periode beëindigd. De van kracht zijnde opschorting op nieuwe adoptieprocedures komt te vervallen voor de landen waarmee vooralsnog zal worden samengewerkt. Dit houdt in dat werkzaamheden in relatie tot nieuwe adoptieprocedures kunnen worden hervat.

Concrete acties

- Brief ligt morgen (8 april 2022) in de MR.
- Verzending Kamer op 11 april 2022 om 12:15u.
- Maandag 12.15-13.00 uur: Toelichting aan alle stakeholders door **5.1.2e** en **5.1.2e**
- Persoploopje op 11 april 2022 om 13:00u.
- "Werkzaamheden kunnen worden hervat" betekent concreet:
 - Aspirant adoptiefouders krijgen de mogelijkheid om zich aan te melden.
 - Fiom/Adoptievoorzieningen is gevraagd om de voorlichting weer op te starten. Ze beginnen bij de wensouders van wie de voorlichting vorig jaar is gestaakt i.v.m. de opschorting. Deze groep ouders krijgt begin volgende week een brief van het ministerie.
 - De RvdK is gevraagd om de gezinsonderzoeken/screening te hervatten. RvdK zal beginnen bij die wensouders (91 gevallen) bij wie het lopende onderzoek vorig jaar is gestaakt i.v.m. de opschorting. Met deze ouders wordt contact gezocht door de RvdK. Deze groep ouders krijgt begin volgende week een brief van het ministerie.
 - Bij de Centrale autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden is vanaf maandag 11 april een klein callcenter ingericht om eventuele vragen te beantwoorden.
 - Met de vergunninghouders vindt op dinsdag 12 april een afspraak plaats over de consequenties van het kabinetsstandpunt voor hen en om afspraken te maken over de migratie naar het nieuwe stelsel.

Zie volgende pagina's voor persbericht en woordvoeringslijn (ter achtergrond info voor BPO)

CONCEPT PERSBERICHT (voor op Rijksoverheid.nl)

Weerwind: Adoptie uit het buitenland alleen onder striktere voorwaarden

De adoptie van kinderen uit het buitenland naar Nederland is in de toekomst alleen nog mogelijk voor kinderen voor wie in het land van herkomst écht niet kan worden voorzien in passende opvang. Aan adopties zullen striktere voorwaarden worden verbonden. Dat schrijft minister Weerwind voor Rechtsbescherming vandaag aan de Tweede Kamer. Kinderen krijgen zo de kans om in een gezin op te groeien. Tegelijkertijd wordt de kritiek van de commissie Joustra ter harte genomen door een nieuw adoptiestelsel in te richten met extra waarborgen.

Belang kind staat centraal

Minister Franc Weerwind: *"Voor mij staat het belang van het kind altijd centraal. Daarom heb ik besloten om adoptie alleen mogelijk te maken voor kinderen uit het buitenland als het kind daarbij gebaat is. Hieraan verbind ik striktere voorwaarden, om het risico op misstanden zo klein mogelijk te maken. Ik besef dat dit een enorm gevoelig onderwerp is en dat dit besluit niet voor iedereen hetgeen is waar op was gehoopt. Ik blijf met alle partijen in gesprek om deze plannen zo goed mogelijk uit te werken en om te zetten in de uitvoering."*

Commissie Joustra

In februari 2021 werden adopties uit het buitenland opgeschort na de conclusies van de commissie Joustra, die onderzoek deed naar misstanden bij interlandelijke adoptie in het verleden. Eén van de conclusies was dat het systeem van nu nog inherente kwetsbaarheden bevat en dat het risico op misstanden er dus nog steeds is.

Voor alle partijen staat het belang van het kind voorop, alleen verschillen de meningen hoe dat het beste wordt gediend. Is het in het belang van het kind wanneer Nederland besluit om niet meer deel uit te maken van het systeem van interlandelijke adoptie waarin misstanden kunnen plaatsvinden, of is dat belang beter gediend wanneer een kind dat niet of slecht wordt opgevangen een veilig onderkomen vindt in Nederland? Na de weging van de dilemma's, perspectieven en belangen heeft de minister besloten om adoptie uit het buitenland alleen onder strikte voorwaarden te laten plaatsvinden.

Striktere voorwaarden

Aan de adopties uit het buitenland die nog zullen volgen, zal het kabinet striktere voorwaarden verbinden. Zo heeft minister Weerwind besloten de bemiddeling samen te brengen in één bemiddelingsorganisatie met versterkt overheidsgezag, in plaats van bij vier verschillende private partijen. Verder zal de samenwerking met landen van herkomst worden beëindigd als zij in staat worden geacht zelf in passende opvang te voorzien of te weinig inspanningen hiervoor leveren. Ook zal het toezicht worden versterkt. Een overzicht van de voorwaarden is opgenomen in de brief aan de Tweede Kamer.

Om bij te dragen aan goede opvang voor kinderen in de landen van herkomst, zal Nederland ondersteuning bieden. Ook de internationale samenwerking wordt versterkt.

De minister informeert de Kamer later over de verdere uitwerking van deze besluiten.

Woordvoeringslijn

Algemeen

- De commissie Joustra onderzocht misstanden uit het verleden. Hoewel de aard en omvang varieerden tussen landen en in de tijd, concludeerde de commissie dat deze misstanden structureel en permanent van aard waren.
- Eén ding is zeker: het verleden staat niet gelijk aan het heden. De afgelopen decennia is het systeem van interlandelijke adoptie verbeterd. Zo is het toezicht op interlandelijke adoptie geïntensiveerd. Dit heeft echter de kwetsbaarheden in het systeem niet volledig kunnen wegnemen. Om die reden heeft een fundamentele herbezinning op de toekomst plaatsgevonden. Het belang van het kind heeft daarbij centraal gestaan.
- Het kabinet kiest ervoor dat interlandelijke adoptie uitsluitend nog een mogelijkheid blijft voor kinderen voor wie nog geen passende opvang voorhanden is in landen van herkomst. Het kunnen opgroeien in een ander gezin biedt hen een kans die ze anders niet zouden hebben gehad. Om het risico op misstanden te verkleinen, wordt het systeem beter gereguleerd.
- Het uiteindelijke doel is dat landen van herkomst zelf in voldoende mate kunnen voorzien in passende opvang. Het is immers in het belang van het kind om veilig te kunnen opgroeien in de eigen cultuur en het eigen land, vlakbij de biologische familie. We moeten ons daarbij realiseren dat voor een aantal landen nog een lange weg te gaan is.
- Met dit besluit wordt een onzekere periode beëindigd. De van kracht zijnde opschorting op nieuwe adoptieprocedures komt te vervallen voor de landen waarmee vooralsnog zal worden samengewerkt. Dit houdt in dat werkzaamheden in relatie tot nieuwe adoptieprocedures kunnen worden hervat.
- Over de inrichting van het nieuwe systeem dat wordt voorzien van extra waarborgen, ben ik in gesprek met de betrokken organisaties. Gezamenlijk wordt gekeken naar de impact op hun werkzaamheden, die in een aantal gevallen fors is. Ik besef dat dit besluit gevoelig ligt en niet voor iedereen hetgeen is waar op was gehoopt.
- Ik realiseer me dat het besluit beladen is en impact heeft. Aan de interlandelijke adopties die nog zullen volgen, zal het kabinet striktere voorwaarden verbinden. Ook zal Nederland ondersteuning bieden aan de landen van herkomst om in de toekomst hun kinderen zelf passend op te kunnen vangen. Dit laat onverlet dat er primair een verantwoordelijkheid bij het land van herkomst ligt om hier zorg voor te dragen.
- Daarnaast wil ik interlandelijk geadopteerden en hun gezinssystemen beter ondersteunen dan tot nu toe. Zoals eerder met uw Kamer gedeeld, komt er een expertisecentrum voor interlandelijk geadopteerden. Dit centrum biedt geadopteerden ondersteuning bij het achterhalen van hun afkomst en bij toegang tot hun adoptiedossiers en afstammingsinformatie.

Perspectieven

- De wereld is een andere dan die van dertig of veertig jaar geleden. In landen van herkomst zijn meer opvangmogelijkheden en de opvatting dat kansarme kinderen moeten worden gered en dat we met adoptie altijd 'goed doen' is geen gemeengoed meer, zo blijkt ook uit het rapport van de commissie Joustra.
- Cijfers laten zien dat er veel kinderen in landen van herkomst in tehuizen verblijven. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat (langdurig) verblijf in kindertehuizen schadelijk kan zijn voor kinderen.

- Volgens onderzoek van de RSJ zijn kinderen gebaat bij het opgroeien in de eigen cultuur vlakbij hun biologische ouders en familie en kan het adoptiesysteem de inspanningen voor opvang in het eigen land ondermijnen. De RSJ adviseert de focus te verleggen en deze kinderen te beschermen door het ondersteunen van de jeugdbeschermingsystemen in de landen van herkomst. De Kinderombudsman komt tot een vergelijkbaar oordeel.
- Verreweg de meeste geadopteerden zijn te spreken over de kansen die adoptie hun heeft geboden en vinden dat interlandelijke adoptie mogelijk moet blijven. Dit blijkt uit de CBS-enquête in het kader van de commissie Joustra. Tegelijkertijd weten we op grond van deze CBS-enquête en academisch onderzoek dat veel geadopteerden kampen met problemen en uitdagingen in relatie tot hun adoptie.

Weergave inbreng verkenning toekomst interlandelijke adoptie

Toelichting

Op 12 oktober 2021 is op initiatief van het Ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) een diner pensant georganiseerd over de toekomst van interlandelijke adoptie. Bijgaand treft u een ongeredigeerd verslag aan van de bijdragen van de betrokken stakeholders. Deze bijdragen dienen als inbreng voor de verkenning van de toekomstscenario's interlandelijke adoptie.

Welke aspecten moeten worden meegewogen?

- De (rol van) wetenschappelijke onderbouwing wordt gemist in het – fundamentele – gesprek over interlandelijke adoptie. Er zijn weinig wetenschappelijk studies die positief zijn over adoptie. Dit betreft vooral sociologische studies. Andere studies, antropologische en criminologische studies wijzen op negatieve kant.

- Adoptie niet als doel, maar als middel. Hoe kunnen we als Nederland kinderen in landen van herkomst blijven helpen?

- Regel eerst de opvang van eigen kinderen in NL

- Uitgangspunt van het VN-kinderrechtenverdrag dient leidend te zijn. Gewezen wordt op het Haags Verdrag met het subsidiariteitsbeginsel

- Stel belang van **het kind centraal** (dit belang wijzigt met ouder worden).

- Er moet in het proces aandacht zijn voor alle betrokkenen: het kind, eerste ouders en adoptiefouders.

- Voldoende aandacht voor de vragen: wat is nu eigenlijk het probleem en hoe hier in de toekomst mee om te gaan, in de wetenschap dat 100% maakbaarheid niet bestaat?

- Verleden wordt te veel geprojecteerd op het heden. Er zou meer duidelijkheid moeten komen over de inherente kwetsbaarheden van het systeem en hoe we daarmee omgaan.

- Hoe te bepalen welk kind voor adoptie in aanmerking komt? Hoe verhoudt dit zich tot andere kinderen die hulp nodig hebben? Wat gebeurt er als wordt gestopt met interlandelijke adoptie?

- Mate van toezicht en handhaving, kan worden verbeterd. Genoemd wordt dat 100% garantie nooit kan worden gegeven en dat het vooral van belang is dat procedures transparant zijn. Het percentage dat aanvaardbaar is wordt bepaald door de maatschappelijke norm.

- Nazorg is belangrijk en aspirant-adoptiefouders moeten nog beter gescreend worden.

- Zicht op (verloop) procedures in landen van herkomst is essentieel. Wat gebeurt er aan de andere kant (rekenschap gevend van onderzoek zoals het rapport van de commissie Joustra).

- Heb aandacht voor wat adoptie doet met een mens. Kinderen weghalen uit hun land en cultuur heeft grote impact. Te veel geadopteerden hebben er last van dat zij de band met hun eigen cultuur kwijt zijn.

Met opmerkingen 5.12e In stuk hieronder:
Groen gearceerd: erg mee eens

Voor de goede orde ik zat aan tafel 3

Met opmerkingen 5.12e Herken ik niet vanuit onze tafel, althans niet als "losse opmerking" Wel is gezegd dat daar ook nog "winst" is te behalen.

Met opmerkingen 5.12e Discussie over IVRK herken ik niet dat dit maatgevend zou zijn. Juist wel benoemd het Haags Verdrag bij ons aan tafel (en de Guide to Good Practice).

Met opmerkingen 5.12e "Inherent"; lijkt de minister wel; aan tafel is dit niet benoemd.

Met opmerkingen 5.12e Typisch een melding, waarbij men niet weet hoe dit nu in zijn werking gaat.

Met opmerkingen 5.12e Commissie Joustra rapport is niet maatgevend voor het heden. In de tafel discussie is dat ook juist aangegeven en werd beaamd.

Welke argumenten (voor en tegen) zijn van belang bij een keuze?

Voor

- Stoppen met interlandelijke adoptie zal misstanden niet tegengaan. Zeker niet als andere landen wel doorgaan met adoptie. Als wordt gekozen voor stoppen, dan moet dat samen met andere landen.
- Stoppen met interlandelijke adoptie levert geen verbetering van de situatie in de landen van herkomst. In de landen van herkomst zitten heel veel kinderen in kindertehuizen en wordt een heel klein aantal geadopteerd. Dat staat niet in verhouding tot elkaar. Er kan daarom niet gesteld worden dat adoptie verbetering van het jeugdbeschermingsstelsel ondermijnt. Ook kan daarom niet gesproken worden over 'de aanzuigende werking' van adoptie.
- De overheid heeft een inspanningsverplichting bij toetsen van de zorgvuldigheid van procedures, geen resultaatsverplichting.
- Niet adoptie is het laatste redmiddel maar institutionalisering is het laatste redmiddel. Een kind is slechter af als het kind meerdere plaatsingen doormaakt of in een kindertehuis opgroeit.
- Het vertrouwensbeginsel is geen belemmering voor controle. In HAV heeft het ontvangende land de plicht om adoptie te stoppen als er signalen zijn dat procedures niet in orde zouden zijn.
- In het heden is het al zo dat wanneer een land zijn jeugdbeschermingsstelsel op orde krijgt, adopties uit dat land stoppen.
- Bij de vergunninghouders staat het uitgangspunt al centraal dat er ouders voor een kind moeten worden gezocht en niet andersom. Adoptiefouders zijn altijd laatste in de rij bij de afweging tot adoptie en als het gaat om belangen. Als een kind niet bij zijn eigen familie kan opgroeien, willen zij het kind een familie bieden.
- De risico's voor kinderen die niet geadopteerd worden, moeten ook worden meegewogen bij of er geadopteerd kan worden.
- Adoptie uit Europa betreft kinderen die het eigen land niet wil. Nederlandse adoptiefouders kunnen ervoor zorgen dat zo'n kind zich wel gewenst voelt.
- Wat is/zou het alternatief zijn geweest in het land van herkomst? Nog niet alle landen van herkomst kunnen zelf een oplossing bieden voor hun kinderen. Van een pleeggezin naar pleeggezin is niet (per se) beter. Voor die kinderen in nood moet adoptie behouden blijven.
- Pleegzorg wordt tijdelijk ingezet. Terwijl kinderen behoefte hebben aan permanentie en structuur. Dit biedt interlandelijke adoptie, hetgeen niet betekent dat het een volle adoptie moet zijn.
- Wanneer is het acceptabel om door te gaan (vanuit het voorkomen van misstanden)? Onder bepaalde voorwaarden/eisen, per land, hoeft niet in het geheel gestopt te worden met adoptie.
- Er bestaat geen 100% zekerheid. Oproep om aantal interlandelijke adopties niet leidend te laten zijn bij het maken van een keuze.
- Adoptie op persoonlijk niveau is te prefereren boven een kindertehuis.
- Stoppen lost op macroniveau niets op, maar laat wel die paar kinderen in de kou zitten
- Pleegzorg is tijdelijk van aard, terwijl **permanentie in het belang van het kind is.**

Met opmerkingen 512e Bij ons aan tafel is gezegd; dat als je zaken ter discussie wil stellen dat je dit vooral moet doen op het niveau van het Haags Verdrag. Daarin moet NL zijn bijdrage en eventuele kritieken en suggesties uiten.

Met opmerkingen 512e En pleegzorg

Met opmerkingen 512e Niet bij ons aan tafel genoemd, en ook oneens met deze stelling

Met opmerkingen 512e suggestief

- Als interlandelijke adoptie stopt, krijgen ca. 150 kinderen per jaar geen goede opvang, in de vorm van een thuis. Ook kan er minder goed naar ouders worden gezocht bij een kind, omdat het aantal potentiële ouders die kunnen worden gematcht kleiner wordt.
- Er zullen risicovolle alternatieve manieren worden gezocht om een kind op te kunnen voeden. Dit is gevaarlijk.

Tegen

- Doorgaan met interlandelijke adopties omdat andere landen dat doen is geen valide argument.
- Het is niet in zijn algemeenheid zo dat het in Nederland beter is voor het kind.
- Europese landen zouden voor hun eigen kinderen moeten zorgen. Wanneer een land zowel zendend als ontvangend land is, wordt er niet voldaan aan subsidiariteitsbeginsel.
- Nederland moet investeren in het jeugdbeschermingsstelsel van landen van herkomst zodat adoptie niet nodig is. Daarmee worden kinderen beter geholpen.
- Hoe ver kan Nederland gaan om in andere landen te toetsen hoe zorgvuldig er wordt omgegaan met procedures en subsidiariteitsbeginsel? Er kan discrepantie zitten tussen de papieren procedure en de feitelijke gang van zaken. Dat blijft een zwakte.
- Elk risico op misstanden moet worden uitgesloten. Het gaat immers om onomkeerbare beslissingen over mensenlevens.
- Interlandelijke adoptie creëert een vraag naar adoptiekinderen. Gezinsvorming als motief voor adoptie krijgt de overhand boven adoptie als kindbeschermingsmaatregel. Adoptie is eigenlijk het outsourcen van kindbescherming.
- De kosten van het stelsel moeten in verhouding staan tot het aantal adopties per jaar.
- Is het de moeite waard om voor ca. 10 kinderen een systeem van interlandelijke adoptie in de lucht te (moeten) houden waarbij niet voorbij mag worden gegaan aan de misstanden in het verleden?
- Kinderen komen in tehuizen terecht vanwege interlandelijke adoptie. Heeft te maken met de financiële prikkel.
- Interlandelijke adoptie zou gezinsvorming zijn waarbij een kind van arm naar rijk wordt verplaatst en geldstromen van rijk naar arm vloeien. Dit werkt misstanden, bijvoorbeeld corruptie, in de hand.
- Is het aan eerste ouders om voor hun kind te beslissen of elders opgroeien dan in het land van herkomst beter is? Kunnen deze ouders vrij kiezen/beslissen? Er wordt gesteld van soms niet.
- Volle adoptie is een onomkeerbare beslissing. Eerste ouders zijn hun kind in principe voor altijd kwijt. Dat besef is er niet altijd ten tijde van de adoptie. Treft ouders die afstand doen.
- Landen van herkomst zouden alternatieven kunnen of moeten kunnen bieden/regelen. Bij de schrijnende gevallen ligt een humanitair verzoek meer in de rede dan interlandelijke adoptie.
- Subsidiariteitsbeginsel wordt in de praktijk niet goed nageleefd. Niet overal wordt in een land van herkomst gekeken naar alternatieven.
- Het weghalen van kinderen uit hun land en cultuur valt niet zomaar te repareren, het maakt dat een identiteit kwijtraakt.
- Special needs kinderen vragen veel van de ouders, gedrags- en hechtingsproblemen. Neem de maatschappelijke kosten voor het begeleiden van deze gezinnen in ogenschouw.

Met opmerkingen 5.1.2 e volgens wetenschappelijk onderzoek juist wel i.h.a., als er geen permanente mogelijkheden in het zendende land zijn; dat voerde ook de boventoon bij ons aan tafel

Met opmerkingen 5.1.2 e Bij ons aan tafel geen onderverdeling gemaakt in landen van continenten.

Met opmerkingen 5.1.2 e Niet bij ons aan tafel gezegd; bovendien onzin.

Met opmerkingen 5.1.2 e bij ons aan tafel niet gezegd

Met opmerkingen 5.1.2 e Bij ons aan tafel niet gezegd op deze manier

Met opmerkingen 5.1.2 e Heb ik alleen Sander Dekker horen zeggen in zijn inleiding, maar hij zat nergens aan tafel.

Met opmerkingen 5.1.2 e Niet aan tafel 3 genoemd.

Met opmerkingen 5.1.2 e Aan onze tafel niet gezegd

Met opmerkingen 5.1.2 e Herken ik niet vanuit onze tafelbespreking

Met opmerkingen 5.1.2 e Inderdaad als het gaat om vondelingen of als ouders uit de ouderlijke macht zijn gezet; dat werd ook geaccepteerd aan tafel

Met opmerkingen 5.1.2 e Herken ik niet van onze tafel

Met opmerkingen 5.1.2 e Herken ik niet van onze tafel

Met opmerkingen 5.1.2 e Herken ik niet uit onze tafelbespreking, bovendien laakbare opmerking m.i.

- Wel veel geld voor weinig kinderen. Kan dit niet beter worden besteed? Investeer meer in kinderbescherming in andere landen.
- Heb aandacht voor pleeggezinnen en tehuizen in NL. NL heeft onvoldoende oplossing voor dit probleem.
- Kijk ook naar andere ontwikkelingen, bijvoorbeeld draagmoederschap. Wensouders gaan op zoek.
- Adoptie betreft een vergaande, onomkeerbare ingreep voor een tijdelijk probleem bij de eerste ouders.
- Bij interlandelijke adoptie bestaat een risico op misstanden die te allen tijde moeten worden voorkomen
- Er kan geen volledige zekerheid worden verkregen of alternatieven in het land van herkomst voldoende zijn bekeken/overwogen.
- Met adoptie gaan forse geldbedragen gemoeid. Adoptiefouders betalen kosten. Dit brengt (financiële) prikkels met zich mee. Er ontstaat een drive om kinderen voor deze ouders te zoeken.
- Stoppen is niet drastisch gezien het teruglopende aantal adopties. Uiteindelijk zal interlandelijke adoptie niet meer aan de orde zijn.

Onder welke voorwaarden (wel) doorgaan?

- Geld moet geen belemmering zijn om een publiekrechtelijk stelsel te creëren. Als het ingewikkeld is als adoptiefouders leges betalen aan de overheid, moet daar een oplossing voor komen. Adoptiefouders zijn bereid om bij te dragen zoals zij altijd hebben gedaan.
- Er moet één professionele (publiekrechtelijke) vergunninghouder komen die niet persoonlijk betrokken is.
- Wanneer er één vergunninghouder is, kan meer recht worden gedaan aan het principe dat er ouders moeten worden gekozen bij het kind omdat alle ouders centraal bekend zijn.
- Kennis en kunde van de huidige vergunninghouders moeten een plek krijgen in de nieuwe organisatie.
- Het moet een professionele organisatie voor bemiddeling worden, geen vrijwilligers. Er moet een moreel kader komen voor de werknemers.
- Medewerkers moeten veel pedagogische kennis hebben, veel weten van wat ouders voor een kind willen doen en deskundig zijn.
- Als er één centraal stelsel is, is het proces makkelijker toetsbaar. Er is één toezichthouder nodig zodat versnippering wordt tegengegaan. De toezichthouder moet goede handhavingsmogelijkheden hebben.
- Er moet goed getoetst worden of een land niet voor het eigen kind kan zorgen. Ontvangende landen kunnen daarbij beter samenwerken.
- De mate van transparantie over de procedure is bepalend om de adoptierelatie te behouden met een land. Er moet meer zicht komen op de adoptiekanalen binnen een land. Dus selecteren op kanalen ipv landen. Daarbij kijken naar dwang, drang en geldelijk gewin. Voor langere tijd moeten kunnen meekijken op hoe processen verlopen binnen die kanalen. Vooral het moment van afstand is een belangrijk moment waar zorgvuldigheid en transparantie vereist is.

Met opmerkingen 512e Kwestie van kosten bij ons aan tafel niet besproken; wel is besproken dat je én én kunt doen, dwz. Én adoptie én meer geld besteden aan kinderbeschermingsmaatregelen in het zendende land!

Met opmerkingen 512e Ook oog voor vondelingen en kinderen waarbij de ouders uit de ouderlijke macht zijn gezet.

Met opmerkingen 512e Bij ons aan tafel niet gezegd

Met opmerkingen 512e Niet op deze manier bij ons aan tafel gezegd

Met opmerkingen 512e Herken ik niet uit gezegde bij ons aan tafel

Met opmerkingen 512e We verwachten dat aspirant adoptiefouders nog steeds bereid zijn..... (is gezegd).

Met opmerkingen 512e Wekt de suggestie dat vergunninghouders dat nu niet zijn; bij ons aan tafel is die suggestie niet gewekt

Met opmerkingen 512e Weet niet wat hiermee wordt bedoeld; herken ik niet vanuit onze tafel

Met opmerkingen 512e Weet niet wat hiermee bedoeld wordt afgezet tegen de huidige situatie; ik herken deze discussie niet van onze tafel.

Met opmerkingen 512e Begrijp ik niet; er is nu ook één centraal stelsel; herken ik niet vanuit onze tafel

Met opmerkingen 512e Koppeling met de voorgaande zin herken ik niet

Met opmerkingen 512e Herken ik niet; wel ook bij onze tafel gezegd dat in beginsel niet gediscrimineerd zou moeten worden op landen.

- Het verdient aanbeveling om de Ca onder een ambassadeur te plaatsen. Die kan in de landen van herkomst veel meer een vuist maken als zaken niet goed (genoeg) gaan. De Ca kan vaker gebruik maken van de kanalen van Buitenlandse Zaken.
- De nazorg moet goed geregeld zijn.
- Ook kijken naar buitenland: Denemarken (één centrale stichting), Zweden (privaatrechtelijke vorm waarbij adoptie gedecentraliseerd op gemeentelijk niveau is georganiseerd) België (maken pool adoptiefouders zoals voor de pleegzorg) en Australië (één bemiddelende organisatie verantwoordelijk voor pleegzorg, binnenlandse adoptie en buitenlandse adoptie).
- Bij doorgaan is controle belangrijk. Het duidelijk beleggen van de eindverantwoordelijkheid (wie is voor en binnen het systeem verantwoordelijk/wie is aanspreekbaar?). **Verantwoordelijkheid is op dit moment versnipperd dan wel onduidelijk.**
- Er moet toezicht op het geheel komen, door een centraal orgaan. Momenteel is toezicht gefragmenteerd. Financiële prikkel moet eruit
- Indien adoptie wordt beschouwd als morele, ethische taak, dan publiekelijk laten zijn/maken. Zitten ook risico's aan. Onder andere sterke politieke invloed. Dit zou er daarentegen voor kunnen zorgen dat alleen wordt overgaan tot adoptie als een politicus zijn handen ervoor in het vuur durft te steken dat alles ordentelijk is verlopen.
- Een mogelijkheid voor een centraal orgaan zou kunnen zijn de RvdK, maar alleen als RvdK niet zou samengaan met GI's (ivm onafhankelijkheid). Andere suggestie is Ca ombouwen naar vorm van Autoriteit persoonsgegevens (algemeen boven particulier belang).
- Belangrijk is een helder besluitvormingsmodel op basis waarvan dossiers worden bekeken. Een toetsingskader met criteria voor kinderen, ouders en voor landen van herkomst. Wat heeft het kind nodig? Die behoefte matchen met ouders. Voorwaarden in detail uitwerken en goed omschrijven.
- De opdracht voor de uitwerking van zo'n kader zou belegd kunnen worden bij het nieuwe, publiekrechtelijke, centrale orgaan. Daarbij aandacht voor subsidiariteit. Zendende en ontvangende landen hebben de (inspannings-)plicht om te controleren op naleving.
- Bij doorgaan zou **NL moeten erkennen dat interlandelijke adoptie een kinderschermingsmaatregel is**. Dat NL een morele plicht voor zichzelf ziet/voelt om voor kinderen uit andere landen te zorgen.
- Adoptie is momenteel voldoende geregeld, maar huidige stelsel heeft geen draagvlak meer. Verandering is nodig, maar dan wel een levensvatbaar stelsel met mogelijkheid tot aanboren nieuwe zendende landen (geen uitsterfconstructie).
- Goede procedures in de landen en eisen die de Ca stelt, betekenen ook dat het kind lang in het buitenland zit eer het wordt geadopteerd.
- Geadopteerden kunnen zich ontheemd voelen en worden gediscrimineerd. Er kan uitsluitend worden doorgegaan met adoptie als hier meer aandacht voor komt. **Begeleiding van ouders en kind moet verplicht worden, vanwege de hechtingsproblematiek.**
- Welke toegevoegde waarde heeft publiekrechtelijk maken van het systeem: wat kan dan wél?
- Overheid moet meer gewicht in de schaal leggen bij controle op/in landen van herkomst. **Deze landen worden te veel vertrouwd**

Met opmerkingen 5 1 2 e Herken ik niet, lijkt een aanname van iemand die het huidige proces niet kent; ook zeker niet bij ons aan tafel gezegd.

Met opmerkingen 5 1 2 e Bij ons aan tafel niet gehad over financiële prikkels

Met opmerkingen 5 1 2 e Niet benoemd bij ons aan tafel; ook mee oneens

Met opmerkingen 5 1 2 e Wederom schijnbaar een opmerking, waarbij men niet weet hoe de procedures thans verlopen. Mont niet van onze tafel.

Met opmerkingen 5 1 2 e Niet op deze manier bij ons aan tafel gezegd.

- Economische en politieke betrekkingen zouden bij interlandelijke adoptie een rol spelen. Dit zou (meer) moeten worden losgekoppeld.
- Er kan beter worden gematcht met één bemiddelaar en één pool aspirant-adoptiefouders.
- Immigratie is in de landen van herkomst belangrijk om illegale adopties te voorkomen

28a. Adoptie

Afgestemd met DWJZ, DFEZ, de Ca, de RvdK

Contactpersoon: 5.1.2.e

Probleemstelling

De afgelopen jaren is er veel maatschappelijke onrust ontstaan over vermeende misstanden bij interlandelijke adopties. Geadopteerden voelen zich slachtoffer van deze misstanden en willen erkenning en ondersteuning. Op 8 februari jl. is het rapport van de Commissie Onderzoek Interlandelijke Adoptie (Commissie) uitgekomen. De Commissie heeft de misstanden in het verleden onderzocht en de rol van de overheid daarbij. De conclusie is dat er in de onderzochte periode sprake was van ernstige misstanden en dat de overheid en de bemiddelaars daar niet effectief tegen hebben opgetreden. De Commissie stelt vast dat ook vóór 1967 en na 1998 en in andere dan de vijf onderzochte landen Bangladesh, Brazilië, Colombia, Indonesië en Sri Lanka, gelijksoortige misstanden hebben plaatsgevonden.

Huidige stand van zaken

De Commissie heeft in haar rapport drie aanbevelingen gedaan: erkenning door de overheid, opschorting van interlandelijke adoptie en de instelling van een landelijk expertisecentrum. Ze betwijfelt of het mogelijk is om een realistisch alternatief adoptiesysteem te ontwerpen, aangezien de vele pogingen om door middel van aangescherpte regulering van het huidige systeem misstanden terug te dringen, tot op heden hebben gefaald.

De aanbevelingen van de Commissie worden opgevolgd en uitgevoerd. Daarbij zetten de uitkomsten van de Commissie aan tot bezinning op het interlandelijke adoptiestelsel zoals we dat nu kennen. Het kabinet heeft besloten een verkenning uit te laten voeren naar de mogelijkheid van een publiekrechtelijk stelsel. Daarmee verdwijnt het huidige systeem van vergunninghouders, die bemiddelen bij de adopties. Er kunnen evenwel geen garanties worden gegeven voor een stelsel zonder risico op mogelijke misstanden, omdat belangrijke stappen in het adoptieproces plaatsvinden in het buitenland. Nederland kan kwetsbaarheden (in de vorm van financiële prikkels en private elementen) aldaar niet wegnemen. Ook is er geen continu inzicht in hun adoptieprocedures te bereiken. Hierdoor zal de controle op het adoptieproces in landen van herkomst in zekere zin beperkt blijven. Daarbij kunnen landen steeds beter zelf voorzien in opnemings van kinderen, waardoor er steeds minder kinderen ter adoptie naar Nederland komen (145 kinderen in 2019 en 70 kinderen in 2020, waarbij in 2020 Covid-19 van invloed is geweest). Er zijn ook minder adoptiefouders die zich opgeven voor adoptie, onder andere omdat er alternatieven voorhanden zijn, zoals draagmoederschap. In afwachting van een definitief besluit over de toekomst van interlandelijke adoptie, vinden er momenteel geen interlandelijke adopties meer plaats. Dit besluit is aan een nieuw kabinet.

Beleidsopties

- a) Een publiek stelsel inrichten en het internationaal toezicht op naleving van de afspraken uit het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind en Haags adoptieverdrag versterken. Inzetten op het ondersteunen van de geadopteerden bij het vinden van hun roots door een landelijk expertisecentrum.
- b) Stoppen met interlandelijke adoptie. Inzetten op het ondersteunen van de geadopteerden bij het vinden van hun roots door een landelijk expertisecentrum.

Benodigde uitwerking wet- en regelgeving

Indien een nieuw, publiek stelsel wordt ingericht zal dit in wetgeving verankerd moeten worden. Indien gestopt wordt met interlandelijke adoptie betekent dit dat de wet- en regelgeving hierop moet worden aangepast en zal vervallen. Daarbij moet in elk geval worden gedacht aan de Wobka, Bobka en Robka. Ook zal het Haags adoptieverdrag moeten worden opgezegd.

Consequenties voor de keten

Het stopzetten van interlandelijke adoptie zal gevolgen hebben voor de CA, de RvdK en de vergunninghouders. Voor de RvdK betekent dit dat er een kerntaak wegvalt. Dit heeft gevolgen voor de formatie. Het is wel belangrijk dat kennis en expertise omtrent interlandelijke adoptie behouden blijft binnen de RvdK, in verband met al voltrokken adopties. Tevens zal de aandacht voor misstanden bij interlandelijke adoptie een mogelijke toename van afstammingsvragen en draagmoederzaken tot gevolg hebben. Ook zal het stopzetten van interlandelijke adoptie consequenties hebben voor de samenwerking met landen van herkomst. Internationale samenwerkingen op andere vlakken (denk hierbij bv. aan HKOV en HKBV) kunnen hierdoor onder druk komen te staan.

Het inrichten van een nieuw stelsel zal ook grote gevolgen hebben voor de keten. Welke gevolgen dit precies zullen zijn, zal duidelijk worden als het scenario nader is voorbereid op basis van de verkenning. Er dient rekening mee gehouden te worden dat dit enkele jaren in beslag zal nemen en dat interlandelijke adoptie mogelijk tot die tijd opgeschort zal blijven.

Financiële consequenties

Indien gestopt wordt met interlandelijke adoptie zal dit financiële gevolgen hebben op meerdere vlakken, zoals een vermindering van taken van de Centrale Autoriteit (CA) en de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK). De vergunninghouders zouden financieel gecompenseerd moeten worden. In de transitiefase zullen het toezicht en de internationale werkzaamheden nog een aantal jaren doorlopen. De doorlopende kosten (nazorg aan geadopteerden) en daarna de mogelijke besparingen van uitvoeringsorganisaties zijn nog onbekend. In deze variant gaan alle adoptieprocedures van (aspirant-)adoptiefouders met een beginseltoestemming door. Door een nauwkeurige overgangsprocedure, kan de kans op juridische procedures zo klein mogelijk gehouden worden, toch zijn compensatie van de vergunninghouders en mogelijke claims van adoptiefouders niet geheel te voorkomen. Indien gekozen zou worden voor een variant waarbij internationale adoptie per direct stil wordt gezet zijn de mogelijke claims nog aanzienlijk hoger. Mogelijke claims of een financiële tegemoetkoming (naast erkenning) aan geadopteerden zelf zijn nadrukkelijk geen onderdeel van dit fiche.

Indien een nieuw, publiek stelsel wordt ingericht zal dit financiële gevolgen hebben. Ook in dit scenario zullen de vergunninghouders financieel gecompenseerd moeten worden, omdat deze in een publiekrechtelijk ingebed stelsel verdwijnen. Naast deze frictiekosten zullen er ook structurele kosten (organisatie en bemensing) zijn om dit nieuwe stelsel in de lucht te houden. De precieze impact van de aan dit stelsel te verbinden condities moet nog worden bepaald. Wel kan op voorhand de vraag gesteld worden of een transitie naar een nieuw, publiek stelsel de toets proportionaliteit kan doorstaan gezien het sterk afgenomen aantal adopties (< 100 per jaar).

In beide scenario's zal er een landelijk expertisecentrum ingericht worden om geadopteerden te ondersteunen bij het vinden van hun roots. De financiële reeks voor het expertisecentrum is

reeds toegezegd door MinFin en JenV. Er is inmiddels een projectmanager aangesteld om dit uit te gaan voeren.

Bedragen x 1.000	2021	2022	2023	2024	2025	Structureel
Scenario stoppen: compensatie vergunninghouders en claims adoptieouders		5.000	3.000	1.000		
Scenario publiekrechtelijk stelsel: organisatie en compensatie vergunninghouders		5.000	3.000	2.000	2.000	2.000
In beide scenario's: Inrichten landelijk expertisecentrum	3.400	9.700	7.700	5.200	5.200	5.200

Consequenties voor uitvoering/uitvoerbaarheid

Wetgeving zal enkele jaren in beslag nemen, zowel als er gekozen wordt voor het stoppen als voor het inrichten van een nieuw, publiek stelsel.

Betrokken partners

De CA, de RvdK, MIN FIN, MIN BZ, vergunninghouders, FIOM, IND, Politie, OM, HCCH, buitenlandse CA's.

Suggestie passage regeerakkoord

- a) Er wordt een nieuw, publiek stelsel ingericht voor interlandelijke adoptie. Het toezicht op naleving van de afspraken uit het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind en het Haags adoptieverdrag zal versterkt worden. Tevens zal ingezet worden op het ondersteunen van de geadopteerden bij het vinden van hun roots.
- b) Het onderzoek door de commissie Joustra is, in combinatie met het toegenomen bewustzijn voor de schadelijke aspecten van interlandelijke adoptie, reden om te stoppen met interlandelijke adoptie. Hierbij speelt mee dat onzekerheid over de afstamming steeds minder wordt getolereerd. Tevens zijn er alternatieven voorhanden, zoals draagmoederschap. Wel zal ingezet worden op het ondersteunen van de geadopteerden bij het vinden van hun roots.

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Commissie onderzoek interlandelijke adoptie in het verleden
t.a.v. dhr. Joustra

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Coördinatie Financiën,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon
5.1.2.e @jenv.nl

Ons kenmerk

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 12 maart 2021
Onderwerp Onderzoek interlandelijke adoptie in het verleden

Geachte heer Joustra, beste Tjibbe,

Op 8 februari jl. heeft de Commissie Onderzoek Interlandelijke Adoptie in het verleden (COIA, vanaf nu: de commissie) haar onderzoek gepubliceerd. Ik ben de commissie erkentelijk voor het gedegen rapport dat is geleverd en de duidelijkheid die hiermee is verkregen over het bestaan van misstanden bij interlandelijke adoptie in het verleden en de rol van de Nederlandse overheid daarbij.

Het rapport heeft veel stof doen opwaaien en er leven onder verschillende belanghebbenden vragen. Deze vragen zien vooral op de periode na 1998 (de periode na invoering van het Haags Adoptieverdrag). Uw commissie houdt op 1 april a.s. op te bestaan en laat vragenstellers thans al weten dat zij inhoudelijk geen antwoord meer zal geven op vragen over het rapport. Vergunninghouders, belangenorganisaties en andere betrokkenen wendden zich daarom tot mijn departement met vragen over het rapport. Uiteraard zal ik mij inspannen om het over te dragen archief zoveel mogelijk actief te ontsluiten, zodat betrokkenen de gewenste informatie kunnen verkrijgen.

Vooruitlopend hierop zou ik u zeer erkentelijk zijn wanneer u mij op de volgende vragen nog antwoord zou kunnen geven. Dit zijn veelgehoorde vragen, waar voor een adequaat antwoord een toelichting van de commissie is vereist.

- a. De tabel op pagina 121 van uw rapport leidt tot veel vragen van vergunninghouders en ouders over de huidige adoptierelatie met deze landen. Kunt u de signalen uit de tabel met betrekking tot landen waaruit nog wordt geadopteerd van een nadere onderbouwing of duiding voorzien?
- b. In het verlenge hiervan stelt de commissie dat misstanden gedurende de hele geschiedenis van interlandelijke adoptie voorkwamen, tot op de dag van vandaag. Kunt u het verband tussen de genoemde signalen en de stelling dat misstanden tot op de dag vandaag voorkomen van een nadere toelichting voorzien?

Ik maak graag van de gelegenheid gebruik de commissie te bedanken voor het geleverde gedegen werk.

Alvast hartelijk dank voor uw reactie.

5.1.2.e

Sander Dekker

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Coördinatie Financiën,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken

Datum
12 maart 2021

Ons kenmerk
-

Van 1 *	Aanbieding
Van 2	Minister voor Rechtsbescherming
Mede namens 1	N.v.t.
Mede namens 2	Selecteer
Mede namens 3	N.v.t.
Type voorstel *	N.v.t.
	Brief aan de Tweede Kamer

Titel *	Titel en inhoud
	Kamerbrief - Standpunt toekomst interlandelijke adoptie: helder perspectief, zorgvuldig stoppen

Inhoud en doelstelling van het voorstel *	De commissie Joustra onderzocht misstanden bij interlandelijke adopties uit het verleden en concludeerde dat deze misstanden structureel en permanent van aard waren. De commissie stelt dat de kans op misstanden aanwezig blijft vanwege inherente kwetsbaarheden in het huidige adoptiesysteem. Om die reden is in februari 2021 een fundamentele herbezinning op de toekomst van interlandelijke adoptie afgekondigd. Op 2 februari 2022 heeft de Tweede Kamer gevraagd spoedig een brief te ontvangen met een standpunt over interlandelijke adoptie. Hieraan wordt gevolg gegeven met de bijgevoegde Kamerbrief. In deze brief is opgenomen dat het kabinet de verschillende perspectieven op interlandelijke adoptie heeft gewogen en ervoor kiest op afzienbare termijn met interlandelijke adoptie te gaan stoppen. Interlandelijke adoptie is geen duurzaam instrument (meer) om het belang van kinderen te beschermen. Dit belang is het best gediend met opvang in de eigen cultuur en het eigen land. Daar komt bij dat Nederland zo in de toekomst niet het risico loopt om - alle goede bedoelingen ten spijt - indirect te maken te krijgen met misstanden, nu elk interlandelijk adoptiesysteem hiervoor in meer of mindere mate vatbaar is. Met dit besluit wordt ook helderheid gecreëerd voor alle betrokkenen en een onzekere periode beëindigd. Er zal een termijn van maximaal vijf jaar worden uitgetrokken voor een verantwoorde afbouw. Voor de aspirant-adoptiefouders aan wie al een beginseltoestemming is verleend wordt nog mogelijk gemaakt hun adoptieprocedures voort te zetten binnen deze vijf jaar.
---	--

Voorgesteld besluit *	Instemmen met agendering in onderraad of ministerraad.
-----------------------	--

Datum aanbieding *	Behandeltraject
Kenmerk *	7 maart 2022
Hamerstuk *	3891659
Voorgaande behandeling *	☐ Ja ☒ Nee ☐ Ja ☒ Nee

Gevolgen en juridisch kader

- Gevolgen rijksbegroting * Ja Nee
- Gevolgen apparaatsuitgaven * Ja Nee
- Gevolgen voor regeldruk * Ja Nee
- Overeenstemming met JenV inzake wetgevingstoets en effectenanalyse * Ja Nee, met bijlage Nee, zonder bijlage N.v.t.
- Overeenstemming met JenV inzake fouten- en misbruiksignalering * Ja Nee, met bijlage Nee, zonder bijlage N.v.t.
- Aan EU Notificatie voldaan * Ja Nee N.v.t.
- Verplichting int. verdragen en/of Europese regelgeving * Ja Nee

Interdepartementale afstemming

- Overeenstemming BZK inzake beoordelingskader financiële/ bestuurlijke consequenties decentrale overheden en/of Caribisch Nederland * Ja Nee N.v.t.
- Overeenstemming Aruba, Curaçao en Sint Maarten * Ja Nee N.v.t.
- Ambtelijk afgestemd * Ja Nee N.v.t.
- Overeenstemming bereikt op ambtelijk niveau * Ja Nee N.v.t.

Contactpersonen

	Contactpersoon 1	Contactpersoon 2
Naam *	5.1.2.e	5.1.2.e
Afdeling *	Team familie	Team familie
Telefoonnummer *	065.1.2.e	065.1.2.e
E-mailadres *	5.1.2.e@minjenv.nl	5.1.2.e@minjenv.nl

Ambtelijk voorportaal

Intern registratienummer

Eventuele mededelingen

Ambtelijke afstemming loopt.

Beantwoording IAK vragen *

 Ja Nee

Indien in de toelichting van voorgesteld beleid of van een voorgestelde wet/amvb duidelijk wordt ingegaan op de IAK-vragen kan ook worden volstaan met een kort antwoord en een verwijzing naar de betreffende onderdelen van de toelichting

Wat is de aanleiding?

Beschrijf de aanleiding voor het maken van het voorstel (bv het regeerakkoord, besluit van de bewindspersoon, EU-implementatie, toezegging aan de Tweede Kamer, verzoek uit de branche of onderzoeksrapport) Noem de vindplaats van de bron waaruit de aanleiding blijkt

In februari 2021 bracht de commissie Joustra zijn rapport over interlandelijke adoptie uit. De commissie deed onderzoek naar misstanden bij interlandelijke adopties in het verleden en concludeerde dat deze misstanden permanent en structureel van aard waren. Naar aanleiding van het rapport van de commissie Joustra zijn er excuses gemaakt en is onder andere een herbezinning op de toekomst van interlandelijke adoptie afgekondigd. Voor de tussenliggende periode is interlandelijke adoptie opgeschort. In het kader van de herbezinning heeft de Minister voor Rechtsbescherming besloten te stoppen met interlandelijke adoptie binnen max. vijf jaar.

Wie zijn betrokken?

Geef aan welke groepen, organisaties, instanties, personen etc geraakt worden door het voorstel, hoe deze betrokken zijn bij de totstandkoming van het voorstel (bijv afstemming, consultatie, advisering) en waarom men betrokken is (bv kennis van het probleem, betrokken bij uitvoering of handhaving, vertegenwoordiger doelgroep)

Het besluit om te stoppen met interlandelijke adoptie raakt - een kleine groep - kinderen in de landen van herkomst, aspirant-adoptiefouders, internationale betrekkingen met de landen van herkomst en bij interlandelijke adoptie betrokken organisaties. Bij organisaties moet in Nederland worden gedacht aan de vier vergunninghouders, de Raad voor de Kinderbescherming, de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd, het Fiom en de Centrale autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden van het ministerie van JenV.

De gedane herbezinning op de toekomst van interlandelijke adoptie omvat: een onderzoek naar een publiekrechtelijke stelsel door AEF en een landenanalyse door de Centrale autoriteit. Hiervoor is er contact geweest met de organisaties die een rol hebben bij de bemiddeling en matching, waaronder de vergunninghouders. Daarnaast zijn de fundamentele dilemma's bij interlandelijke adoptie en de twee uiterste scenario's (stoppen of anders doorgaan) besproken met een brede vertegenwoordiging van het adoptieveld. Meer specifiek gaat het om: ervaringsdeskundigen, wetenschappers, vertegenwoordigers van belangenorganisaties, partners uit de adoptiepraktijk en toezicht. Daarbij zij opgemerkt dat eens te meer is gebleken dat het belang van het kind vanuit verschillende perspectieven wordt benaderd en gewogen. Het is op grond van al die perspectieven onmogelijk om tot algehele consensus te komen.

Wat is het probleem?

Beschrijf hier het probleem dat moet worden opgelost Welke situatie wordt negatief gewaardeerd of is vatbaar voor verbetering?

De commissie Joustra stelt dat er nog steeds een kans is op misstanden bij interlandelijke adopties. Zo maken private elementen het adoptiesysteem fraudegevoelig. De commissie concludeert dat het huidige systeem geen stand kan houden en heeft twijfels of het mogelijk is een realistisch publiekrechtelijk systeem te ontwerpen waarin misstanden niet meer voorkomen. Bovendien zijn kinderen - het meest - gebaat bij het opgroeien in de eigen cultuur en het land, vlakbij hun biologische ouders en familie. In dit licht stelt de Raad voor de Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ) dat interlandelijke adoptie niet het beste middel is om kinderen te beschermen. Volgens de RSJ kan interlandelijke adoptie de inspanningen voor opvang in het eigen land ondermijnen. De RSJ adviseert de focus te verleggen en in het belang van deze kinderen te handelen door ondersteuning van de jeugdbescherming in de landen van herkomst. De Kinderombudsman komt tot een vergelijkbaar oordeel. In haar ogen is interlandelijke adoptie in principe niet wenselijk. De wereld is een andere dan die van veertig jaar geleden. Er zijn meer opvangmogelijkheden in landen van herkomst, en interlandelijke adoptie wordt niet langer gezien als duurzaam instrument om kinderen te beschermen.

Wat is het doel?

Beschrijf het specifieke beleidsdoel van het voorliggende voorstel Denk hierbij ook aan de relatie met andere beleidsdoelen van het kabinet, zoals het verminderen van regeldruk, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van beleid en regelgeving en de sustainable development goals (SDG's) Formuleer doelen waar mogelijk SMART: Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden

Het beleidsdoel kan worden omschreven als: handelen in het belang van het kind. Dit belang is het beste gediend met passende opvang in de eigen cultuur en het eigen land. Verder loopt Nederland in de toekomst niet het risico om - alle goede bedoelingen ten spijt - indirect te maken te krijgen met misstanden. Ieder interlandelijk adoptiesysteem is daar namelijk in meer of mindere mate vatbaar voor: de kwetsbaarheden die inherent zijn aan het adoptiesysteem kunnen worden verkleind door bijvoorbeeld een publiekrechtelijk adoptiesysteem maar het risico dat deze kwetsbaarheden zich manifesteren in de vorm van misstanden blijft altijd bestaan. Daarnaast wordt met het besluit te stoppen met interlandelijke adoptie een onzekere periode (van opschorting) beëindigd.

Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Geef aan welk publiek belang in het geding is en waarom ingrijpen door de rijksoverheid op dit moment noodzakelijk is Wat gebeurt er bij niets doen/ongewijzigd beleid (nuloptie)?

Met het rapport van de commissie Joustra in de hand heeft de overheid interlandelijke adoptie opgeschort en een herbezinning op de toekomst van interlandelijke adoptie afgekondigd. Het is aan de overheid om duidelijkheid te scheppen over die toekomst, door daar een standpunt over in te nemen. Het voorgenomen standpunt betreft: stoppen met interlandelijke adoptie binnen afzienbare termijn.

Stoppen betekent ook dat in de toekomst een kleine groep kinderen niet in een Nederlands gezin kan opgroeien, terwijl deze kinderen in het land van herkomst nog niet passend zullen/kunnen worden opgevangen. Daarom bevat het voorstel ook het bieden van ondersteuning aan herkomstlanden via het Permanent Bureau van de Haagse Conferentie. Dit bureau kan landen adviseren en steunen bij het handelen naar het Haags Adoptieverdrag, in het bijzonder het subsidiariteitsbeginsel. Via deze route kan worden bijgedragen aan meer bewustzijn in landen van herkomst en het creëren van toereikende opvang voor deze kinderen.

Wat is het beste instrument?

Geef aan met welk(e) beleidsinstrument(en) het beoogde doel kan worden gerealiseerd en waarom het gekozen instrument – alles afgewogen – de voorkeur geniet. Vermeld de in de afweging betrokken overwegingen omtrent rechtmatigheid, doeltreffendheid, doelmatigheid, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. Zie ook artikel 3.1 van de Comptabiliteitswet 2016.

Zie de beantwoording van voorgaande vragen. In het kort:

- De wereld is een andere dan die van dertig of veertig jaar geleden. In herkomstlanden zijn meer opvangmogelijkheden beschikbaar en de opvatting dat kansarme kinderen moeten worden gered en dat we met adoptie altijd 'goed doen' is geen gemeengoed meer, zo blijkt ook uit het rapport van de commissie Joustra.
- Wetenschappelijk onderzoek laat zien dat langdurig verblijf in kindertehuizen schadelijk kan zijn voor kinderen. Daar staat tegenover dat onder meer de RSJ en de Kinderombudsman van mening zijn dat kinderen gebaat zijn bij het opgroeien in de eigen cultuur vlakbij hun biologische ouders en familie. Zij vinden interlandelijke adoptie in principe niet wenselijk dan wel niet het beste middel.
- Verreweg de meeste geadopteerden zijn te spreken over de kansen die adoptie hen heeft geboden. Tegelijkertijd weten we dat veel geadopteerden kampen met problemen en uitdagingen in relatie tot hun adoptie.
- De inherente kwetsbaarheden in het adoptiesysteem kunnen weliswaar worden gereduceerd, maar niet volledig worden weggenomen met risico's op misstanden van dien.

Alles afgewogen, kan worden gesteld dat interlandelijke adoptie geen duurzaam instrument meer is om het belang van deze kinderen te beschermen. Daarom het besluit om met interlandelijke adoptie te gaan stoppen.

Wat zijn de gevolgen?

Beschrijf hier de (neven)gevolgen van het voorstel voor de verschillende partijen, zoals burgers, bedrijven en overheid. Denk bij gevolgen voor burgers en bedrijven bijv. aan regeldrukkosten, doenvermogen en toezichtlasten en bij bedrijven ook aan markteffecten. Denk bij gevolgen voor de overheid bijv. aan gevolgen voor de rijksbegroting, de ICT, medeoverheden of ZBO's met een publieke taak, bezwaar en beroep, toezicht, rechtspraak en rechtsbijstand. Het voorstel kan voor genoemde groepen ook andere gevolgen hebben. Denk bijv. aan de gevolgen voor het milieu, de grenseffecten en de effecten voor ontwikkelingslanden en op gendergelijkheid. Gevolgen moeten zo veel mogelijk worden gekwantificeerd.

Het voorgenomen besluit heeft impact:

- Een kleine groep kinderen kan niet in een Nederlands gezin opgroeien, terwijl zij in het land van herkomst nog niet passend wordt opgevangen.
- Aspirant-adoptiefouders zullen hun (vaak langgekoesterde) wens een gezin te vormen niet via interlandelijke adoptie in vervulling zien gaan.
- Van de instanties die betrokken zijn bij interlandelijke adoptie komt (een deel) van hun bestaansrecht te vervallen.
- De internationale betrekkingen met landen van herkomst (onder meer: de VS) kunnen onder druk komen te staan.

De impact maakt dat een periode van vijf jaar wordt uitgetrokken om op een zorgvuldige wijze te kunnen afbouwen. De aan het besluit om te stoppen verbonden financiële consequenties worden opgevangen binnen de JenV-begroting.

De Minister voor Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctietoepassing en
Jeugd
Portefeuille Toezicht en
Behandeling
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
12 augustus 2021

Ons kenmerk
-

nota

Proces en planning interlandelijke adoptie (nav rapport commissie Joustra)

1. Doel nota

Instemmen met proces en planning toekomst interlandelijke adoptie.

2. Aanleiding, gevraagde actie(s) en advies

Bij nota van 1 juli 2021 bent u geïnformeerd over interlandelijke adoptie (bijlage 1). U wordt gevraagd in te stemmen met het geschetste proces, en de inrichting van het EC.

3. Toelichting op het advies

I. Proces en planning toekomst interlandelijke adoptie
Belangrijkste uitkomst van het commissiedebat in juni over interlandelijke adoptie is dat in het najaar een vervolgdebat wordt gehouden waar de fundamentele discussie gevoerd zal worden over de toekomst van interlandelijke adoptie. U hebt toegezegd dat, vooruitlopend op dit debat, u een brief stuurt aan de TK met daarin:

- Een nadere duiding en inkleuring van de dilemma's, mede aan de hand van de dilemmakaart (suggestie VVD);
- Een landenanalyse;
- Een nadere uitwerking van het EC (in de vorm van voortgang inrichting);
- Een nadere motivering op waarom niet gekozen is voor een financiële tegemoetkoming aan geadopteerden of het financieren van individuele zoektochten.

Proces en planning

September – oplevering AEF

AEF is gevraagd om een concreet ontwerp te maken voor een publiekrechtelijk systeem en daarbij de impact van de daarmee gemoeide transitie in kaart te brengen. AEF levert eind september op.

Oktober – diner pensant

Om een verantwoordelijke keuze te maken, is een verdiepende reflectie noodzakelijk op het huidige systeem en de inherente kwetsbaarheden. De vraag of er anno 2021 in het belang van het kind (nog) noodzaak is voor interlandelijke adoptie raakt meerdere en uiteenlopende belangen. In oktober wordt een diner pensant georganiseerd. Het primaire doel van het diner pensant met belangenorganisaties en stakeholders is reflectie op en nadere inkleuring van de

dilemma's. Tijdens het diner zullen we de dilemma's die zijn geschetst in de eerdere Kamerbrief verder uitdiepen. Mogelijk komen er nog extra dilemma's bij. Uiteindelijk moet de bespreking tijdens het diner informatie opleveren om de volgende vragen te kunnen beantwoorden.

- Bestaat er, gezien vanuit het belang van het kind, noodzaak tot interlandelijke adoptie vanuit Nederland; welke invalshoeken zijn daarbij te hanteren?
- Welke alternatieven zijn er beschikbaar voor het kind en daarnaast voor geboortelouders en adoptielouders en wat is daarvoor nodig?
- Aan welke uitgangspunten moet een systeem van interlandelijke adoptie voldoen dat het belang van het kind vooropstelt, en in hoeverre is een dergelijk systeem maakbaar, haalbaar en ook werkbaar voor betrokkenen?

Voor het diner pensant worden alle betrokken actoren uitgenodigd (o.a. AEF, RSJ, Fiom, RvdK, Kinderombudsman en vergunninghouders). Het diner vindt begin oktober plaats, zodat de uitkomsten van het AEF-rapport kunnen worden meegenomen. Het diner wordt begeleid door een externe moderator (5.1.2e 5.1.2e) en vanuit JenV neemt de DGSenB deel. Voornemen is het diner te houden in Den Haag (bijv. bij sociëteit de Witte).

Voorstel: we stellen voor dat u bij het aperitief aanwezig bent en een toelichting geeft op het doel van de avond.

November – landenanalyse

Er wordt een landenanalyse opgesteld om te kunnen beoordelen uit welke landen continuering van de adoptierelatie aangewezen kan zijn. Deze beoordeling wordt aan de hand van verschillende dilemma's (subsidiariteit, JB-stelsel etc.) gemaakt. Tevens streeft de Ca ernaar om in ieder geval dit jaar nog een twee tot drietal werkbezoeken te verrichten naar landen van herkomst.

November – brief aan de TK

Op basis van het rapport van AEF, de opbrengsten van het diner pensant en de landenanalyse wordt een vervolgbrief aan de TK opgesteld. Verzending is in november 2021 voorzien. In deze Kamerbrief dienen in ieder geval de dilemma's bij interlandelijke adoptie nader te worden uiteengezet.¹ Op grond van de uitwerking en de politieke ontwikkelingen kunt u bezien of u in de vervolgbrief al een keuze wilt maken of dat u deze beslissing aan een opvolger overlaat.

<i>Moment</i>	<i>Handeling</i>	<i>Bijzonderheden</i>
september	Eigen analyse dilemma's afronden. Oplevering AEF-onderzoek. Op basis hiervan formuleren van een gespreksnotitie.	- u informeren over verkregen beeld en gespreksnotitie bespreken. - u bijpraten over EC-ontwerpties.
september - oktober	Organiseren diner pensant – op 12 oktober.	- u wordt gevraagd het diner te openen.
oktober - november	Besluitvorming over opzet en invulling EC. Schrijven en versturen vervolgbrief	- u ontvangt begin november een eerste draft brief - ter bespreking.

¹ Daarbij rekening houdend met het in juni 2021 gevoerde gesprek met de TK hierover. Zo heeft de TK gevraagd te melden uit welke landen eventueel – wel – geadopteerd zou kunnen worden. Hierop verricht de CA momenteel een analyse.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctietoepassing en
Jeugd
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Datum
12 augustus 2021

Ons kenmerk
-

	interlandelijke adoptie aan TK. ²	- ontwerpoptie(s) EC worden aan u voorgelegd.
<i>november – december</i>	<i>Publicatie advies RSJ over interlandelijke adoptie.</i>	<i>RSJ heeft – informeel – laten weten een ongevraagd advies uit te brengen nadat de TK-<u>vervolg</u>brief is verzonden.</i>
november - december	Fundamentele discussie over adoptie voortzetten met TK.	Naar verwachting vindt eind 2021 een debat plaats nav TK- <u>vervolg</u> brief.
januari 2022	Maken beleidskeuze: in beperkte vorm (micro) behouden of stoppen.	<i>Ervan uitgaande dat er sprake is van een nieuw kabinet of zicht hierop.</i>
December januari 2022	Uitwerken gekozen scenario (o.a. aanpassing Wobka) en evt. omschakelen adoptieveld. Opening EC (specifiek: maart 2021).	Als het verkozen scenario start, wijzigt de manier van werken (en mogelijk stopt de adoptievraag (voor enkele landen)).

Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Sanctietoepassing en Jeugd
Portefeuille Toezicht en Behandeling

Datum
12 augustus 2021

Ons kenmerk
-

II. Expertisecentrum

Bij de opzet en inrichting van het expertisecentrum (EC) wordt in drie fasen gewerkt: 1) verkenning en verdieping, 2) implementatie en 3) doorontwikkeling.

1. Verkenning en verdieping (juni-november 2021)

- Juli-oktober: gezamenlijk traject belangenorganisaties en stakeholders over activiteiten EC, uitmondend in ontwerpopties voor het EC.
- Oktober-begin november: TK informeren over de afgeronde inventarisatie van het veld en het vervolg (inclusief eerste resultaten).³
- Begin november: ontwerpopties worden ter besluitvorming aan u voorgelegd.

Parallel hieraan werken we aan:

- Het inzichtelijk maken van het huidige expertiselandschap en de bestaande activiteiten van het postennetwerk (samen met BuZa);
- De (mogelijke) organisatorische vormgeving van het EC;
- Het in kaart brengen van impact en kosten van door het veld geopperde suggesties voor functionaliteiten van het EC.

Voorstel: geadviseerd wordt u eind september bij te praten, nadat de contouren van mogelijke ontwerpopties voor het EC zijn opgeleverd.

2. Implementatie EC (november-eerste helft 2022)

- Streven is een in de basis functionerend EC in de eerste helft van 2022. Op 31 maart 2021 is een event ter opening van het EC voorzien, waarbij de (dan) verantwoordelijke bewindspersoon hopelijk aanwezig kan zijn.
- Hiervoor wordt vanaf november gewerkt aan: inrichten governance, financiering & organisatie EC, opzetten samenwerkingsverband, behalen en communiceren van concrete resultaten en een EC-ontwikkelagenda.

² In de brief zal gebruik worden gemaakt van een dilemmakaart conform de door de VVD-fractie gedane suggestie tijdens het commissiedebat in juni 2021.

³ Bij eerste resultaten moet (o.a.) worden gedacht aan verlening subsidieregeling, vervolgonderzoek DNA en uitvraag consulaten.

3. *Doorontwikkeling (2022 e.v.)*

- Het EC verder professionaliseren en (eventueel) uitbouwen;
- Bezien welke rol het EC kan vervullen bij vragen over afstamming en identiteit van kinderen uit andere gezinsvormen (bijv. draagmoederschap).

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctietoepassing en
Jeugd
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

4. Dilemma's

Bij de in november te verzenden TK-brief speelt het dilemma of hierin al dan niet een keuze dient te worden opgenomen over de toekomst van interlandelijke adoptie. Stoppen met interlandelijke adoptie betekent een gang naar de MR.

Datum
12 augustus 2021

Ons kenmerk
-

5. Politieke en bestuurlijke context

De toekomst van interlandelijke adoptie heeft de aandacht van de politiek en media.

6. Communicatie

DCOM is geïnformeerd over de nota (en bijlagen).

7. Afstemming

Inhoud van de nota is afgestemd met DWJZ en Ca.

8. Bijlage(n)

Nota voortgang interlandelijke adoptie d.d. 1 juli 2021.

Secretariaat Commissie
voor Bestuur en Justitie

Contactpersonen

5.1.2e (BZK)
5.1.2e @minbzk.nl
5.1.2e (JenV)
5.1.2e @minjenv.nl

Datum
15 maart 2022

verslag

CBJ 15 maart 2022

Omschrijving	Conceptverslag van de CBJ van 15 maart 2022
Vergaderdatum en -tijd	15 maart 2022, 14.00-15.00 uur
Vergaderplaats	Webex-videoconferentie
Aanwezig	5.1.2e (Vz), 5.1.2e (Fin), 5.1.2e (VWS), 5.1.2e (OCW), 5.1.2e (IenW), 5.1.2e (BZK), 5.1.2e (EZK), 5.1.2e (SZW), 5.1.2e (JenV), 5.1.2e (BZ), 5.1.2e (Def), 5.1.2e (BZK, secretaris), 5.1.2e (JenV, secretaris)
Afwezig	-
Gasten	5.1.2e (agendapunt 4), 5.1.2e (agendapunt 4), 5.1.2e (agendapunt 4), 5.1.2e (agendapunt 7), 5.1.2e (agendapunt 3), 5.1.2e (agendapunt 5), 5.1.2e (agendapunt 6)

Buiten verzoek

4 Kamerbrief - Standpunt toekomst interlandelijke adoptie: helder perspectief, zorgvuldig stoppen (JenV)

OCW geeft aan dat de brief op dit moment klinisch is en vraagt zich af of een gedifferentieerde aanpak kan. Er is ook door het COC een brief gestuurd aan de minister van Justitie, in afschrift aan minister Dijkgraaf, waarin ook gepleit wordt voor een meer gedifferentieerde aanpak omdat er stellen zijn die niet op een andere manier makkelijk ouder kunnen worden. Een motivering van waarom zo'n gedifferentieerde aanpak niet zou kunnen, ontbreekt. Daarnaast vraagt de directie Emancipatie zich af waarom deze brief niet is afgestemd met hen.

SZW vraagt naar de timing van deze brief. Gelet op de situatie in Oekraïne wordt afgevraagd wat de gevolgen daar zijn mogelijk voor deze brief. Willen we deze interlandelijke adoptie wel stoppen als daar ineens heel veel kinderen zonder ouder en land zijn?

In reactie hierop laat **JenV** weten dat in internationale afspraken is opgenomen dat kinderen ten tijde van een humanitaire crisis of ramp niet in aanmerking komen voor interlandelijke adoptie. In dat soort situaties is de kans op misstanden namelijk juist heel groot. Dat laat onverlet dat we binnen JenV wel bezig zijn om te kijken naar de opvang van weeskinderen die naar Nederland toe komen (of er al zijn) ten gevolge van de oorlogssituatie daar.

JenV laat, in reactie op OCW, weten dat vorig jaar februari een politiek besluit is genomen om de interlandelijke adoptie op te schorten na een stevig rapport van de Commissie Joustra. Er is door de Commissie Joustra twee jaar lang onderzoek gedaan, naar het verleden (hetgeen heeft geleid tot excuses van het kabinet aan geadopteerden) en het heden/recentere verleden. Uit het rapport blijkt dat er kwetsbaarheden in het systeem zitten. Het is mogelijk om het nog dichter te zetten, door extra waarborgen te treffen, maar de risico's blijven bestaan en je beslist over kinderen die daar zelf geen autonome beslissing over kunnen nemen. Er heeft consultatie plaatsgevonden van allerlei stakeholders uit het veld. Er zijn voorstanders en mensen/groepen die heel kritisch zijn.

In de demissionaire status van het vorige kabinet zijn ambtelijk twee beleidsscenario's uitgewerkt. Het eerste scenario is doorgaan met daarbij de vraag welke waarborgen daarvoor nodig zijn, en het tweede scenario is stoppen met daarbij de vraag onder welke voorwaarden. Stoppen heeft ook consequenties. Beide scenario's zijn aan onze bewindspersoon voorgelegd, en hij heeft zelf ook een aantal stakeholders gesproken. Uiteindelijk heeft de Minister voor Rechtsbescherming ervoor gekozen om af te bouwen en binnen een termijn van vijf jaar te stoppen. Dit vanwege het toekomstperspectief en de bestaande kwetsbaarheden in het systeem. Dat is een politieke keuze.

Er is voor gekozen om eerst de ambtelijke afstemming te laten plaatsvinden (tot en met deze CBJ) en er heeft nog geen politieke sondering plaatsgevonden. Als dit voorstel door mag gaan, is het verzoek om de politieke sondering aan onze minister en zijn politiek assistent te laten de komende week.

Tot slot wordt opgemerkt dat meermaals contact is gezocht met de directie Emancipatiebeleid en de collega van die directie heeft laten weten dat ze geen tijd hadden om te reageren. De opmerking over de toon wordt ter harte genomen en er zal worden gekeken naar de scherpe randjes.

OCW vindt het goed te horen dat nog naar de toon wordt gekeken. Als uit de brief ook blijkt dat het andere scenario is afgewogen zal dat de brief sterker maken. Spreekster neemt het punt wat betreft de afstemming op met de directie Emancipatie, en geeft mee om ook met de directie Emancipatie contact op te nemen indien de brief in toon is aangepast.

JenV geeft aan dat niet is uitgesloten dat uit de politieke sondering blijkt dat er soortgelijke opmerkingen over de toon worden gemaakt. Dan wordt nog een slag gemaakt en zal ook een lijntje worden gelegd met de OCW-collega's.

De **Voorzitter** vindt het niet verstandig dat ambtelijk een document wordt afgestemd en voorgelegd terwijl de politieke context niet bekend is, terwijl juist dit gremium ook bedoeld is om politieke pijnpunten op te halen en dat dit nu bij de minister en zijn PA wordt belegd.

Voorgesteld wordt dit onderwerp te agenderen in de RBJ, en indien op basis van de politieke afstemming substantiële wijzigingen plaatsvinden wordt het aangepaste voorstel opnieuw voorgelegd aan de CBJ.

Naar aanleiding van een vraag van **BZK** laat **JenV** weten dat wordt gekoerst op de RBJ van 29 maart.

JenV bevestigt dat dit voorstel opnieuw wordt afgestemd met de CBJ-leden indien naar aanleiding van de politieke sondering substantiële wijzigingen worden doorgevoerd. In verband met een debat half april is het niet mogelijk om te wachten tot de volgende CBJ en zal, indien dat nodig is, naar een praktische oplossing worden gekeken.

De voorzitter concludeert dat JenV het voorstel, met inachtneming van bovenstaande, kan aanbieden aan de RBJ.

Buiten verzoek

Buiten verzoek

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Vergunninghouders Adoptie

t.a.v. 5.1.2e, adoptiestichting A New Way

5.1.2e, Nederlandse Adoptie Stichting

5.1.2e Wereldkinderen

5.1.2e, Stichting Meiling

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctietoepassing en
Jeugd

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk

3240794

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 18 februari 2021
Onderwerp reactie brief 15 februari 2021

Geachte heer/mevrouw,

Uw brief van 15 februari 2021 heb ik in goede orde ontvangen en heb ik met interesse gelezen.

In uw brief geeft u aan dat u kennis heeft genomen van het rapport van de Commissie Onderzoek Interlandelijke Adoptie en van mijn beleidsreactie. Ook geeft u, onder meer, aan dat u geschrokken bent van de uitkomsten van de commissie Joustra. Daarnaast blijkt uit uw brief dat u schriftelijk vragen heeft gesteld aan de commissie Joustra en dat de commissie niet bereid is om in te gaan op uw vragen. U vraagt mij of ik bereid ben om deze vragen alsnog bij de commissie neer te leggen.

Ik realiseer mij dat het rapport en met name de opschorting van de interlandelijke adoptie impact heeft op betrokken kinderen, biologische ouders en adoptiefouders. Ook heeft mijn besluit impact op uw organisatie, terwijl u nog veel vragen heeft over de inhoud van het rapport en mijn besluit om adoptieprocedures op te schorten.

Ik heb de commissie verzocht om de vragen die u heeft naar aanleiding van het rapport te beantwoorden. De commissie heeft aangegeven dat zij dat niet meer als haar taak ziet. Ik heb besloten om de commissie een aantal veel gestelde vragen (vanuit u maar ook vanuit belangengroepen) zelf voor te leggen aan de commissie. Daarnaast onderzoek ik de mogelijkheden om het archief van de commissie te ontsluiten zodat de informatie op basis waarvan het onderzoek is gedaan vrij beschikbaar komt.

U verzoekt verder om met mij in gesprek te gaan over mijn beleidsreactie, de snelheid van de beslissing om te komen tot een tijdelijke stop op adopties en de toekomst van adoptie en de stappen die nu nodig zijn. Graag ga ik, als minister voor Rechtsbescherming, op deze uitnodiging in.

Ik vertrouw erop dat ik u voldoende heb geïnformeerd.

Met opmerkingen 5.1.2e: Zie mijn opmerking in de nota op dit punt.

Hoogachtend,

Namens de minister voor Rechtsbescherming,
6.1.2e

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctietoepassing en
Jeugd

Datum
18 februari 2021

Ons kenmerk
3240794

Gesprek Defence for Children – ECPAT Nederland, Comensha en ICDI 10 mei 2021

Introductie

5.1.2e Comensha, 5.1.2e
5.1.2e Defence for children – Ecpat Nederland
5.1.2e Defence for children – Ecpat Nederland
5.1.2e International Child Development Initiatives (ICDI)
5.1.2e ICDI

Reflectie rapport en brief minister

De drie organisaties zien het rapport als erkenning van wat ze al jaren zeggen en aangeven. Ze zijn blij met de adviezen in het rapport en ook de stappen van de minister. Het rapport ligt in het verlengde van het RSJ-rapport uit 2016. Ze delen de twijfel van de commissie Joustra en de Minister of een publiekrechtelijk systeem denkbaar is zonder misstanden.

Volgens de drie organisaties zou interlandelijke adoptie moeten stoppen. Als systeem dat wordt aangestuurd door de vraag naar adoptiekinderen, met vergunninghouders en de Wobka (de Wobka is gericht op het verzoek van aspirant-adoptieouders en bemiddeling door vergunninghouders), waarin de rechten en belangen van het kind niet centraal staan. Evenals commissie Joustra en de RSJ zien zij geen concrete manieren om de knelpunten in het systeem op een realistische en duurzame manier op te lossen.

Een publiekrechtelijk systeem kan de reële risico's op illegale en ongewenste praktijken niet volledig wegnemen, zo stellen de RSJ, Commissie Joustra en beaamt ook de Minister. Ook kan het onvoldoende toezicht houden op de naleving van het subsidiariteitsprincipe. Dit zou reden moeten zijn om te stoppen met interlandelijke adoptie. Het slechts 'minimaliseren' van risico's is niet voldoende, niet acceptabel, als het gaat om het meest definitieve besluit wat genomen kan worden over een kind. De gevolgen van illegale en ongewenste praktijken hebben een enorme, levenslange en veelal onherstelbare impact op mensenlevens. Dit geldt ook voor een onjuiste invulling van het subsidiariteitsbeginsel, want het is voor een adoptiekind uiteindelijk veel moeilijker om het besluit tot adoptie te aanvaarden (en daarmee te leren leven) wanneer blijkt dat er wellicht andere mogelijkheden in het land van herkomst waren, dan wanneer dit werkelijk (onomstotelijk) de enige mogelijkheid was

Publiek systeem en internationaal toezicht

Gesproken is over de grootste knelpunten in het huidige systeem.

>Het grootste knelpunt in hun ogen bij interlandelijke adoptie is naleving van het subsidiariteitsbeginsel, zoals ook verwoord in artikel 21 van het IVRK en het bepalen van het belang van het kind, artikel 3 IVRK. Interlandelijke adoptie zou pas als laatste middel ingezet moeten worden, als er geen andere alternatieven in het land van herkomst of de regio mogelijk zijn. De organisaties zien knelpunten in de naleving hiervan; in de beslissingen tot adoptabiliteit in de landen van herkomst. Ze vragen zich bij de adopties die plaatsvinden af of zeker gesteld kan worden dat interlandelijke adoptie het beste middel was, in het belang van het kind (brede definitie, zie voor best interests of the child assessment and determination: https://www2.ohchr.org/English/bodies/crc/docs/GC/CRC_C_GC_14_ENG.pdf), en het kind op geen enkele passende wijze verzorgd kon worden in het land van herkomst.

>Het is vrijwel onmogelijk hier op te controleren vanuit Nederland of ontvangend land. Welke criteria hanteert je dan? Wanneer zou volgens een overheidsdienst een kind adoptable zijn, hoe stelt een overheidsdienst vast dat het kind op geen enkele passende wijze opgevangen kan worden in het land van herkomst en interlandelijke adoptie in het beste belang is van het kind. Of blijft het bepalen daarvan bij het land van herkomst liggen en stelt Nederland zich dan op het standpunt dat het kind in Nederland ontvangen kan worden, als het land van herkomst dat stelt om eigen moverende redenen. Wat zegt de overheidsdienst als er een kindje wordt aangeboden dat in een pleeggezin verblijft of een kleinschalig tehuis. En als het land van herkomst stelt dat pleegzorg of zorg in een instelling slechts een tijdelijke oplossing is, wat zegt Nederland dan? Hoe begrijpt het ministerie/de overheidsdienst het subsidiariteitsbeginsel? Volgens de achterliggende documenten bij het HAV is pleeggezin en instelling last resort. En we zien dat dat een leidende

opvatting is in de adoptiewereld. Dus: als een overheidsdienst nog steeds kinderen accepteert die in het land van herkomst al worden opgevangen, wat verandert er dan feitelijk. Zelfde geldt voor kinderen of die in het land van herkomst (passend) zouden kunnen worden opgevangen (waar een wil is, is vaak ook een weg)

>De ontvangende landen hebben in het land van herkomst geen tot weinig bevoegdheden en middelen om te controleren. Het vertrouwensbeginsel waarop het HAV is gebaseerd, maakt dat slechts minimale checks mogelijk zijn. Deelnemende landen zijn soeverein, zij mogen zelf over de adoptabiliteit van kinderen beslissen. Dit is een andere knelpunt.

>Financiële prikkels tot adoptie is een ander belangrijk knelpunt. Omdat adoptie geld oplevert, gaat het systeem gewoon door. De financiële prikkel kan je wellicht in Nederland verwijderen, maar in de landen van herkomst niet.

In zijn algemeenheid geldt dat verbeteringen in het systeem in Nederland, veel knelpunten niet zal oplossen. De organisaties verwijzen naar het rapport van de RSJ waar 7 niveaus van knelpunten worden beschreven. Die los je met een alternatief systeem niet allemaal op. Ook niet in combinatie met meer toezicht vanuit de Haagse conventie, zoals wordt onderzocht als optie door het ministerie. De risico's blijven bestaan.

Grote vraag: waarom zou je dit allemaal doen? Zoveel investeren in een nieuw systeem, terwijl het onmogelijk is alle knelpunten op te lossen. Daar komt bij dat het niet om veel kinderen gaat, het aantal loopt steeds verder terug. Je zou volgens de organisaties daarom moeten investeren in de jeugdbescherming, pleegzorg, kleinschalige settings en kinship care in de landen van herkomst, voor zover dit daadwerkelijk niet beschikbaar is (in welke culturele, lokale vorm dan ook). Er zijn wereldwijd reeds talloze, en steeds meer, goede alternatieven voor de opvang van kinderen in het land van herkomst. Dit weten wij uit eigen ervaring in de landen waar we werken. En als het wensouders om het helpen en beschermen van kinderen gaat, dan zijn er nog heel veel pleegkinderen in Nederland die wachten op een pleeggezin.

En mocht ervoor worden gekozen door te gaan met interlandelijke adoptie - waar de organisaties geen voorstander van zijn - , wees dan in ieder geval transparant over het feit dat je misstanden niet kunt uitsluiten, dat je niet met zekerheid kunt stellen dat alles is gedaan om in het eigen land een oplossing te zoeken en welke andere knelpunten niet worden opgelost.

Overig

Afrondend geven de organisaties aan de lijn van Commissie Joustra en de RSJ lijn te delen. Als nabrander wordt nog meegegeven dat kinderen met special needs dezelfde rechten hebben als andere kinderen om verzorgd en beschermd te worden in eigen land of landen van herkomst. Ze geven ook mee dat special needs kinderen vaak ook prima in eigen land kunnen worden geholpen of dat eraan gewerkt moet worden dat deze kinderen in eigen land kunnen worden geholpen. Tevens worden kinderen op papier special need genoemd, terwijl het soms om een kleine handicap gaat die in eigen land verholpen kan worden. En mocht dat niet zo zijn, waarom dan adoptie? Deze kinderen zouden ook alleen voor een operatie naar het buitenland kunnen gaan en dan weer terug naar de eigen ouders. Of artsen kunnen worden ingevlogen. Dit zijn duurzamere oplossingen en meer in het belang van het kind, dan het kind te scheiden van de oorspronkelijke familie of gemeenschap.

Met opmerkingen 5.1.2e: Ik heb dat niet zo gesteld in de meeting, maar ik geef het toch mee: wees dan ook transparant over het feit dat het belang van wensouders zwaarwegend gewicht is toegekend in het besluit door te gaan met interlandelijke adoptie - of mogelijkheden om door te gaan te onderzoeken.

Expertisecentrum

1. Stichting Adoptiepedia is in onze en onze doelgroep haar ogen al een expertisecentrum voor Chinees en Taiwanees geadopteerden. Al tijdens het oprichten van Adoptiepedia was de ambitie om in de toekomst uit te breiden naar meerdere adoptieachtergronden. Kan dit meegenomen worden in de overwegingen om niet een nieuw centrum op te tuigen, maar de bestaande organisatie financieel te ondersteunen met (huidige) middelen, website en bekendheid? Dit staat uiteraard dus los van de subsidie voor onze belangenorganisatie voor de Chinees en Taiwanees geadopteerden. Dit zou dan gaan om een transitie, van belangenorganisatie voor Chinees en Taiwanees geadopteerden naar een expertisecentrum voor geadopteerden.

In de toelichting op het besluit om een onafhankelijk, landelijk expertisecentrum in te richten voor de ondersteuning van geadopteerden in hun zoektocht naar hun biologische familie, heeft de Minister voor Rechtsbescherming het expertisecentrum náást belangenorganisaties gesteld. Beide hebben tot doel om geadopteerden te ondersteunen. Het belang dat de Minister aan de functies van belangenorganisaties hecht, spreekt ook uit de financiële impuls van de recente subsidieregeling. Bij het inrichten van het expertisecentrum zal dan ook worden gekeken welke aanvullende functies het best bij een onafhankelijk en landelijk opererend expertisecentrum belegd kunnen worden. Zo verwacht de Minister (in lijn met de conclusies en aanbeveling van COIA) dat de som van expertisecentrum en belangenorganisaties voor geadopteerden meer oplevert dan de afzonderlijke delen. Daarbij zal zeker ook bezien worden op welke wijze belangenorganisaties verder ondersteund kunnen worden.

2. Uit het rapport vernamen wij dat bij het expertisecentrum mogelijk is om een paspoortwijziging uit te voeren, bijvoorbeeld naamswijziging. Super! Dit sluit naadloos aan op onze vraag. Stichting Adoptiepedia merkt bij veel geadopteerden op dat er drie elementen in het paspoort zijn waar onjuistheden in zitten: naam, geboorteplaats en geboortedatum. Nu kost zo'n proces €800,- minimaal om één ding te wijzigen. Adoptiepedia zit, kort door de bocht, te denken aan een wetsvoorstel om één keer in het levensjaar van een Chinees/Taiwanees geadopteerde deze elementen kosteloos te wijzigen. Denk bijvoorbeeld aan wijziging na het vinden van biologische familie, het wijzigen van geboorteplaats onbekend naar een provincie/plaats of geboortedatum te wijzigen als blijkt dat dit incorrect was op het rapport. Graag horen wij de mogelijkheden.

In zijn beleidsreactie op het rapport van de COIA heeft de Minister voor Rechtsbescherming aangegeven dat hij bij het expertisecentrum ook de ondersteuning van geadopteerden bij juridische vragen wil beleggen. Dat is echter nog iets anders dan dat er een nieuw wetsvoorstel komt voor naamswijziging. Het ligt eerder in de rede om te bezien op welke wijze aan genoemde problemen tegemoet kan worden gekomen en of wetswijziging hierbij de enige optie is.

3. Wij ondersteunen de instelling van een landelijk expertisecentrum, ondersteuning en kennisbundeling rond identiteitsvragen, zoektochten, psychosociale hulp en juridische ondersteuning voor geadopteerden. Wel denken we dat de focus nu vooral ligt op volwassenen (op leeftijd). Graag zien wij dit ook uitgebreid naar minderjarigen (en hun adoptieouders).

Het is in het licht van het rapport van de COIA niet verwonderlijk dat de focus van ondersteuning van geadopteerden bij volwassenen ligt. Maar vanzelfsprekend zal het

expertisecentrum net zo goed ondersteuning bieden aan jongere geadopteerden. Bovendien zal de ondersteuning rekening houden met de 'adoptiedriehoek' en zo veel mogelijk systeemgeoriënteerd zijn.

4. Wanneer zal expertisecentrum er komen? Dit weten is behulpzaam ook voor gerelateerde zoektochten in andere landen.

Het expertisecentrum wordt ingericht op basis van een goede voorbereiding met onder andere belangenorganisaties. Daarbij heeft de Minister voor Rechtsbescherming aangegeven vaart te maken. Hij zal voor de zomer over de voortgang aan de Tweede Kamer berichten.

5. Zullen er voorwaardenscheppende activiteiten georganiseerd worden? zoals het faciliteren van contact leggen met organisaties of mensen die weer kunnen bijdragen aan een stukje van de puzzel, in NL en in andere landen?

Het expertisecentrum zal zelf geen ondersteuning bij individuele zoektochten bieden. Dat heeft de COIA nadrukkelijk niet aanbevolen. Veeleer zal het expertisecentrum ondersteuning bieden door informatie ter beschikking te stellen, afspraken te maken met derden over bijvoorbeeld toegang tot dossiers en een netwerk op te bouwen van ondersteunende organisaties in landen van herkomst. Deze activiteiten kunnen heel goed als 'voorwaardenscheppend' benoemd worden.

6. Wat zal subsidiabel zijn? tijd? reizen? verblijfkosten? DNA onderzoek hier? nodige documenten?

De Minister voor Rechtsbescherming heeft duidelijk gemaakt dat het expertisecentrum zich niet richt op ondersteuning van individuele zoektochten. Het expertisecentrum zal faciliteiten aanbieden waarmee elke geadopteerde is geholpen. Het expertisecentrum zal de kennis op het terrein van identiteitsvraagstukken, zoektochten en hulpverlening bundelen. Het expertisecentrum biedt daarmee een vorm van versterkte generieke ondersteuning. Zo kunnen geadopteerden bij het expertisecentrum terecht voor:

- *Toegang tot adoptiedossiers en afstammingsinformatie. Het expertisecentrum biedt hulp bij het vinden van en het krijgen van toegang tot adoptiedossiers. Ook beschikt het over kennis ten aanzien van de mogelijkheden en risico's van DNA-onderzoek.*
- *Informatie over zoektochten. Het expertisecentrum fungeert als aanspreekpunt voor geadopteerden ten aanzien van zoektochten en zal een relevant netwerk in landen van herkomst opbouwen en ontsluiten. Mijn ambtgenoot van Buitenlandse Zaken en ik hebben afgesproken dat de buitenlandse posten actief zullen helpen bij het opzetten en onderhouden van het netwerk van het expertisecentrum ter plaatse.*
- *Psychosociale hulp. Laagdrempelige vormen van psychosociale hulp zal het expertisecentrum zelf aanbieden, zoals het organiseren van lotgenotencontact en begeleiding bij gespreksgroepen. Ook kan het expertisecentrum doorgeleiden naar meer gespecialiseerde vormen van psychologische hulp.*
- *Juridische ondersteuning. Het expertisecentrum biedt juridische ondersteuning bij veel voorkomende vragen onder geadopteerden, bijvoorbeeld over naamswijziging, het herroepen van adoptie en privacy.*

7. Als de ondersteuning en subsidiëring gericht is op het systeem onderzoek, is het dan mogelijk om ondersteuning te vinden om bijvoorbeeld groepen mensen te vinden die zeer waarschijnlijk illegaal geadopteerd zijn/toegeëigend door ouders?

Het expertisecentrum zal ondersteuning bieden aan geadopteerden bij hun zoektocht zonder dat het individuele zoektochten ondersteunt. Het is heel wel denkbaar dat bij

het verzamelen en ontsluiten van informatie ook inlichtingen over misstanden aan het licht komen. Alsdan zal op basis van de informatie die dan ter beschikking staat worden gezien wat nader onderzocht kan worden.

8. De minister ziet veel rijkdom in het expertisecentrum. Als ik luister naar de geadopteerden, niet alleen in deze groep, maar om mij heen hoor ik een sceptisch/negatief geluid. Nu vraag ik mij af, als alleen de 'toplaag' dit een goed idee vindt, maar de laag waar het om gaat niet. Wat is dan een logische conclusie? Toch doorgaan met iets uit een aanbeveling? Of toch luisteren naar de doelgroep om wie het werkelijk gaat?

Verschillende – maar zeker niet alle – belangenorganisaties hebben vragen gesteld bij het besluit van de Minister voor Rechtsbescherming om de aanbeveling van de COIA over te nemen en een onafhankelijk, landelijk expertisecentrum in te richten voor de ondersteuning van geadopteerden bij hun zoektocht. Ik begrijp dat een expertisecentrum ook als 'concurrentie' kan worden gezien. Om die reden wil ik met belangenorganisaties kijken naar de meerwaarde van een landelijk en onafhankelijk opererend expertisecentrum om vanuit de inhoud te bezien hoe het expertisecentrum ingericht kan worden. Daarbij zal nadrukkelijk geluisterd worden naar alle betrokken organisaties.

9. Alles wat juist wij nodig hebben betreft het zoeken in land van herkomst, gezien wij als stichting al ver staan in ontwikkeling, wordt hiermee niet beantwoord.

Eén van de moeilijkste opgaven bij zoektochten van geadopteerden betreft het vinden van informatie in de landen van herkomst. Daarin hebben belangenorganisaties al veel ervaring opgedaan. Daar waar zij moeilijkheden ondervinden, moet bezien worden hoe een expertisecentrum kan bijdragen aan het vinden van oplossingen.

10. Wat is het verschil met huidige Fiom?

Vanzelfsprekend is het Fiom één van de organisaties die bij de inrichting van het expertisecentrum wordt betrokken. Fiom voert immers op dit moment al functies uit die de Minister voor Rechtsbescherming al in verband met het expertisecentrum heeft genoemd. De ondersteuning wordt met het expertisecentrum steviger en uitvoeriger.

11. Wij werken volledig vrijwillig, in Nederland maar ook in Indonesië. Het opzetten en "bemannen" van een expertisecentrum kost geld. Geld wat ook kan worden besteed aan andere zaken als het faciliteren van zoektochten en het verstrekken van DNA-testen, die inmiddels niet meer weg zijn te denken in dit hele traject. Gaat het expertisecentrum de geadopteerde geld kosten?

Vanzelfsprekend kost een expertisecentrum geld. Daarvoor wordt nu ook budget geregeld. Dat budget zal niet aan het bekostigen van individuele zoektochten worden besteed, maar aan ondersteuning van alle geadopteerden die een zoektocht ondernemen. Daarbij zal het expertisecentrum nadrukkelijk ook ondersteuning bieden met betrekking tot het gebruik van DNA-testen. Bij de inrichting van het expertisecentrum zal ook worden bezien waar het mogelijk is om vormen van ondersteuning kosteloos aan te bieden.

12. Wat zijn in uw ogen oplossingen om zoveel mogelijk DNA te kunnen afnemen bij zowel geadopteerden en afstandsmoeders?

Het gebruik van DNA-testen en matching van DNA-profielen is niet meer weg te denken bij zoektochten. Het kent echter wel belangrijke verschillen per land en per DNA-databank. Het expertisecentrum kan eraan bijdragen duidelijk te maken waarmee rekening gehouden moet worden bij DNA-testen. Op basis van die informatie kan gezien worden op welke wijze het expertisecentrum verdere bijdragen kan leveren.

13. Wij denken aan informatie- en zorgpunten in steden op Java waar de grootste groepen geadopteerden vandaan komen, met de bedoeling dat afstandsmoeders zich hier (anoniem) kunnen melden. Hier zou dan ook een mogelijkheid kunnen bestaan om DNA af te nemen. Ook zorg (wat gefinancierd wordt door de geadopteerde) voor gevonden biologische familie kan vanuit dit 'zorgpunt' beter gefaciliteerd worden. Denk hierbij aan medische- of psychologische zorg. Maar ook praktische zaken als het afsluiten van zorgverzekeringen, bankrekeningen of hulp met goederen als food en non-food. Wat is uw gedachte hierover?

De gedachte om in landen van herkomst voorzieningen te organiseren om biologische familie te vinden en gevonden biologische familie te ondersteunen behoort tot het private terrein en kan veel betekenen voor alle betrokken personen. De betrokkenheid van een expertisecentrum kan hierbij alleen indirect zijn, bijvoorbeeld door organisaties in landen van herkomst die hierin betrokken zijn onderdeel te laten uitmaken van het netwerk dat het expertisecentrum voor deze landen van herkomst wil opbouwen.

14. Hoe gaat het expertisecentrum om met geadopteerden die in andere EU-landen zijn geplaatst, maar wel via Nederlandse adoptiebemiddelaars zijn bemiddeld?

Het Expertisecentrum wil ondersteuning bieden bij het kunnen inzien van alle relevante dossiers voor een zoektocht. Daarbij wordt geen onderscheid gemaakt of het dossiers betreft in Nederland, of in landen van herkomst. Ook de vraag of het Expertisecentrum kan ondersteunen bij zoektochten van geadopteerden uit EU-landen wordt op voorhand niet uitgesloten."

15. Minister Dekker had het over dat het moeilijk is om te filteren wie er wel of niet voor een rootszoektocht in aanmerking komt. Ik begrijp daarin de moeilijkheid even niet. Waarom is dit voor geadopteerden niet standaard meegenomen in een gesubsidieerde optie? Uiteindelijk is de overheid daarin de hoofdaanvrager en regelaar. zeker voor adopties die te maken hebben met misstand achtergrond. (zo te horen uit dit rapport, zijn dat dus heel veel geadopteerden) Gezien de zoektocht een belangrijk proces kan zijn voor de geadopteerde; kan er gericht gekeken worden naar de behoeftes van de geadopteerden die wel een zoekbehoefte hebben, om een financiële tegemoetkoming wel te laten plaatsvinden?

De overheid heeft, gezien het verleden, in mijn ogen een morele verantwoordelijkheid om degenen die op zoek willen naar hun afkomst hierbij te helpen. Dat wil ik niet doen aan de hand van een financiële compensatie, maar door het bieden van ondersteuning bij zoektochten.

De commissie beveelt aan expertise en infrastructuur beschikbaar te stellen door de inrichting van een landelijk onafhankelijk expertisecentrum. Daar zijn alle

geadopteerden die op zoek gaan naar hun biologische familie mee geholpen en daar ga ik dan ook mee aan de slag.

Daarbij komt dat er ook bezwaren kleven aan financiële ondersteuning van individuele zoektochten. Het is ingewikkeld te definiëren en af te bakenen welk leed hieraan ten grondslag moet liggen, wie wel of geen slachtoffer is en hoe je dat aantoont.

16. U subsidieert adoptieouders met 3700 EUR per adoptiekind. Hoe verhoudt dit zich met geen individuele bijstand aan geadopteerden?

De regeling tegemoetkoming adoptiekosten is sinds 2013 niet langer van kracht.

Rapport

1. Het advies van de commissie en de kabinetsreactie hierop is al voor de presentatie uitgelekt. Terwijl dit thema een gevoelig thema is voor alle betrokkenen. Erkent de minister dat dit geen goede gang van zaken is.

Het is inderdaad jammer dat de conclusies uit het rapport zijn uitgelekt.

2. Wij merken dat het debat zich focust op de opschortingsmaatregel terwijl erkenning voor het geleden leed, terecht, de volle aandacht zou hebben gehad als de commissie zich tot haar oorspronkelijke opdracht had beperkt. Had de minister niet een pas op de plaats moeten maken om vooral hier aandacht aan te geven?

De commissie heeft de vrijheid gekregen om aanbevelingen te doen die zij dienstig acht aan haar opdracht. Overigens heeft de media ook veel aandacht gehad voor de geconstateerde misstanden.

3. Is er in het rapport niet teveel met een Nederlandse bril naar adoptie gekeken en zijn culturele aspecten wel voldoende meegewogen? Is er voldoende oog geweest voor situaties waarbij kinderen te vondeling worden gelegd en waar geboortemoeders echt niet in beeld zijn? Nu is er juist voor die kinderen ook geen plaats voor een liefdevol thuis via interlandelijke adoptie.

De COIA heeft zelf bepaald op welke wijze zij haar onderzoek heeft verricht.

4. Het onderzoek van het CBS wat betreft interlandelijke adoptie had als referentiekader: niet- geadopteerde kinderen. Is er ook gekeken naar een referentiekader die dicht bij de interlandelijke adoptie ligt, namelijk binnenlandse adoptie?

Dat is mij niet bekend. De COIA heeft zelf bepaald op welke wijze zij haar onderzoek heeft verricht.

5. Ik ben benieuwd in hoeverre de CBS enquête is meegenomen in de aanbevelingen.

Om een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van interlandelijk geadopteerde personen in Nederland, heeft de commissie het CBS gevraagd te onderzoeken in hoeverre het beeld dat uit de gesprekken naar voren is gekomen ook bij andere geadopteerden leeft. Voor de beantwoording van de onderzoeksvragen heeft de commissie informatie verzameld door het voeren van gesprekken, het doen van document- en literatuuronderzoek en het uitvoeren van een vragenlijstonderzoek.

6. Wat is de onderzoeksmethode die de commissie heeft gehanteerd?

De commissie verwijst hiervoor naar haar rapport, waarin een onderzoeksverantwoording is opgenomen alsmede een bronnenlijst.

Toekomst en opschorting

1. De commissie heeft uitvoerig onderzoek gedaan naar de periode 1967 – 1997. Voor de periode 1998 tot nu is vooral gekeken naar signalen. Desondanks trekt de commissie wel hele stevige conclusies over de huidige praktijk. Leunt het besluit om adopties op te schorten niet teveel op de feiten uit de periode 1967 – 1997 en 'slechts' signalen (kamerdebatten, interviews overheidsmedewerkers, mediaverhalen na die tijd en niet op fact finding of dossieronderzoek?

Het besluit om op te schorten leunt met name op de inherente kwetsbaarheden van het huidige systeem.

2. De commissie stelt dat misstanden bij interlandelijke adoptie overal voor komt tot op de dag van vandaag. Tegelijk wordt dat niet aangetoond en bewijzen voor geleverd. Het komt ons voor dat de periode na 1997 niet dusdanig is onderzocht om zulke verre gaande consequenties aan te verbinden.

Het besluit om op te schorten leunt met name op de inherente kwetsbaarheden van het huidige systeem.

3. Het moratorium is voor onbepaalde tijd. Wat is de reden om dit voor onbepaalde tijd te doen? Hoe zit de minister het proces de komende tijd voor zich? Welke stappen gaat de minister zetten of ziet hij voor zich? Ook in de tijd? Hoe gaan de vervolgstappen eruit zien,? Wat zou het op moeten leveren? Wat zijn voorwaarden om het al dan niet op te heffen / definitief te maken? Gaat de minister dit doen samen met het werkveld?

Het moratorium geldt tot er een besluit is genomen over de toekomst van interlandelijke adoptie. Tot die tijd zal het departement verkennen of een publiekrechtelijk alternatief denkbaar is voor het huidige adoptiesysteem dat aan de door de commissie gestelde waarborgen kan voldoen. Daarna is het aan een nieuw kabinet om een beslissing te nemen over de toekomst.

4. De minister geeft aan ernstige twijfels te hebben of een adoptiesysteem kan worden ingericht dat niet dusdanig fraudegevoelig dat waarbij misstanden voorkomen kunnen worden. Neemt de minister daarmee niet al te sterk een positie in. Waarbij enige kans van slagen op een dergelijk systeem bij voorbaat onmogelijk is? Welk systeem over welk onderwerp is überhaupt waterdicht?

Een beslissing over het adoptiestelsel is aan een volgend kabinet. Zoals gezegd zal in de tussentijd worden verkend of het mogelijk is om een toekomstbestendig stelsel in te richten.

5. Vindt de minister dat Nederland – via interlandelijke adoptie – een morele verantwoordelijkheid heeft om kinderen een thuis te bieden als uiterste kindbeschermingsmaatregel in kader van de rechten van het kind? Onttrekt Nederland zich met het besluit voor opschorting van interlandelijke adopties zich niet aan de verantwoordelijkheid voor duizenden kinderen in kindertehuizen – waar zich schrijnende situaties kunnen voordoen?

Interlandelijke adoptie dient alleen door te gaan wanneer dit het hoogste belang van het kind dient. De commissie heeft aanbevolen om op te schorten, omdat zij ook na 1998 nog signalen van misstanden heeft geconstateerd. Gedurende de opschorting wordt verkend of een systeem kan worden ontworpen dat geen ruimte laat voor misstanden.

6. Een ruime meerderheid van de geadopteerden zien interlandelijke adoptie graag ook behouden voor de toekomst. Hoe beoordeelt de minister dit?

Het rapport van de commissie vraagt om een kritische blik op het huidige adoptiesysteem om kinderen in de toekomst tegen misstanden te beschermen.

7. Het besluit van de minister raakt ook kinderen die recent geadopteerd zijn. Kan de minister zich voorstellen dat geadopteerden het gevoel hebben dat zij hier niet hadden mogen zijn of dat adoptie fout is? → En wat dit betekent voor hun identiteit en eigenwaarde?

Ik realiseer me dat tal van adoptieprocedures zorgvuldig zijn verlopen en dat daarbij geen misstanden hebben plaatsgevonden. Echter, de gehele systematiek van interlandelijke adoptie met private elementen, is kwetsbaar. De uitkomsten van het rapport van de commissie bevestigen dat. Met de huidige systematiek kan niet worden voorkomen dat er misstanden plaatsvinden.

8. Het Haags Adoptieverdrag gaat uit van het vertrouwensbeginsel. Dit wordt nu sterk bekritiseerd. Maar dit vertrouwensbeginsel geldt voor alle internationale verdragen. Wil Nederland hiermee niet het beste jongetje uit de klas zijn?

Het rapport wijst op kwetsbaarheden in het systeem. Een belangrijk aspect daarbij is dat de landen die zijn aangesloten bij het Haags Adoptieverdrag samenwerken op basis van het vertrouwensbeginsel. Dat neem ik uiterst serieus. Echter, het verdrag vraagt ook om al het mogelijke te doen om zaken zorgvuldig en transparant te laten verlopen. Een kritische houding past hierbij.

9. Ziet de minister dat door het eenzijdige besluit Nederland als onbetrouwbaar gezien wordt in de ogen van onze HAV-partnerlanden?

De uitkomsten van het rapport zal ik internationaal agenderen. Ik ga hierover met andere landen in gesprek.

10. Had de minister niet – volgens de afspraken van het verdrag – de misstanden aan het permanent bureau van het HAV voor moeten leggen?

Deze verplichting volgt niet uit het verdrag. Het rapport van de COIA is uiteraard met het permanent bureau gedeeld.

11. Is er voldoende rekening gehouden wat de consequenties zijn van een dergelijk tijdelijke adoptieverbod. Er is een groot risico dat het tijdelijk adoptieverbod leidt tot een definitief einde van interlandelijke adoptie. De hele adoptieketen komt stil te liggen, verlies van ervaring, kanalen, relatie, stoppen van vergunningshouders, etc. Is in dat licht de reactie niet buitenproportioneel?

Ik heb geprobeerd om in het kader van de opschorting een balans te vinden tussen de wens de aanbeveling van het rapport zo precies mogelijk uit te voeren

en tegelijkertijd rekening te houden met de belangen van de aspirant adoptiefouders en vergunninghouders. Het besluit om al dan niet definitief te stoppen met interlandelijke adoptie is aan een nieuw kabinet. De belangenafweging moet dan opnieuw worden gemaakt.

12. Wat houdt de extra toets in bij mensen die hun procedure mogen afmaken?

Via een nieuw in te stellen intern ambtelijk overleg waarbij waar nodig externe expertise zal worden ingeroepen, zal extra getoetst worden aan de uitgangspunten van het Haags Adoptieverdrag, meer in het bijzonder de toepassing van het subsidiariteitsbeginsel, de wijze waarop afstand is gedaan, achtergrondinformatie van biologische ouders en hoe geadopteerden later informatie kunnen achterhalen.

13. Wat betekent het moratorium voor binnenlandse adoptie?

Voor binnenlandse adoptie heeft de opschorting geen gevolgen.

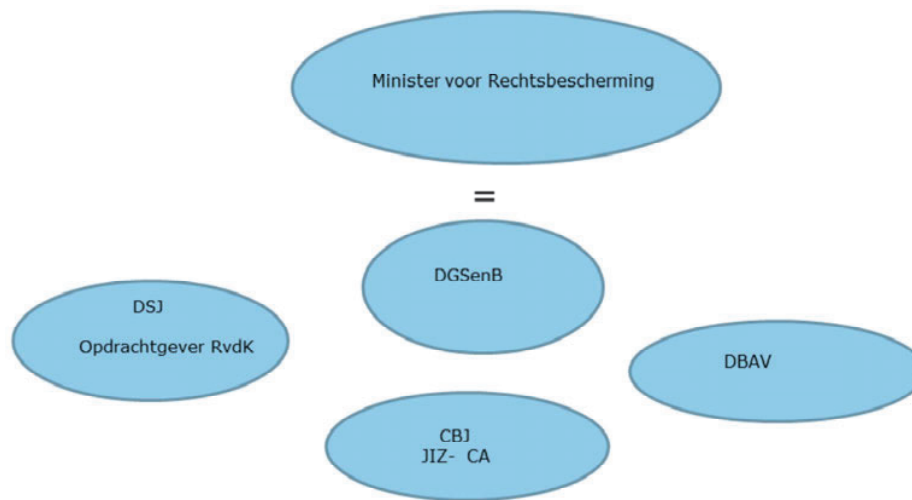
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Centrale autoriteit Internationale
Kinderaangelegenheden

Interlandelijke adoptie

24 september 2020

Organisatie

Centrale autoriteit Internationale
Kinderaangelegenheden | 21 september 2020

Hele CA bestaat uit ongeveer 14 Fte: behandelaren, uitvoeringsbeleids medewerkers en ondersteuning.

Adoptie: 2 fulltime behandelaren en 1 uitvoeringsbeleid en coördinator

Taken CA (adoptie):

- Verantwoordelijk voor uitvoering en naleving HAV en Wobka
- Centraal bij elke beslissing staat het belang van het kind, waarborgen dat adoptie zo plaatsvindt dat hoogste belang kind is gediend
- Houdt toezicht en regie op de Nederlandse adoptieketen
- Bepalingen verdrag zijn uitgewerkt in Wobka
- Nederland werkt met Verdrags landen en niet-verdragslanden

Interlandelijke Adoptie

- (1) Coördinator
- (3) Adviseurs
- (1) beleidsmedewerker

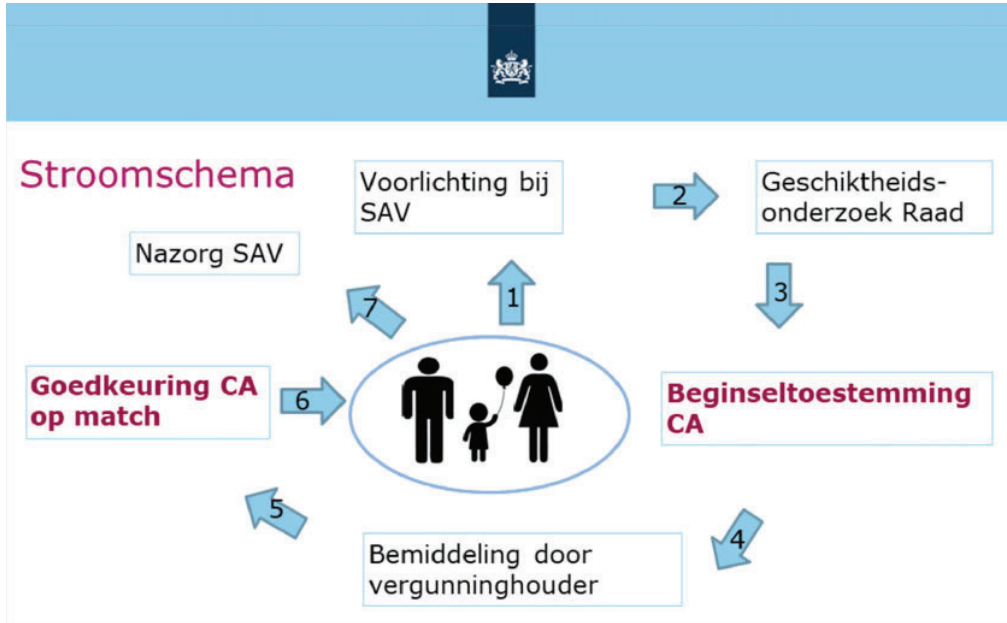
Internationale Kinderontvoering & Omgang

- (1) Coördinator
- (6) Adviseurs
- (1) beleidsmedewerker

Internationale Kinderbescherming

3

Centrale autoriteit Internationale Kinderzaken | 24 september 2020

Centrale autoriteit IKA

- Verantwoordelijk voor uitvoeren taken HAV en Wobka
- Verstrekt de beginseltoestemming
- Beoordelen matching, afgifte approval/bt op naam
- Ketenregisseur
- Onderhoudt contact met landen van herkomst
- Fact-finding missie
- Dagelijks contact met ketenpartners (oa. Vergunninghouders, Raad, SAV, BZ en IND)
- Dagelijks telefonisch spreekuur
- Betrokken bij diverse beleidsprojecten waaronder de wijziging Wobka en de COIA

Beginseltoestemming Ca

Bestuursrechtelijk besluit in de zin van artikel 1:3 Awb.

Wordt afgegeven voor de opname van één of één of twee kinderen, na positief advies van de Raad.

Geldigheid

- Vier jaar geldig of tot dat de oudste aanvrager de leeftijd van 46 jaar bereikt (artikel 3, lid 1, Wobka)
- Aanvragen van een verlenging uiterlijk 12 weken voor afloop (artikel 4, onder b, Wobka). Geen uitzonderingen!

Verstrekken beginseltoestemming

Toetsingskader (onder andere)

- Motivering advies
- Omschrijving special needs
- JDR buitenland
- Nationaliteitskwesties
- 1 of meerdere kinderen
- Aanwezigheid andere kinderen in het gezin

Aanvullende onderzoeken door de Raad

- Bij verlenging van beginseltoestemming;
- Na plaatsvinden *life event* (bijvoorbeeld overlijden, zwangerschap, afkeuren kindvoorstel);
- Na een zorgmelding (kan ook anoniem);
- Verzoek om aanpassing door adoptiefouders/vergunninghouder;
- N.a.v. concreet kindvoorstel.

Afwijzing/intrekking beginseltoestemming

Afwijzing beginseltoestemming:

- Bij gebleken ongeschiktheid (artikel 5, lid 5, onder a, Wobka); na onderzoek daartoe door de Raad

Intrekking beginseltoestemming:

- Conform artikel 6, Wobka; na onderzoek daartoe door de Raad

Goedkeuring Ca van de match

Afgifte 'Statement of Approval' (artikel 17, HAV)

Ca beoordeelt voorstel op o.a. de volgende punten:

- Subsidiariteitsbeginsel (artikel 4, onder b, HAV)
- Adoptabiliteit kind
- Recente gegevens over gezondheid en ontwikkeling kind (special needs)
- Passende match op basis van gezinsrapport
- Wettelijke vereisten m.b.t. leeftijd

Vragen?

Bereikbaarheid CA IKA

- Elke werkdag van 10:00-12:30 spreekuur: 070- 370 62 52
- adoptie@minjenv.nl

Aan:

Leden en ondersteuners van de Commissie Onderzoek
Interlandelijke Adoptie

5.1.2e

Betreft: feedback en vragen

5.1.2e donderdag 11 februari 2021

Weledelgestrenge heren Joustra en Houtzagers, hooggeleerde vrouwe De Graaf en ondersteuners van uw commissie,

Hiermee wil me graag kort tot u richten inzake enkele kanttekeningen bij het rapport dat u als de Commissie Onderzoek Interlandelijke Adoptie in het verleden deze week aangeboden heeft aan demissionair minister Dekker.

De reden dat ik u schrijf, is dat ik niet in de media mijn zorg wil uitspreken omdat dit mogelijk polariseert en de nuancering verdwijnt, maar wel graag enkele zaken onder uw aandacht wil brengen. Ik hoop dat u de tijd en ruimte heeft om deze brief te lezen. Het zal niets wijzigen aan uw aanbevelingen of opmerkingen, maar wellicht toch goed te horen wat de rapportage - tenminste bij mij - aan vragen oproept.

Minister Dekker is de eerste bewindspersoon die adoptie als kinderbescherming heeft geormerkt. Toch komt deze notie amper terug in de rapportage. Dat vind ik bijzonder.

Het kabinet heeft onderzoek laten doen naar misstanden. Enorm belangrijk om zo het overzicht te zien van hetgeen al sinds jaar en dag bij iedereen die in het adoptieveld werkzaam is, bekend is. Schokkend om de passieve houding van de overheid (nu eindelijk) zwart op wit te zien en enorm belangrijk dat dit erkend wordt, dat er excuses zijn aangeboden en dat er actie ondernomen wordt. Daarover ben ik zeer verheugd. Dit is van onschatbare waarde voor betrokken geadopteerden. Het expertise centrum is ook allang 'overdue'. Met twee voorlopers nl. het Adoptie Centrum aan de UU en het ADOC aan de UL - die ter ziele zijn vanwege gebrek aan financiering- hoop ik dat nu een breed toekomstbestendig expertisecentrum opgericht kan worden.

Wat mij wel van het hart moet is dat u, net zoals de RSJ destijds, in uw rapportage de focus volledig (en daarmee eenzijdig) verlegt naar de misstanden. Daarmee is de kinderbeschermings-signatuur van *adoptie als maatregel voor het kind* ondergesneeuwd geraakt. Dit vloeit natuurlijk voort uit uw opdracht. Toch bevreemdt het mij: u heeft immers uw opdracht uitgebreid en ook naar het heden gekeken. Wat is dan de reden geweest om een wezenlijke hoeveelheid toonaangevende onderliggende literatuur,* voorbeelden, klinische ervaring en dergelijke niet te wegen? Niet te noemen? Uw keuze hierin maakt het rapport degelijk voor wat de beschrijving van de misstanden betreft, maar volkomen ongebalanceerd in relatie tot het brede, complexe onderwerp interlandelijke adoptie. Met name de literatuurstudie heeft vele lacunes. Dat vind ik zeer spijtig.

Vanuit mijn vak als therapeut is uw eenzijdigheid begrijpelijk: waar misstanden en onrecht zijn moet dit eerst aandacht krijgen want daar wordt men als het ware naar toe gezogen. Daar moet recht worden gedaan. Vanuit dat perspectief is dit wat nu nodig is: eerst aandacht voor de pijn en het helen, voordat er weer aandacht kan zijn voor wat er nog meer is, maar dat is slechts de gedachte die ik vanuit de klinische praktijk en therapeutische literatuur hierbij heb.

Ergo: ik mis node elke referentie naar adoptie als recht voor het kind op een gezin.

Adoptie - en of dat nu binnenlandse of interlandelijke adoptie is - als maatregel van kindbescherming, als laatste optie in een continuum van kindbeschermingsmaatregelen totaal niet beschrijven vanuit enig psychologisch-pedagogisch perspectief vind ik op zijn zachtst gezegd vreemd. Geen aandacht voor adoptie als 'child-led service', als kindgerichte interventie. Het puzzelt me dat u deze keuze heeft gemaakt. Het is nota bene de enige maatregel die in wetenschappelijk onderzoek (o.a. meta-analyses) als bewezen effectief naar voren komt. Dit perspectief niet meenemen in besluitvorming en advisering is naar mijn mening een lacune in de rapportage. Vanuit het perspectief van onderzoek naar de misstanden misschien logisch, maar desalniettemin naar mijn bescheiden mening een ommissie.

Voorts is de vijfde conclusie van het rapport, dat adoptie door velen gezien werd als 'best solution' mijns inziens ernstig gedateerd: dat was het al toen ik in 5.1.2e mijn werk in het adoptieveld startte. Het doet geen recht aan de heersende opvattingen in de afgelopen 25 jaar.

Daar, waar u als commissie met uw rapport de indruk wekt niet alleen het verleden recht te willen doen, maar waar u ook als commissie besloten heeft uw opdracht op te rekken naar aanbevelingen voor de toekomst, heeft u een enorme hoeveelheid literatuur en de kindbeschermingsinvalshoek volledig laten liggen. Dat betreurt ik ten zeerste. Uw keuze maakt dat dit rapport een zoveelste eenzijdig rapport is geworden. Helaas.

Hoogachtend

5.1.2e

5.1.2e

1 februari 2021

5.1.2e

* Literatuur die niet had mogen ontbreken:

* Palacios, J, Adroher, S, Brodzinsky, D M, Grotevant, H.D, Johnson, D. E, Juffer, F, Martinez-Mora, L., Muhamedrahimov, R.J. . . Tarren-Sweeney, M, Selwyn, J. & Simmonds, J. (2019). Adoption in the Service of Child Protection: An International Interdisciplinary Perspective. *Psychology, Public Policy, and Law*, 25(2), 57-72.

* <https://www.thelancet.com/commissions/deinstitutionalisation> (2020)

* McCall, R. (2011). *Children without permanent parents : Research, practice, and policy* (Monographs of the Society for Research in Child Development ; vol. 76, no. 4 (2011), serial no. 301. 83333431X). Boston, MA [etc.]: Wiley-Blackwell.

* Van IJzendoorn, M.H., & Juffer, F. (2006). The Emanuel Miller Memorial Lecture 2006: Adoption as intervention. Meta-analytic evidence for massive catch up and plasticity in physical, socio-emotional and cognitive development. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 47, 1228-1245.

Van: 5.1.2e - BD/DGSB/DSenS
Verzonden: woensdag 19 mei 2021 15:52
Aan: 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/JB; 5.1.2e -
BD/DGSB/DJFC/F
CC: 5.1.2e BD/DGSB/DJFC/F; 5.1.2e - BD/DWJZ/PR
Onderwerp: 1805 nota mrb verkenning opm
Bijlagen: 1805 nota mrb verkenning opm .docx

Dag 5.1.2e,

Zijn mijn opmerkingen bij de nota en suggesties. Ik vind met name de puzzel hoe we scenario's beschrijven.

Gr 5.1.2e

Van: 5.1.2e - BD/DGSB/DARC/JIZ
Verzonden: woensdag 19 mei 2021 20:36
Aan: 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F; 5.1.2e - BD/DGSB/DSenS
CC: 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/JB; 5.1.2e - BD/DWJZ/PR; 5.1.2e - BD/DWJZ/PR; 5.1.2e - BD/DGSB/DARC/JIZ; 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F
Onderwerp: RE: 1805 nota mrb verkenning
Bijlagen: 1805 nota mrb verkenning .docx

5.1.2e,
Zou juist ook nog even naar de nota gekeken en zie ingevoegd mijn opmerkingen.
Groeten,
5.1.2e

Van: 5.1.2e - BD/CBJ/JIZ
Verzonden: woensdag 19 mei 2021 14:59
Aan: 5.1.2e - BD/CBJ
CC: 5.1.2e - BD/DSenJ/J; 5.1.2e - BD/DWJZ/PR; 5.1.2e - BD/DWJZ/PR; 5.1.2e - BD/CBJ/JIZ; 5.1.2e - BD/DSenJ/J; 5.1.2e - BD/CBJ/JIZ
Onderwerp: 1805 nota mrb verkenning

Ha 5.1.2e,

Hierbij de nota, met nu de opmerkingen van 5.1.2e bij mijn deel verwerkt.
En nog een opmerking bij scenario 2 nav gesprekken bij de verkenning.

Groet,
5.1.2e

Van: 5.1.2e - BD/DGSB/DSenS
Verzonden: donderdag 20 mei 2021 15:06
Aan: 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/JB; 5.1.2e -
BD/DGSB/DJFC/F
CC: 5.1.2e - BD/DGSB/DARC/MOS
Onderwerp: stukken overleg Mrb
Bijlagen: eindproduct versie 0.8.docx; Nota bij verkenning 5.1.2e.docx

Dag 5.1.2e

Dank voor het toesturen van de verkenning en de nota. Ik heb in de nota nog wat teksten aangepast en de verkenning gelaten voor wat die is. Wie levert aan bij DBO? Ik zet 5.1.2e zekerheidshalve vast in de cc (afpraak met Mrb is dinsdag, dus direct na Pinksteren).

Vr groet,
5.1.2e

Van: 5.1.2e - BD/DGSB/DARC/MOS
Verzonden: donderdag 20 mei 2021 15:19
Aan: 5.1.2e - BD/DGSB/DSenS; 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/JB;
5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F
Onderwerp: RE: stukken overleg Mrb

Hi,
Heb 5.1.2e gesproken. Wordt geregeld!
Groet, 5.1.2e

Van: 5.1.2e - BD/CBJ
Verzonden: donderdag 20 mei 2021 15:06
Aan: 5.1.2e - BD/DSenJ/J ; 5.1.2e - BD/CBJ/JIZ
cc: 5.1.2e - BD/CBJ/BV
Onderwerp: stukken overleg Mrb

Dag 5.1.2e ,

Dank voor het toesturen van de verkenning en de nota. Ik heb in de nota nog wat teksten aangepast en de verkenning gelaten voor wat die is. Wie levert aan bij DBO? Ik zet 5.1.2e zekerheidshalve vast in de cc (afpraak met Mrb is dinsdag, dus direct na Pinksteren).

Vr groet,
5.1.2e

De Minister voor Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Coördinatie Financiën,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

Datum
18 mei 2021

Ons kenmerk
n nb

Bijlagen
1

nota

Verkenning interlandelijke adoptie

1. Doel nota

Besluit nemen over uw reactie richting de Kamer naar aanleiding van de uitkomsten van de verkenning.

2. Aanleiding, gevraagde actie(s) en advies

Bijgaand treft u de verkenning naar een alternatief publiekrechtelijk systeem voor interlandelijke adoptie en versterkt internationaal toezicht. Deze bespreken we met u op dinsdag 25 mei 2021.

3. Toelichting op het advies

Bespreekpunten:

1. De uitkomsten van de verkenning;
2. De weging van de uitkomsten en uw reactie naar aanleiding van deze verkenning richting de Kamer;

Ad.1. Uitkomsten verkenning

In de maanden maart t/m mei 2021 is een verkenning uitgevoerd. Naast literatuuronderzoek hebben er 25 gesprekken plaatsgevonden met deskundigen in het veld van interlandelijke adoptie: onderzoek, praktijk, toezicht, vertegenwoordiging van geadopteerden en internationale partners. Andersson Elffers Felix (AEF) heeft het ministerie gedurende verkenning op proces en inhoud bijgestaan.

De algemene conclusie luidt: 'dat op basis van de bevindingen gesteld moet worden dat de kans op misstanden niet volledig kan worden weggenomen met een alternatief publiekrechtelijk systeem en versterkt internationaal toezicht. In Nederland kan deze kans in het systeem wel tot een minimum worden beperkt. De grootste onzekerheid blijft bestaan bij de procedures in de landen van herkomst en de grenzen aan de mogelijkheden om hier toezicht op te houden. Wel zijn ook op internationaal vlak verbeterlagen mogelijk, zowel op de korte als de lange termijn.'

Samengevat komt het neer op :

- Een overgang naar publiek georganiseerde bemiddeling, gebundeld tot één organisatie.

- Waarbij het toezicht op de bemiddeling los staat van de uitvoering, cq. de Centrale autoriteit. En er extra bevoegdheden worden toegekend aan de toezichthouder op de bemiddelende organisatie.
- Nederland adopteert alleen uit een strikte en beperkte selectie van landen. En zorgt voor intensievere samenwerking met en toezicht op deze landen, zowel vanuit Nederland als in de landen van herkomst.
- Nederland ziet op de langere termijn vanuit internationaal verband mogelijkheden de samenwerking en het toezicht op de naleving van het Haags adoptieverdrag te versterken.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Coördinatie Financiën,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken

Datum
18 mei 2021

Ons kenmerk
nnb

Deze uitkomsten verkleinen de kans op misstanden aanzienlijk, maar sluiten ze niet volledig uit. Te weten:

- met publiek georganiseerde bemiddeling haal je de marktwerking uit de adoptieprocedures in Nederland, maar niet in de landen van herkomst.
- Er blijven onzekerheden bestaan over het verloop van adoptieprocedures in de landen van herkomst. Wel kunnen we deze kans verkleinen door scherper te selecteren met welke landen we samenwerken, waarbij we de samenwerking en het toezicht intensiveren, zowel vanuit Nederland als vanuit de landen van herkomst zelf. Het Haags adoptieverdrag biedt daartoe ruimte.
 - *Graag vernemen we uw reactie op de uitkomsten.*
 - *Stemt u ermee in de verkenning naar de Kamer te sturen als bijlage bij de familiebrief?*

Ad.2. De weging van de uitkomsten en uw reactie richting Kamer

In uw beleidsreactie op het rapport van de commissie Joustra heeft u aangegeven:

‘De komende maanden verken ik of er een publiekrechtelijk alternatief denkbaar is voor het huidige adoptie-systeem, dat aan de door de commissie gestelde waarborgen voldoet. Mocht blijken dat ook met een dergelijk scenario het risico op misstanden niet kan worden weggenomen, dan zal stoppen met interlandelijke adoptie serieus moeten worden overwogen. Het is uiteindelijk aan een nieuw kabinet om de vereiste wetwijziging van de Wet opnemings buitenlandse kinderen ter adoptie (Wobka) aan uw Kamer voor te leggen.’

Voor de discussie zijn twee vragen relevant:

- A. Sluit een publiekrechtelijk stelsel misstanden uit?
- B. Kan een nieuw publiekrechtelijk stelsel de toets der proportionaliteit doorstaan?

Sub a.

Uit de verkenning blijkt dat ook in een publiekrechtelijk stelsel misstanden niet zijn uit te sluiten. Als we de lijn volgen van uw beleidsreactie, dan is definitief stoppen met interlandelijke adoptie de voor de hand liggende uitkomst. Het leed van een geadopteerde, voortkomend uit misstanden rondom adoptie, is immers de reden waarom u excuses heeft aangeboden en waarom u een landelijk expertisecentrum gaat inrichten.

Sub b.

Uit de verkenning blijkt dat een transitie naar een alternatief stelsel een forse (tijds)investering zal vergen. Dit betreft zowel een investering op het terrein van wet- en regelgeving als aan de organisatorische en financieel. Er is geen

uitvoeringstoets, maar te verwachten valt dat de implementatie een paar jaar in beslag zal nemen. Daarnaast gaat het mogelijk structureel tot meerkosten leiden, o.a. als gevolg van de noodzaak van intensievere samenwerking met de landen van herkomst. Deze kosten, in combinatie met het steeds verder teruglopend aantal adopties (in 2019 - voor corona - vonden er 147 adopties plaats) en het feit dat ook een nieuw stelsel misstanden niet uitsluit, werpen de vraag op of de investering het waard is. Met andere woorden: is het optuigen van een nieuw stelsel proportioneel?

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Coördinatie Financiën,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken

Datum
18 mei 2021

Ons kenmerk
nmb

Hieruit volgen twee toekomstscenario's:

- Scenario 1: definitief stoppen met adopties
 - Het feit dat misstanden tot *aanzienlijk* teruggebracht kunnen worden is positief, maar in uw ogen niet genoeg. Zoals eerder gezegd weegt het leed van de geadopteerde die zijn afkomst nooit zal kennen zwaar voor u. Het internationale aspect zorgt voor blijvende onzekerheid dat misstanden zich kunnen voordoen;
 - Daarbij komt dat het aantal adopties steeds verder terugloopt en dat met het alternatief substantiële inspanningen en investeringen gepaard gaan.

Conclusie: het optuigen van een nieuw publiekrechtelijk stelsel voor zo'n klein aantal adopties staat niet in verhouding tot de investeringen die dit vergen en lost de fundamentele risico's niet op.

- Scenario 2: Het ontwerpen van een publiekrechtelijk systeem
 - De verkenning laat zien dat in een publiekrechtelijk systeem de misstanden aanzienlijk kunnen worden gereduceerd. Interlandelijke adoptie kan een uitkomst bieden voor kinderen. Om die reden wordt het publiekrechtelijk systeem van een nadere uitwerking te voorzien;
 - De definitieve besluitvorming over de toekomst kan pas dan volgen, nadat dit ontwerp er ligt en ook de (financiële) impact hiervan in beeld is gebracht.

Conclusie: Het inrichten van een publiekrechtelijk stelsel is mogelijk. Helder moet zijn voor alle betrokkenen dat dit niet alle risico's wegneemt en dat de inrichting een forse (tijds)investering vraagt.

Advies:

U heeft eerder aangegeven te willen reflecteren op de verkenning en het besluit over de toekomst van interlandelijke adoptie aan een nieuw kabinet te laten. We stellen voor om in de brief niet alleen te reflecteren op de verkenning, maar de discussie wat breder te trekken. Het uitgangspunt van interlandelijke adoptie is dat het kind hiermee gediend moet zijn. Interlandelijke adoptie moet dan gezien worden als een kindbeschermingsmaatregel. Na het rapport van Cie Joustra dient de vraag gesteld te worden of een stelsel waarin zich misstanden voordoen wel in het belang van het kind kan zijn. Uit de verkenning blijkt dat deze misstanden niet kunnen worden weggenomen, maar wel kunnen worden verminderd. Dan blijft over de vraag wat nog proportioneel is en welke alternatieven denkbaar zijn om kinderen te beschermen. Wij stellen voor om deze dilemma's met de Tweede Kamer te delen.

Tijdens het AO d.d. 9 juni kan deze passage de basis bieden voor het gesprek met de TK over de toekomst van adoptie.

Kunt u instemmen met:

- in de brief bovenstaande lijn op te nemen?
- deze passage meenemen in de familiebrief en de verkenning als bijlage opnemen in plaats van een aparte brief, omdat de familiebrief ook vooruitkijkt naar wat een volgende kabinet zou kunnen oppakken?
- De brief en verkenning niet langs de MR laten gaan?

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Coördinatie Financiën,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken

Datum
18 mei 2021

Ons kenmerk
nmb

Opschorting

U heeft aangegeven dat de opschorting voor nieuwe adoptieprocedures in ieder geval van kracht is totdat duidelijk is welke richting de verkenning geeft voor wat betreft de toekomst van interlandelijke adoptie. Hoe langer deze opschorting duurt, hoe meer de consequenties hiervan zichtbaar worden. Hierbij moet gedacht worden aan de kwaliteit van de matchingen. Immers, de landen van herkomst hebben minder keus om de juiste match te maken met een beschikbaar geschikt gezin. Tevens heeft de opschorting organisatorische en financiële consequenties voor de vergunninghouders en aspirant-adoptiefouders. We zijn nu met de vergunninghouders in kaart aan het brengen welke consequenties dit zijn.

4. Politieke en bestuurlijke context

Tijdens de hoorzitting 11 februari 2021 was zichtbaar dat de Kamer zelf nog zoekend is, zowel wat betreft het oordeel over het rapport van de commissie Joustra als ook over de toekomst van interlandelijke adoptie. Eén van de veelgehoorde vragen is: zien we vandaag de dag daadwerkelijk misstanden? Los van de geschetste kwetsbaarheden in het systeem. Afgelopen week hebben de vergunninghouders een persbericht verzonden, waarin zij om die reden adviseren de opschorting per direct op te heffen. Dit vraagstuk zal naar verwachting veel aandacht krijgen in het debat op 9 juni a.s..

5. Communicatie

Afgestemd met DCOM

6. Afstemming

De antwoorden zijn afgestemd met de Ca en DWJZ.

7. Bijlagen

Verkenning naar een publiekrechtelijk systeem voor interlandelijke adoptie en sterker internationaal toezicht.